



Skaličany 600 let

Václav Cheníček

1411 - 2011

Skaličany - 600 let
Václav Cheníček

1411 – 2011

Copyright © Václav Cheníček
2011

ISBN

Genius loci je něco podobného jako „krajinný ráz“, ale je ještě méně uchopitelný. Asi nejlepší definice „ducha místa“ je to, že je důvodem, který neumíme pojmenovat, ale kvůli kterému se vracíme...

Václav Cílek



Stejně jako každá jiná obec, mají i Skaličany svoji historii a jedná se o historii sahající až kamsi do středověku. Kdy přesně Skaličany vznikly, se už dnes patrně nedozvíme, jisté však je, že první písemná zmínka o obci se vyskytuje v roce 1411, což je důvodem, proč vznikla tato skromná publikace, která se snaží shrnout, shromáždit a stručně popsat dějiny Skaličan a přispět tak alespoň malou měrou k obecnému povědomí o našich předcích, o zašlých časech, o tom, jak se dříve v naší vesnici žilo, jak se žije dnes. Tato skromná publikace, vydaná k výročí 600 let od první písemné zmínky o obci Skaličany, by měl uchovat některé dosažitelné informace zde uvedené, nejen pro budoucí pokolení, ale může být i přibližným osudů, životů či vzpomínek na toto místo, které si obyvatelé naší vsi zvolili, či jim bylo předky předurčeno jako jejich domov. Necht' je tento domov místem, kam se všichni rádi vracíme a vracet budeme, ať je krajina našeho domova oním geniem loci, který proniká do našich srdcí.

Skaličany – „ves lidu bydlícího na skále“

Název obce je odvozen od „lidí bydlících na skalici, na skalce“. Je to patrný odkaz na podloží naší vsi, které je skutečně kamenité a skalnaté. Dokladem toho je existence nedalekých granodioritových lomů na Vahlovicku a i četný výskyt velkých balvanů a kamenných útvarů v lesních porostech v katastru obce. Název Skaličany je staročeský. Teprve v říjnu roku 1924 byla obec na základě výnosu ministerstva vnitra přejmenována na tento dříve užívaný název. Do této doby se vesnice oficiálně jmenovala Skalčany. Do dnešních dob se mnohdy v běžném hovoru setkáme se starým názvem a můžeme tak zaslechnout, že ten či onen pochází „ze Skalčan“. Skalčany byl název obce převzatý z německého názvu Skaltschan. Naše ves se nachází asi 2 kilometry severovýchodně od Blatné při silnici, dnes označované jako II/175, která je důležitou spojnicí na trase Blatná – Praha. Ves je zasazena v členité krajině, v dolině mezi lesními porosty a vrchy Nový háj a Vyhlídka. Nejvyšším místem Skaličan je lesnatý vrch u hajnice, nazývaný „Zloděják“, s nadmořskou výškou 502 m n. m. Z hlediska klimatických podmínek patří oblast Blatenska mezi oblasti mírně teplé, mírně vlhké, s průměrnou roční teplotou kolem 7°C a s průměrným ročním úhrnem srážek okolo





Lom u Vahlovic

Architektonickou dominantou obce je malebná kaplička sv. Jana Nepomuckého vystavěná v roce 1866. Mezi kulturní dědictví patří i boží muka sv. Anny z roku 1775 a dále sv. Ján a křížky v okolí obce, přičemž k některým z nich se dochovaly i historické prameny. Jako památky nelze opomenout ani některé zachovalé klasicistní štíty selských usedlostí (čp. 4 a čp. 2).

Výměra katastrálního území Skaličany činí 673,5 ha, přičemž dříve bývala větší (více než 900 hektarů), jelikož obec měla i 2 osady a to Újezd u Skaličan a Chobot (I. díl). V 60. letech přešla část katastru pod správu Myštic, protože tamější družstvo hospodařilo na pozemcích v Újezdě. Chobot se pak v 90. letech 20. století osamostatnil a Skaličany tak přišly o část výměry svého katastru. V katastru obce se nachází rozsáhlé lesní porosty v majetku rodiny Germenisových (v minulosti velkostatek Blatná). Lesní pozemky tvoří více než polovinu celého katastrálního území (celkem 387 ha). Majetkem obce jsou lesy o výměře zhruba 20 hektarů.

Pravěké osídlení Blatenska

Krajina severozápadně od obce Skaličany byla pravděpodobně poprvé trvale osídlena již v nejstarší době železné v tzv. pozdně halštatském období (6. století před n.l.). Žárové hroby z této doby nalézáme především na návrších lemujících levý břeh Závšínského potoka. Popel mrtvého byl zpravidla vysypán do hliněné nádoby (popelnice) a bývaly přidány milodary – železné zbraně nebo bronzové a skleněné šperky. V posledním století před n.l., v laténském období, vznikla severně od Bezdědovic osada, kterou založili Keltové, zabývající se rýžováním zlata z náplavů Závšínského potoka. Důležitým dokladem vyspělého železářství a kovářství je depot železných předmětů z pozdní doby laténské nalezený v roce 1997 v lese Dubina severovýchodně od Bezdědovic. Slovanská kolonizace zdejší krajiny spadá do 8. až 9. století n.l. Skupiny slovanských mohyl jsou zachovány v lesích U bílých kamenů, u Staré myti a na Hlinickém vrchu. Pro nevelkou vzdálenost těchto lokalit od obce Skaličany lze předpokládat též pravěké osídlení zdejší krajiny. To nám mohou v letech budoucích jistě doložit případné archeologické nálezy, doposud skryté pod zemí.



První písemná zmínka o obci

První písemná zmínka o obci pochází z roku 1411, Skaličany jsou uvedeny, resp. zmíněny, v tzv. knihách erekčních (Libri erectiorum), což byly knihy zřizovací či nadační, ve kterých jsou sepsány mimo jiné údaje o církevních místech, nadacích a doná-



Kaple – dominanta obce

torech. Nejstarší podoba názvu vsi byla pak v latinských textech zaznamenána v roce 1414. V berní ruce z roku 1654 jsou Skaličany uvedeny jako Skalcžiany. Skaličany byly vždy samostatnou obcí, jež přináležela k velkostatku blatenskému. V době první písemné zmínky o Skaličanech se na více než 100 let stali majiteli blatenského panství páni z rodu Rožmitálů, v tomto období konkrétně první z nich a to Jan z Rožmitálů, dědic Blatné po Bavorcích ze Strakonice. V celonárodních souvislostech je nutné zmínit fakt, že tato doba byla dobou vlády Václava IV. a předznamenala vzplanutí ohně husitské revoluce, jež značnou měrou ovlivnila nejen budoucí směřování tehdejší politiky a mocenských zájmů, ale i vzhled nejen českých měst, ale i venkovských obcí a sídel. Fakt, že první písemná zmínka o obci sahá do roku 1411, neznamena, že ves v této době vznikla, již před tímto letopočtem zde žili lidé, jejichž obživou bylo převážně obhospodařování půdy a zemědělské činnosti jako takové. Osada Újezd u Skaličan je poprvé připomínána v roce 1383 a osada Chobot v roce 1772.



Skaličany na mapě stabilního katastru z roku 1837

Doba poddanská

Vesnice Skaličany patřila od dávných dob k panství blatenskému, vyjma krátkého období ve 2. polovině 16. století, jako ves poddanská, stejně jako většina obcí okolních. Od poloviny 13. století má vrchnost na starost veškerou správu v jednotlivých vesnicích, a tak si zde jmenovala svého zástupce - rychtáře. Funkci rychtáře většinou vykonávala „osoba zachovalá“ a disponující větším hospodářstvím. Rychtář byl styčným článkem mezi vrchností a obyvatelstvem. Zpočátku byla tato funkce dědičná, časem dědičnost zanikla a rychtář byl jmenován na vymezený časový úsek. Stal se pouze výkonným orgánem vrchnosti, která jím někdy spojovala několik vsí pod jednu správu. Rychtáři náležela péče o obecní hospodářství, výkon vrchnostenských gruntovních práv (robotních, úročních a jiných), ručil za mír a pořádek a náležela mu nižší soudní pravomoc. Za to požíval výhod, např. úlev na robotě. Každou sobotu se rychtáři scházeli u vrchnostenského úřadu, kde bylo veřejné řízení a to, co bylo třeba lidu oznámit, pak každý rychtář ve své obci tlumočil.

Odznakem rychtářské moci bylo „rychtářské právo“, které tvořila krátká dřevěná hůlka opletená řemínky a různě zdobená (např. lesklými knoflíky). „Právo“ se předávalo při výměně rychtáře a skládala se na něj přísaha. Rychtář tímto atributem dával znamení, kdo může mluvit nebo kdo se má potrestat (toto právo bylo většinou využíváno v hospodách při hádkách či rvačkách). Rychtářovo slovo platilo za zákon a kdo toto neuznal, propadl pokutě. Od 17. století je rychtář volen obcí a schvalován vrchností.



Rychnostenský úřad byl zrušen vydáním „Obecního zřízení“ v roce 1848.

Přísaha rychtářů z vesnic panství blatenského z roku 1603: „Přisahám Pánu Bohu a urozenému pánu Václavovi hraběti z Rozdražova, pánu našemu dědičnému a od Jeho milosti pána panu hejtmanovi nad námi postavenému, že v tomto ouřadě rychtářském, k němuž jsem povolán, chceme se věrně, právě k jednomu každému chudému i bohatému spravedlivě chovati, předkem cti a chvály Boží hleděti, neřády rušiti a v ničem zlém průchodu nedávati. Sirotky a vdovy opatrovati a žádnému svým vědomím křivdy nečiniti, jeho Milosti Páně

vůli a hejtmanovu poslušně vykonati a to buď pro přízeň i nepřízeň, pro přítele i pro dary ani pro žádnou vymyšlenou věc. Toho nám dopomáhej Pán Bůh a všichni svatí. Amen.“

Rychtáři ve Skaličanech

1669-1678	Mikuláš Staněk
1694	Václav Proška
1738-1742	Šimon Říha
1749-1759	Martin Hloucha
1764	Bártík
1772-1777 (†)	Vavřinec Liška
1777-1786	Josef Říha
1789-1818 (†)	Jakub Hloucha
1818-1835	Václav Hloucha
V osadě Chobot Jan Voráček do roku 1848	



*Rychtářská práva obcí
Hornosín, Budislavice,
Blatná
(Městské muzeum v
Blatné)*

Skaličany jako obec

Zrušením poddanství došlo k zásadním změnám ve vztahu vrchnosti k obci. Obecní správa se stala zcela nezávislou na majitelích panství, v našem případě velkostatku blatenského. Do roku 1876 byl starosta společný pro obec Skaličany a obec Vahlovice. Na 3. zasedání Sněmu království Českého dne 30. 9. 1874 bylo rozhodnuto „... aby katastrální obec Skaličany spojena s Újezdem a Chobotem okresu blatenského vyloučila se z obecního svazku s Myšticemi a Vahlovicemi i aby osada Skaličany s Újezdem a 21 čísly domovními v Chobotě ustavila se co obec o sobě“. Do této doby se datuje počátek samosprávné samostatnosti obce Skaličany.

Starostové

1851-1855	Josef Hloucha (čp. 9)
1851-1855	Jan Podrázký (čp. 23)
1865-1868	Václav Koch z Vahlovic
1868-1871	Jan Kuděj z Vahlovic
1871	Matěj Říha (čp. 2)
1872	František Koch ze Strážovic
1876-1879	Jan Cheníček (čp. 6)
1879-1882	František Petřík (čp. 17)
1882-1886	Josef Šurát (čp. 15)
1886-1889	Matěj Pavlík (čp. 4)
1889-1900	František Petřík (čp. 17)
1900-1906	Josef Cheníček (čp. 6)
1906-1919	Jan Peroutka (čp. 13)
1919-1920	Václav Vaňáč z Chobota
1920-1923	Jan Kratochvíl (čp. 36)
1923-1927	Josef Srb (čp. 14)
1927-1938	Jan Říha (čp. 39)
1938-1944	Josef Volf (čp. 4)



Nejstarší razítka obce – rok 1861



Razítka obce z roku 1878 s vyobrazením sv. Jana Křtitele

Po 2. světové válce převzaly pravomoci předchozích obecních zastupitelstev místní národní výbory. Po únorovém převratu v roce 1948 byl státní aparát podřízen KSČ. Zaniklo obecní zastupitelstvo a obecní úřad byl nahrazen úřadem místního národního výboru. MNV byly podřízené okresním národním výborům. MNV zahrnoval samosprávný sbor, který se nazýval plénum MNV a vlastní úřad. Místní národní výbory vykonávaly správu obcí až do roku 1990. Poté, co byly Skaličany v roce 1974 spolu s dalšími obcemi sloučeny s Blatnou, fungovala ve vsi tzv. občanská samospráva zastoupená občanským výborem.

Předseda MNV Skaličany

1945-1947	Václav Vaňáč z Chobota
1947-1949	Václav Přeč (čp. 13)
1949-1973	Josef Levák (čp. 24)

Zástupci občanského výboru 1973 - 1991

od 1974	Josef Levák (čp. 24)
od 1979	Milouš Arnošt (čp. 21)
do 1991	Stanislav Žižka (čp. 15)

Po listopadové „Sametové revoluci“ roku 1989 se v roce 1990 místní národní výbory postupně přetransformovaly na obecní úřady a zastupitelstva obce. Skaličany nevyužily možnost osamostatnění, které by patrně přineslo některé výhody, ale bezpochyby i celou řadu nevýhod a zůstaly pod správou Blatné. Skaličany nejsou v této věci žádnou výjimkou. Jestliže k 1. únoru 1949 existovalo v českých zemích 11641 obcí, obecní volby v listopadu 1990 se konaly v 5756 obcích. V současnosti je v ČR celkem 6248 obcí a 15079 osad či částí obcí, přičemž v Jihočeském kraji se jedná o 623 obcí a 1975 osad. Zákon o obcích zřídil status osady, kterou jsou i Skaličany se svým vlastním voleným osadním výborem. Předseda osadního výboru zastává v podstatě dřívější funkci starosty a je styčným článkem mezi naší obcí a městem.



Josef Srb (roč. 1879), starosta obce v letech 1923 až 1927

Předseda Osadního výboru Skaličany

1991 - 2010	Václav Cheníček (čp. 3)
od r. 2011	Ing. Václav Cheníček (čp. 3)

Ve volebním období 1998 – 2002 byl za KSČM zastupitelem Města Blatná Stanislav Žižka ze Skaličan. Ve dvou následujících volebních obdobích kandidovali do zastupitelstva města i další občané Skaličan, ale nikdo z nich nebyl zvolen (ve volbách v říjnu roku 2010 kandidovalo za různé strany celkem 5 občanů ze Skaličan). Do roku 2010 fungoval osadní výbor ve složení Václav Cheníček, Václav Počta, Milan Jebavý, Zdeněk Slezák a Stanislav Žižka. Od roku 2011 zahájil činnost (na základě proběhlých voleb uskutečněných ve vsi v prosinci roku 2010) osadní výbor ve složení Ing. Václav Cheníček, Václav Cheníček st., Ing. Karel Dlačač, Stanislav Žižka a Luděk Mička.

Jak šel čas aneb Skaličany v datech

Nahlédněme v této kapitole proti proudu toku času a přibližme si tak zašlý čas. Nejstarší historie naší obce je zahalena rouškou tajemství, a proto bude stručnější, mnohdy se u některých letopočtů objeví pouze strohá konstatování. Podrobněji je zpracováno až 20. století.

Naše krajina byla osídlena již kolem 2. století před naším letopočtem. Dosvědčují to četné nálezy zbytků žárových hrobů a mohyl, které potvrzují přítomnost pravěkých obyvatel na Blatensku. Podle archeologa Josefa Siblíka žil mohylový lid na mírných návrších s jižní expozicí a také v blízkosti potoků a lesů a zabýval se zemědělstvím.

1411

První písemná zmínka o Skaličanech se nachází v tzv. knihách erekčních, kde se hovoří o lidech Skaličanských (villani de Skaliczan). Na Blatné v té době vládnou páni z rodu Rožmitálů.

1555

V Újezdě se nachází poplužní dvůr s ovčínem, patřící k velkostatku blatenskému. Blatenský velkostatek dosahuje velké míry zadlužení, mimo jiné v důsledku stavebních úprav zámku provedených

Adamem Lvem z Rožmitálu. Panství je prodáno Kateřině a Anně Řepickým ze Sodoměře a ty po pěti letech převádějí majetek Zdeňkovi ze Šternberka. Skaličany jsou výjimkou. Tato poddanská obec se dostává do rukou Byšických z Byšic.

Byšičtí z Byšic na Skaličanech

V letech 1553 až 1562 je na Skaličanech připomínán Šebestián Byšický z Byšic. Zdejší zboží získal nejspíše při odprodeji okrajových částí blatenského panství kvůli finančnímu bankrotu pánů z Rožmitálu. Podobně jeho bratr Adam Byšický koupil od věřitelů Adama Lva z Rožmitálu roku 1551 Lnářský Málkov. Na Blatensku žil i další ze Šebestiánových bratrů Jiřík (zemřel před rokem



Pečeť Adama Byšického z Byšic z roku 1569

1546), který vyženil s Žofií Koupiskou z Břízy Kroupi a Hostišovice, kde jejich potomstvo hospodařilo do roku 1646. Šebestiánův majetek ve Skaličanech nebyl velký. Roku 1557 byla jeho hodnota odhadována na 730 kop grošů českých, zatímco kupříkladu Jan Záborský z Brloha na Kadově měl majetek v hodnotě více jak 2 000 kgč. Nejspíš zde ani neměl tvrz a bydlel na selském dvoře. Manželkou Šebestiána Byšického na Skaličanech byla Anna Přečková z Čestic. Jejich manželství však nejspíše zůstalo bezdětné a Skaličany se dostaly jiným majitelům.



Újezd u Skaličan – někdejší osada Skaličan na mapě stabilního katastru z roku 1837

1608

Ve Skaličanech je poplužní dvůr a 5 selských usedlostí. Obec opět náleží k blatenskému panství.

1615

Na Blatné vládne hrabě Václav Rozdražovský a blatenské panství čítá v té době 159 osedlých (osedlý je majitel nemovitosti, domu, gruntu apod.). Panství se skládalo ze zámku, samotného města a také z 15 vesnic. Jednalo se o vsi a polosamoty: Buzice (15 usedlostí a 2 mlýny), Bezdědovice (ovčín, cihelna, mlýn), Dobšice (pouhé 2 chalupy), Hajany (8 gruntů, 2 mlýny, krčma), Hněvkov (půlka vsi), Chlum (8 gruntů, 1 chalupa), část Mačkova (2 grunty), Metlí (9 gruntů, mlýn), Mračov (2 chalupy), Myštice (mlýn), Nevželice (2 grunty), Paštiky (3 grunty), Strážovice (2 grunty), Skaličany (poplužní čili vrchnostenský dvůr a 2 grunty) a Újezd (poplužní dvůr). Město Blatná mělo 70 domů, 10 chalup a 5 mlýnů. Většina domů byla přízemních, zbudovaných ze dřeva se šindelovými nebo doškovými střechami. Domy nebyly číslovány, ulice nebyly pojmenovány, stavením se říkalo podle jejich starých držitelů nebo provozovaných řemesel. Blatná měla kostel, radnici, 2 pivovary (panský a měšťanský), masné krámy, lázně, městskou šatlavu a procházely jí 2 frekventované silnice.



Bývalý poplužní dvůr, později Dlabačův statek, čp. 9, foto kolem roku 1949

1620

Ve Skaličanech je zrušen poplužní dvůr a učiněn z něho selský statek čp. 9.

1648

Ve vsi je 6 gruntů, 3 chalupníci a krčma.

1651

Obec má 6 gruntů, 4 domkáře a pastoušku.

1654

Ve vsi jsou 3 chalupy, 6 gruntů a krčma.

Významným dokladem z tohoto roku je tzv. **berní rula**, která je nejstarší evidencí obyvatelstva a sloužila k daňovým účelům. Berní rula je zvaná též jako První rustikální katastr a je prvním celozemským popisem Čech, který zahrnuje veškerá obydlí. Neeviduje však domy, které dani nepodléhaly. Zápisy v berní rule jsou řazené podle tehdejších krajů a v nich podle jednotlivých panství a obcí. Skaličany tehdy patřily do Prácheňského kraje a blatenského panství. Obyvatelé vesnic byli v soupisech rozděleni jako sedláci, chalupníci a zahradníci. Daňovou jednotkou byl tzv. osedlý. Za osedlého byl považován ten sedlák, který držel celý lán (lán mívával obvykle třicet strychů a byla to část polí, která se dala zorat párem koní za jeden den; literatura uvádí, že se jedná o 0,285 ha) a polovinu svých pozemků osíval a pole obdělával potahem. Za jednoho osedlého se dále počítali čtyři chalupníci nebo osm zahradníků. Berní rulou bylo zjištěno, že v důsledku třicetileté války byla zhruba třetina domů pustých a celé Čechy měly necelý jeden milión obyvatel. Hospodářský úpadek poddanského majetku byl po třicetileté válce velký a výnos pozemkové daně nedostatečný. Z tohoto důvodu byl pořízen soupis podrobené poddanské půdy, která spadala do daňové povinnosti s cílem získání přehledu platební schopnosti poddaných.

Nahlédněme nyní do hospodářských poměrů ve Skaličanech po třicetileté válce. Tabulka uvádí výměru polností a luk, kolik strychů jednotlivé usedlosti obdělávají a kolik mohou chovat potahů a dobytka.

Jména hospodářův	Role má a osivá			Potahův			Dobytka má				Pozn.
	Role str.	Na zimu seje	Na jaro seje	Chovatí může	Nyní chová		krávy	Jalovice	ovce	svině	
		str.	str.		koně	volí					
Rolníci, jež qualitates osedlého mají											
Bartoloměj Proška	25	8	8	2	2	2	4	6	8	6	
Matěj Liška	25	8	8	2	2	-	3	5	-	3	
Václav Bártovic	25	8	8	2	2	-	2	2	-	2	porostlin pod 2 str.
Martin Hloucha	30	10	10	4	3	-	4	7	-	4	
Mikoláš Staněk	21	7	7	2	2	-	5	5	3	4	pod 1 str.
Martin Říha	15	5	5	2	-	2	2	1	-	1	pod 1 ½ str., vyhořel
Zahradníci, jež 8 za osedlého											
Václav Koubek	6	2	2	-	2	-	2	2	-	2	
Jiřík Prček	6	2	2	-	-	1	2	2	-	3	
Jiřík Žoldánka	6	2	2	-	-	2	3	3	1	3	
Martin Potůček	-	-	-	-	-	1	2	1	1	3	
Summa rolníkův effective 6 Zahradníci, jež 8 za osedlého 4											
	159	52	52	14	13	8	29	34	13	31	

Vysvětlivky: str. = strych, stará plošná míra, většinou totožná s 1jitrem, tj. 3 provazce čtverečné po 52 loktech čtverečných, tj. 0, 285 ha; v. = věrtel, stará plošná míra, asi ¼ korce (719 m²); qualitates = ten, který je uznán za osedlého; u Martina Říhy je v poznámce uvedeno, že vyhořel a byl defalcírován r. 1715, defalcírován = osvobozen od daně po dobu 3 let.

1685

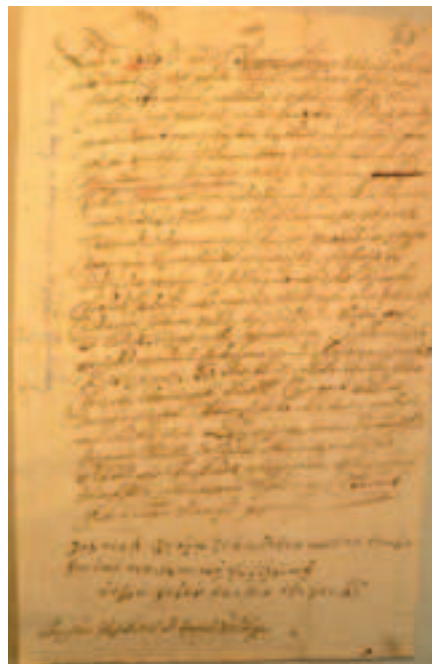
Rok 1685 byl neúrodný a na celém Blatensku se vyskytl dobytčí mor.

1686

Z roku 1686 se zachovala zajímavá listina. Jedná se o smlouvu na prodej louky za 6 kop míšeňských a 30 grošů. Přepis listiny:

Paměť v příčině prodané loučky „V Pasekách“ od Řehoře Pekaře, souseda blatenského, Václavovi Prčkovi do vsi Skalčan v létu 1686, 7. Junii.

Léta 1686, 7. Junii, Řehoř Pekař, sused města Blatné, maje jednu loučku nade vsi Skalčany, slove „V Pasekách“, na které se špatný vozeček sena nabírá, jest také díl ještě zarostlý, jsouce jemu pro dalekost nepřiležitá, bez které může býti, prodal ji s jistým vědomím milostivé vrchnosti Václavovi Prčkovi do vsi Skalčan trhem dobrovolným za dědičnou věčně a nezměnitelně za sumu 6 kop míšeňských a 30 grošů. Takovou nadjmenovaný Prček svobodně i jeho potomci bez všelijaké překážky Řehoře, též dědiců po něm zůstalých má náležitě užívati, prodati, zadati nebo najiti vůle jeho a moc bude, žádného práva sobě aniž dědicům svým při té louce vícejí míti nepokládá. Za kteroužto zprědu psanému prodávajícímu Řehořovi všech 6 kop míšeňských 30 grošů 20. dne Junii na hotově Václav Prček v domě jeho odvedl. Že jest takové sumy přijal, potvrzuje to vlastním podpisem ruky své. Což při prvním, dá Pán Bůh, držaném soudu do knih vloženo a náležitě k chalupě Prčkově připsáno, z knih pak městských vymazána býti má. Stalo se dne a léta svrchu psaného. Známost činím, že sem dobrovolně louku prodal Václavovi Prčkovi. Řehoř Pekař, sused blatenský.



Smlouva na prodej louky z roku 1686 (Okresní archiv Strakonice)

Václav Prček dal od zápisu 27 krejcarů. Prčkovi žili v objektu čp. 15, kde dnes žijí Žižkovi.

1715

Ve Skaličanech žije a hospodaří 6 sedláků, 4 chalupníci, nachází se zde pastýř, podruh a hajný. V obci nejsou evidována čísla popisná, která byla zavedena v pozdějších letech. Domy jsou hovorem označovány tzv. „po baráku“.

1719

V obci je uváděno celkem 11 stavení.

1746

V celém kraji panuje velká drahota. Strych žita stál 8 zlatých rýnských i více. Také se vyskytují různé nemoci, včetně dobytčího moru.

1749

Skaličany mají celkem již 16 domů, v Újezdě jsou 3 chalupy. Do zdejší krajiny přiletěly ve velkém množství kobylinky, které pustošily úrodu.



Skaličanská náves kolem roku 1960

1754

Krutá a mrazivá zima postihla celý kraj

1770

V obci je evidováno 18 domů. V severozápadní části Prácheňska, ve které se nachází i Skaličany, probíhalo sčítání lidu. Komise, která sčítání prováděla, popsala lid v tomto kraji takto: „...lidé spí na lavici u kamen a za pecí, málokdy se svlékají a mokrý oděv suší na těle. Mladí lidé jsou nízkého vzrůstu a často zakrnělí, poněvadž se již v útlém věku na robotu honí, aby sedlák pacholka ušetřil. Sedláka v tomto kraji pokládá vrchnost za pachtýře, jemuž vrchnost, není-li s ním spokojena, hospodářství odejme a jiného sedláka na něho dosadí. Nejhuře jsou na tom poddaní, jejichž vrchnosti nejsou na panství přítomny a všechnu moc panským úředníkům zůstavili. Obchod jest v Prácheňsku nepatrný, pročež si sedlák s potahem svým málo vydělati může, chov koní je nedostatečný, poněvadž není žádných hřebců a hříbata se kvůli robotě již ve druhém roce věku zapřáhají.“



Pohled na ves od rybníka Závist, kolem roku 1964

1772

V Chobotě se nachází 3 chalupy a 2 hajní. Ve dvou předchozích letech došlo v celých Čechách k veliké neúrodě a řadu obcí postihl hladomor. V důsledku neúrody docházelo k velkému zdražení obilí a byl velký nedostatek potravin. Strych pšenice stál 12 zl. a pro obilí se z Čech jezdilo až do Uher.

1774

V Újezdě je 5 chalup. Je zavedena povinná školní docházka. Skaličanská dívka dochází do školy v Blatné, hlavně v zimních měsících, kdy nemusí pomáhat při zemědělských pracích.

1775

V srpnu tohoto roku byl vydán robotní patent. Jeho vydání uspišilo selské povstání v severovýchodních Čechách. Roboty byla od této doby vyměřena podle výše přímo placených daní. Sedláci, za které byli považováni ti, kteří vlastnili 30 strychů a více půdy, robotovali nejvýše tři dny potažní roboty v týdnu (156 dnů v roce) a po jednom dnu v týdnu roboty pěší, zejména v době žňových prací. Polosedláci, neboli osedlí, s výměrou půdy od 20 do 30 strychů, byli povinni odvádět robotu potažní jen s jedním koněm nebo volem (tzv. roboty jednosprežní). Chalupníci vykonávali pouze robotu pěší (52, 78 nebo 104 dnů v roce). Domkáři a podruzi vykonávali pěší robotu od 13 do 39 dnů. Délka robotního dne byla stanovena na 10 hodin v létě a 8 hodin v zimě.

1777

Je zavedeno povinné číslování domů a i ve Skaličanech jsou v této době přidělována čísla popisná.

1785

V obci je evidováno 6 sedláků, 5 chalupníků, 3 domkáři, šenkýř, podruh, kovář, pastýř a celkem 18 čísel popisných.

1820

Celkem 10 rodin ze Skaličan zakupuje rybníky, louky, pole a lesy v katastru obce od blatenského velkostatku. Tím, že společníci tyto nemovitosti „zakupují do dědičného pachtu“, získají přízvisko „zákupníci“ a jejich spolek název Zákup.



Rybníky u Skaličan, ortofoto z roku 2008

1835

Ve Skaličanech je celkem 27 domů s 203 obyvateli.

1848

V důsledku revolučních událostí dochází ke zrušení roboty a nadcházejí velké společenské změny. Zrušením poddanství a roboty se z vesnického poddaného lidu stali svobodní a plnoprávní občané. Ve vesnicích dochází k oslavám zrušení roboty jejím tzv. „zakopáním“. I skaličanský kronikář zaznamenal tuto událost ve vsi. V panství Blatná bylo v tomto roce evidováno 822 domů a 5.594 obyvatel.

1850

Společenské změny uvedly v život nové uspořádání státní správy. Místo dosavadních vrchnostenských a krajských úřadů byly vytvořeny nové správní celky – okresy pro záležitosti soudní a berní (daňové) a okresní hejtmanství pro záležitosti politické. Skaličany spadají do Soudního okresu Blatná a do stejného hejtmanství.

1859

Na italské frontě bojovali příslušníci obce Václav Jána čp. 10 a Václav Hrádek čp. 12 ve válce Rakouska s Francií.

1864

Na šlesvicko – holštýnské frontě bojoval Josef Říha z čp. 20. Tato válka Rakouska s Dánskem předznamenala Prusko – Rakouskou válku.

1866

Je postavena návěsní kaple, jedna z nejvýraznějších dominant obce. Kaple je postavena na místě někdejší dřevěné kapličky. Josef Říha z čp. 20 bojoval v rakouské armádě na frontě v Itálii v prusko – rakouské válce.

1870

Ve vsi je evidováno 31 domů a 223 obyvatel. Dne 17. 10. 1870 zasáhl obec veliký požár, který zničil 12 hospodářských stavení. Velká vichřice zničila značnou část lesa tzv. „Paseky“.



Robert Hildprandt, majitel velkostatku blatenského

1883

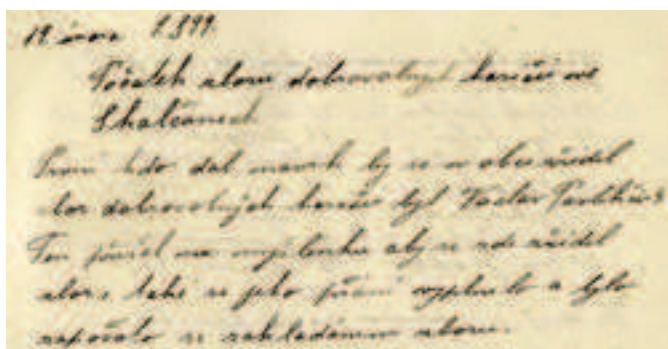
Ve vesnici se začaly platit „stálé obecní přírážky“. Zavedeny byly za starostenství Josefa Šuráta a jednalo se o přírážky k celostátně vybíraným daním. Přírážka nad rámec daní odváděných státu zůstávala obcím a vedle výnosů z majetku obce, z obecních dávek (ze psů, ze zábav apod.) tvořila příjmovou část rozpočtu obce.

1896

V měsíci září vyhořela stavení Matěji Bártíkovi v čp. 19.

1899

V červnu vyhořela obytná a hospodářská stavení Kateřiny Vavříkové čp. 2 a stavení Josefa Říhy v čp. 35. Ve Skaličanech byl založen Sbor dobrovolných hasičů.



Úvodní záznam v hasičské kronice

1900

V obci je evidováno 37 domů a 197 obyvatel.

1902

Velká sucha měla za následek značnou neúrodu. V důsledku toho bylo žádáno o úlevy na daních.

1911

Chobot postihl veliký požár, během kterého téměř celá ves vyhořela. Hořelo i ve Skaličanech, stodoly a stáje Josefa Petříka v čp. 17, Jana Rybáka, čp. 1 a obecní pastouška čp. 18.



Dlabáčův statek čp. 9, foto J. P. Hille, 1901

1914

V červenci, prvního válečného roku I. světové války, byla vyhlášena všeobecná mobilizace, která se nevyhnula ani občanům Skaličan. Začal do té doby nejkrutější a největší válečný konflikt v dějinách. Z obce narukovalo do řad rakousko-uherské armády celkem 24 občanů (Jan Šíp z čp. 7, Václav Dlabáč z čp. 9, Josef Srb z čp. 14, Josef a František Peroutka z čp. 13, Václav Voříšek z čp. 16, Matěj, František, Václav a Jan Bártík z čp. 19, Jaroslav Šole z čp. 21, Václav Vachuta z čp. 23, Jan Solar z čp. 29, Josef Proška z čp. 33, Jan a Josef Kratochvíl z čp. 36, Jan Říha z čp. 35, Václav Labský z čp. 37, Jan Bártík z čp. 38) a šest dalších občanů, kteří se z války nevrátili. Kromě těchto občanů,



Domek čp. 23, Jan Hála, 1909

kteří se z války nevrátili. Kromě těchto občanů, které uvádí obecní kronika, je nutné zmínit ještě trojici, která působila v Československých legiích, byli to Karel Vavřík z čp. 2, František Peroutka z čp. 13 a Josef Prokopec čp. 25.



Vojín Josef Srb, čp. 14



Václav Proška, majitel gruntu čp. 3



Jan Vaniček, čp. 10

1915

Na katastru obce začala výstavba okresní silnice.

V literatuře z tohoto roku jsou uváděny následující údaje o Skaličanech:

Místní obec	Počet		Katastrální obce, příp. osady	Počet		Části osad	Sídlo	
	domů	obyvatel		domů	obyvatel		Fary	pošty
Skaličany	61	393	Chobot I. díl	17	104	Chobot	Černívsko	Blatná
			Skaličany	36	210	Skaličany	Blatná	Blatná
			Újezd	8	79	Újezd	Blatná	Blatná

Chobot II. díl je v té době se 14 domy a 87 obyvateli součástí obce Vahlovice. Skaličany náleží do soudního okresu blatenského, do něhož spadá 60 místních obcí (77 katastrálních) a je v nich 4322 domů s 25.531 obyvateli.

1917

V únoru zemřel Matěj Pavlík, rolník z čp. 4, který byl téměř 40 let členem Okresního zastupitelstva Blatenského. Dne 8. června zasáhl blesk stavení Františka Nováka v čp. 27 a důsledkem toho vznikl ničivý požár.

1918

Skončil do té doby nejhrůznější válečný konflikt - světová válka, později nazvaná jako první. Válka si vyžádala značných ztrát na lidských životech a na jejím konci došlo k zániku rakousko - uherské monarchie. Z obce Skaličany zahynul v této válce Václav Proška, který pocházel z čísla popisného 3 a zemřel v ruském zajetí, Jan Vaníček z čp. 10, který padl v Itálii, Jan Krček zemřel v Srbsku a ve Skaličanech žil v domě číslo popisné 18, což tehdy bývala obecní pastouška na návsi, později zbořená. František Holub padl v Rusku a pocházel z domu číslo 25, Petr Chlanda z čísla popisného 30 zemřel na italské frontě, stejně jako Josef Labský z čísla 34.

Obecní kronika vzpomněla skaličanské padlé tímto zápisem: „*Občanům těmto zachována budiž trvalá paměť a třebaže byli nuceni proti vlastní vůli bojovat a vykrváceti na bojištích pod vlajkou Habsburků, i oni mají zásluhu, že pokud jim bylo možno, třeba nepřímo přičinili se o rozklad říše, pro níž v nové Evropě nebylo již místa, aby na jejich zříceninách zrodil se svět nový - svět míru, svobody a bratrství*“. Do kapličky byl umístěn kartonový štítek s nápisem: „*Odpočívajte sladce tam v tom dálném kraji, dá Bůh, že sejdeme se v nebeském ráji... Padlým vojínům z obce Skalčan ve světové válce*“. Podobizny Václava Prošky



Pamětní deska odhalená v roce 2008

a Jana Vaníčka jsou vyobrazeny na pomníku padlých v obci Škvořetice, který byl odhalen v roce 1921 péčí škvořetické chasy. Doba světové války znamenala množství restrikcí, vojenských kontribucí, přinesla mnoho neštěstí a lidských obětí. Na jejím sklonku se naše země dočkaly vytoužené svobody v podobě vzniku Československé republiky.

Do současnosti se dochoval válečný deník Václava Prošky, ve kterém jsou zachyceny autorovy vzpomínky na skaličanský domov, ve kterém popisuje svůj rodný grunt, hospodaření na něm, svoji rodnou obec, své plány na budoucí rozšíření gruntu, ale i život v ruském zajetí a způsob života a hospodaření na Sibiři, včetně několika kreseb. Deník doputoval domů, nikoliv však jeho autor...

Kronika obce se času světového válečného konfliktu věnuje celkem obsáhle. Citace části této pasáže: „... nežli k rozvratu Rakouské říše došlo, předcházela skon její válka, nejhroznější snad, co svět světem stojí ... do věry válečné povolávání otcové rodin ať již schopní neb méně schopní, ba i na sklonku jejím i hoši 17-16 letí, že v českých osadách domácí a polní práce obstarávaly pouze ženy, děti a starci. Z plodin polních a výnosu hospodářství rekvírovalo se všechno, co se poněkud jenom hodilo potřebě molochu války ... a bylo již samozřejmé, že Český lid, jak ve vnitrozemí, tak za hranicemi za vedení profesora Tomáše Masaryka a společníků, zejména svými legiemi stojí na straně těch, kteří bojovali poctivý zápas za osvobození národů před násilnostmi ... tak i z malé vesnice Skalčan čítající 36 čísel popisných stáli ve válce její příslušníci, celkem 24 občanů, kteří stáli na bojištích srbském, pruském a italském, z nichž životem za to zaplatilo 6.“

1919

V obci se odehrávaly první volby do obecního zastupitelstva podle nového volebního zákona Československé republiky. Starostou byl zvolen Václav Vaňáč z Chobota, kterého později nahradil Jan Kratochvíl (čp. 36), Členy zastupitelstva byli zvoleni Jan Říha z Újezda čp. 1, Václav Dlabač z čp. 9, Václav Cheníček z čp. 3, František Češka z Chobota, František Viktora z Újezda, Marie Holubová, Anežka Prošková z Chobota, Václav Šimsa z Újezda, Jan Peroutka z čp. 13 a Josef Proška z čp. 33.

1921

Dne 20. září byla dokončena stavba okresní silnice (Blatná – Skaličany - Vahlovice – Myštice k Drtině) v katastru obce s celkovým nákladem 141.123 Kč 96 h. Stavba byla zahájena v březnu 1915 a pokračovala i v roce 1916, ale v důsledku I. světové války byla přerušena. Délka tehdejší komunikace činila 8.268 metrů. Stavbu dodnes připomíná vytesaný nápis s letopočtem 1915 - 1921 na kameni u silničního propustku po levé straně silnice směrem do Blatné před křížkem.



Pamětní kámen na stavbu komunikace



Křížek u silnice z Blatné

V tomto roce povolila Zemská správa politická ustavení nepolitického spolku „Národní střelecká jednota Blatná – venkov“. Spolek měl celkem 94 členů, mezi nimiž byli i občané Skaličan. Spolek zahrnoval obce Blatná, Buzice, Pacelice, Pole a Skaličany a byl sdružen v Československém národním svazu střeleckém. Jednotu založil František Papež, nájemce Nového dvora u Kocelovic.

1922

Obec postihla velká bouře s krupobitím. Porosty na polích byly potlučené a vyplavené.

1923

Ve druhých obecních volbách byl starostou obce zvolen Josef Srb z čp. 14, náměstkem Jan Kratochvíl z čp. 36, radním Václav Šurát (čp. 15) a Václav Cheníček (čp. 3), členy výboru se stali Matěj Bártík (čp. 19), Jan Bártík (čp. 38), Václav Vachuta (čp. 23), Josef Volf (čp. 4), Karel Jiřinec (čp. 8), Václav Jána (čp. 10), František Říha z Újezda čp. 1 a Jan Češka z Chobota čp. 21. Za členy finanční komise byli zvoleni Josef Cheníček (čp. 6, předseda), Josef Volf (čp. 4), Matěj Bártík (čp. 19), Karel Jiřinec (čp. 8), Václav Dlabač (čp. 9) a Josef Proška (čp. 33).

Záznam z kroniky obce: „Roku 1923 počala se prováděti na Blatensku pozemková reforma, na jejímž základě jednak právem dlouhodobých pachtů, jednak zabráním pozemků od velkostatků bylo umožněno malozemědělcům přidělem a koupí zvětšiti sobě pozemkové državy. Tím způsobem také ve zdejší obci vícero občanů získalo pozemky tímto přidělem.“

1924

Výnosem ministerstva vnitra byl název obce upraven z doposud užívaného Skalčany na staročesky užívané pojmenování Skaličany.

Předsedou Okresní správní komise, která vykonávala funkci okresního výboru a okresního zastupitelstva politického okresu blatenského, byl zvolen pan Václav Dlabač z čp. 9 (roč. 1885) a to na období let 1924 – 1928.



Razítko obce do roku 1924



Razítko obecního úřadu používané od roku 1924

1926

Dne 1. března bylo zahájeno rušení obory velkostatku blatenského a jejího zděného ohrazení u Újezda v důsledku přechodu pozemků (příděly) do vlastnictví malozemědělců v souvislosti s pozemkovou reformou. Část oborní zdi se podél cesty do Újezda dochovala do současnosti a je němým svědkem zašlých časů.

Na základě podnětu Václava Dlabače z čp. 9 byla zahájena jednání o elektrifikaci obce. Zájem o elektrifikaci byl celkem od 21 občanů, ale z důvodu obav vysokých nákladů na tuto akci ze všeho sešlo.

1927

Proběhla druhá parcelace dvora Újezd v rámci pozemkové reformy. Část pozemků byla přidělena malozemědělcům ve Skaličanech, Újezdě a Chobotě a zbytek, asi 29 hektarů i s budovami odkoupil pan Josef Šíma z Rovné u Strakonic. Velkostatkáři Hildprandtovi bylo ponecháno zhruba 10 hektarů půdy, rybníků, objekt ovčína a dělnické domky „na ovčíně“.

Záznam z kroniky: „Dne 27. ledna 1927 při kácení dříví v panském lese „Na Pasekách“ padlo dřevo na Vojtěcha Šípu č. 7 a těžce ho poranilo. Byl ihned odvezen do nemocnice do Strakonic, kdež 3. února t.r. následkem zranění tam zemřel ...“



Cesta do Újezda

náměstkem František Česka a radními Josef Peroutka a Josef Cheníček, který též vykonával funkci pokladníka.

1928

Za delegáta Okresní hospodářské záložny v Blatné byl zvolen Václav Cheníček z čp. 3. V únoru proběhla volba honebního výboru ve Skaličanech. Honebním starostou byl zvolen Josef Petřík čp. 17 a za členy výboru Václav Dlabač čp. 9, Jan Říha čp. 39, Jan Bártík čp. 38 a Marie Holubová čp. 25. Volbu provázela nevole a roztržka voličů, z nichž 25 z celkového počtu 30 opustilo volební místnost poté, co starosta obce Jan Říha přijal za členy volební komise pouze členy jedné ze dvou kandidujících stran. V únoru vyhořely stodoly hospodáři Šimovi v Újezdě. Oheň byl pravděpodobně založen. V prosinci se 176 skaličanských voličů účastnilo voleb do okresního a zemského zastupitelstva. Volby do okresního zastupitelstva vyhrála v obci Republikánská strana (70 hlasů), sociální demokraté získali 50 hlasů, lidovci 26 hlasů, národní socialisté 13 hlasů. Do zemského zastupitelstva byli nejúspěšnější opět republikáni (74 hlasů), které následovali sociální demokraté (44 hlasů).



Václav Dlabač (roč. 1885), sedlák z čp. 9

Na podzim se uskutečnily volby do obecního zastupitelstva, kterých se zúčastnilo 183 voličů. Jednalo se o třetí volby v éře Československé republiky. Do zastupitelstva obce byli za republikány (celkem 116 hlasů) zvoleni Josef Petřík, rolník ze Skaličan čp. 17, Václav Koch, zedník z Chobota čp. 14, Jan Říha, domkář ze Skaličan čp. 39, Josef Peroutka, domkář ze Skaličan čp. 13, František Vaňáč, tesař z Chobota čp. 24, rolník Josef Cheníček ze Skaličan čp. 6, Jan Chlanda z čp. 30 a Václav Hrádek z čp. 28. Za sociální demokracii (celkem 63 hlasů) byli zvoleni Jan Česka, domkář z Chobota čp. 21, domkář Jaroslav Šoun ze Skaličan čp. 34, Václav Fiřt z Chobota čp. 23 a Jan Solar ze Skaličan čp. 29. Starostou obce byl zvolen Jan Říha,



27 hlasů získali lidovci, 10 hlasů komunisté, 8 hlasů národní demokraté a 7 hlasů německé kandidátky.

V Blatné se konala ustavující schůze Selské jízdy okresu blatenského. Schůze se konala v restauraci U Bílého lva za účasti 19 činných členů. Starostou byl zvolen rolník Karel Baloun z Holušic a náčelníkem Václav Dlabač ze Skaličan. Schůze rozhodla o nákupu 20 slavnostních krojů.

1929

Zima roků 1928 a 1929 byla velmi tuhá. Dle zápisů v obecní knize uhynulo mnoho zvěře a ptactva a zmrzly i ovocné stromy. Dne 12. 2. byla naměřena teplota -38°C . Na schůzi obecní rady bylo rozhodnuto o elektrizaci obce přistoupením obce za člena Družstva pro rozvod elektrické energie. Byly stanoveny příspěvky jednotlivých občanů dle výměry půdy, kterou drželi, a obec samotná schválila příspěvek ve výši 35.000,- Kč. Na elektrifikaci osady Chobot bylo vyčleněno 5.000,- Kč. V Blatné se konala valná hromada Národní střelecké jednoty Blatná – venkov, která čítala 189 členů, včetně 94 krojovaných. Kromě cvičných střelb jednoty pořádala v roce 1929 i 5 zájezdů na vojenskou střelnici v Písku. Její cvičení ve zbrani se pravidelně provádělo v Hajanech, Kocelovicích, Skaličanech a Záboří. Na březnové veřejné obecní schůzi bylo usneseno, že se elektrifikace obce bude provádět družstevně a za podpory obce. Václav Cheníček z čp. 3 je členem představenstva Okresní hospodářské záložny v Blatné.



Dům Františka Vachudy, čp. 29, kolem roku 1930

Kronika obce zaznamenala tuto událost takto: „...byl to člověk náchylný k alkoholu a patrně v podnapilém stavu v noci zbloudil a spadl do rybníka.“ Říjen byl smutným pro Františka Vachudu, v jehož stodole u domu čp. 29 vypukl požár a zničil celé stavení a navíc i sousední stavení Josefa Pazderníka čp. 31. Na konci roku proběhlo celorepublikové sčítání lidu. Skaličany mají 329 obyvatel (165 mužů a 164 žen). Počet obyvatel zahrnuje i obyvatele osad Újezd u Skaličan a Chobot I. díl. V obci bylo založeno „Družstvo pro rozvod elektrické energie ve Skaličanech, zapsané společenstvo s ručením omezeným“. Pro občany, kteří do družstva vstoupili, byl stanoven členský podíl ve výši 50,- Kč na 1 ha vlastní půdy a 3,- Kč zápisného na 1 podíl. Předsedou družstva byl zvolen Václav Dlabač z čp. 9. V obecním chudobinci žije 8 občanů, na něž obec vydává náklady 4.000,- Kč.

1931

Dne 9. června zahájil Otavský elektrárenský svaz v Písku elektrifikaci obce, která byla dokončena 19. srpna s celkovými náklady ve výši 73.740,- Kč oproti rozpočtovaným 77.451,- Kč.



Rybník Pejcha po výlovu

1930

Když šly 17. ledna děti ze školy, probořil se na ledě do vody rybníka Pejcha školák Václav Vadlejch. Zachránil jej Václav Šole z čp. 11, který v té době čistil stoku pod rybníkem. Politickou správou v Blatné byl za tento čin odměněn částkou čtyřiceti korun. V květnu se v rybníce Závist utopil J. Dobřemysl, domovník Okresního domu z Blatné.



Zakládající členové a činovníci Družstva pro rozvod elektrické energie ve Skaličanech



Ostrov v Závisti, duben 1931

Blatenské listy dne 13. 6. 1931 pod titulkem „Sebevražda ve Skaličanech“ uvedly tuto zprávu: „Na Boží Tělo dne 4. června t.r. spáchal František Opl, čeledín u rolníka Václava Dlabáce ve Skaličanech, sebevraždu zastřelením se z bubínkového revolveru. Byl nalezen dětmi téhož dne odpoledne v lese tzv. Mýti již mrtev. Sebevraždu spáchal z omrzelosti života; ještě před svou smrtí říkal svým kamarádům, že jej svět netěší a že se zastřelí. Na jeho smrti nikdo viny nemá.“

Dne 27. září proběhly volby do obecního zastupitelstva. Z kandidátní listiny Občanské skupiny byli zvoleni celkem 133 hlasy Josef Srb, rolník ze Skaličan čp. 14, zedník Václav Koch z Chobota čp. 14, rolník Josef Šíma z Újezda, domkář Jan Říha z čp. 39, Václav Fiřt z Chobota čp. 23, rolník Josef Cheniček z čp. 6, domkář František Novák z čp. 27, tesař František Vaňáč z Chobota čp. 24 a domkář Jan Kratochvíl ze Skaličan čp. 36. Druhou kandidátní listinou byla Sociální demokracie, jež obdržela 49 hlasů a za kterou byli zvoleni domkář Václav Vaňáč z Chobota čp. 32, domkář Václav Jána, Skaličany čp. 10 a Václav Balík, domkář z čp. 22 v Chobotě. V prosinci byla uskutečněna volba obecního starosty, kterým se stal Jan Říha. Radními byli zvoleni Václav Koch (1. náměstek), Václav Balík (2. náměstek) a Josef Šíma, který vykonával i funkci pokladníka.

V roce 1931 postihlo zdejší kraj veliké sucho. Kronikář tuto skutečnost zaznamenal takto: „Obilí na zrno až sypalo, ale slámy bylo málo. Co se týče píce, sena přece byla, ale otavy jak jetelové tak i luční nebyly téměř žádné. Následkem toho, každý se omezil v počtu dobytka, ale přes to přece mnozí hospodáři museli přikupovati zvláště slámu, která sem byla dovážena nejvíce z Německa, za kterou se platilo 45,- až 50,- Kč za 100 kg“.

1932

Zima roku 1932 byla beze sněhu a bez dešťů a jaro bylo suché. V květnu dosahovaly teploty výše teplot červencových a plodiny vadly. Dne 22. května nastala bouře a zavlažila celou krajinu. Úroda byla nakonec dobrá a po žních klesly ceny obilí, u pšenice na 140,- až 150,- Kč, žito se prodávalo za 70,- až 80,- Kč, ječmen 70,- Kč, oves 65,- Kč a brambory za 18,- až 20,- Kč za 1q.

Zastupitelstvo zahájilo jednání o elektrifikaci Újezda a dne 26. května se usneslo, že přistoupí za člena družstva pro rozvod elektrické energie v Újezdě s podílem ve výši 15.000,- Kč a tuto částku si vypůjčí od Okresní hospodářské záložny v Blatné s úrokem 5,5 %. Krejčí František Šíp odkoupil od obce pozemek pro výstavbu domu na obecním trávníku za cenu 2,- Kč/1m². Nově postavenému domu bylo pak přiděleno číslo 40. Část pozemku k silnici byla ponechána obci pro rozšíření návsi. Obecní rozpočet činil v příjmech 18.879,- Kč a ve výdajích 8.617,- Kč. Obecní a školní přírážky byly ve výši 200 %.

Ve vsi se v roce 1932 nacházelo 360 kusů hovězího dobytka, 133 kusů vepřového a 16 koní. Chovatelem plemenného býka, zakoupeného obcí v roce 1931, ustanovila obec Václava Vadlejcha, nájemce hospodářství v čp. 2 za roční paušál 2.700,- Kč. Tento obnos se rozvrhl dle počtu chovaných plemenic a z jedné krávy a jalovice 1 rok staré se platilo 19 Kč a 70 hal. V obecním chudobinci jsou v roce 1932 ubytováni obecní chudí Jan Jána, který dostává od obce podporu 3,- Kč denně, Barbora Jánová, František Jána, František Hájek, Antonín Krček s manželkou a 2 dětmi a Marie Krčková, vdova po padlém vojínu.

Spoluvlastníci rybníků ve Skaličanech vybudovali pod rybníkem Závist sádku. Zároveň dle záznamu v obecní kronice vykáceli část lesa v ostrůvku „Na kopci“, protože tam stromy vysychaly a hned zde vysadili stromy nové, stejně jako v místě tzv. průhonu u lesa Mýtě při polích.



1933

Na počátku roku bylo ve vsi evidováno celkem 330 kusů hovězího, 120 kusů vepřového dobytka a 19 koní. V důsledku slušné úrody roku 1933 klesaly ceny obilí i hovězího dobytka. Kronikář obce zaznamenal tento postřeh: „Ceny obilí po žních počaly klesati, zvláště pšenice, za kterou se platilo již jenom 120 Kč za 1 q a za žito 65 Kč. Ceny hovězího dobytka zase poklesly a platilo se za prima dojnou krávu 2000 Kč a za jatečný dobytek 3 až 3,50 Kč za 1 kg živé váhy. Ceny vepřového dobytka se udržovaly kolem 9 Kč za 1 kg mrtvé váhy, až v listopadu nastal značný pokles ceny, kdy se platilo 5 až 7 Kč za 1 kg mrtvé váhy.“ Na polích se v roce 1933 rozmnožilo velké množství škůdců, zejména myši.“

V obci byla podniknuta národní sbírka na zaopatření letadel pro armádu a vybralo se 63 korun. V obci pobíralo podporu 8 nezaměstnaných občanů. Obecní majetek čítal v tomto roce 19 ha lesů, 7 ha polí, 2 ha luk a obecní domek (chudobinec).



Před čp. 7, vlevo obecní chudobinec

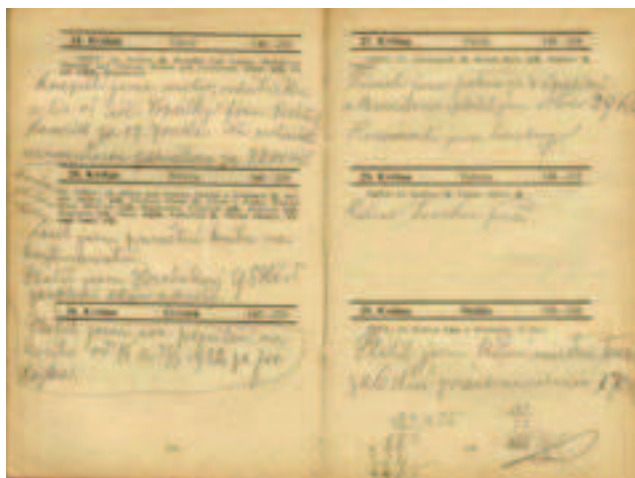
Obec byla v důsledku elektrifikace zadlužena ve výši 34.000,- Kč. Starosta Jan Říha pobíral roční odměnu 750,- Kč, obecní pokladník Josef Šíma 300,- Kč, obecní knihovnicka Kamila Říhová 100,- Kč, obecní hajný František Novák 300,- Kč a stejnou sumu i jako obecní posel. Dosavadní lesní revírník Josef Bedřich měl odměnu 100,- Kč. Od tohoto roku se lesním technikem stal Prokop Ptáček z Blatné.

Obecní kronikář zaznamenal v tomto roce zajímavou událost: „Majitelé spolkových pastvin (V. Dlabač a spol.) osázeli část pastviny lesem a sice vedle obecního lesa u Bucharu. Proti tomuto osázení činili někteří občané námitky, že tam mají právo jízdy, chůze apod., ač vysázená plocha je malá o kolem ní ponechány plochy k jízdě způsobitelné. Z toho povstaly v obci různice a majitelé pastvin těm občanům, kteří činili námitky proti osázení, zvýšili jim poplatky za pasení husí na pastvinách z 20 hal na 1 Kč z jedné husy a z hovězího dobytka ze 4 Kč na 10 Kč za jeden kus. Dále nařídili jim odklizení stohů slámy a kompostů z pastvin. Jelikož Matěj Bártík č. 19 a Josef Šíp č. 12 prohlásili, že tam mají vydržené právo, došlo k soudnímu sporu. Při prvním stání měl soudce strany ke smíru. K tomu nedošlo. Po stání pak Matěj Bártík přistoupil na smír a podepsal prohlášení, že nečiní žádných práv na pastvinách a zaplatil soudní útraty asi 500 Kč. Josef Šíp při druhém stání spor prohrál a sice z důvodů těch, že osobní právo 30ti leté nemohl vydržeti, protože je mladý a právo vydržecí chalupou také ne, neboť je majitelem této chalupy teprve 6 let a dřívější majitel toto právo také neměl. Zaplatil soudní úhrady asi 900 Kč.“

Otavský elektrárenský svaz snížil cenu elektrické energie za 1 kWh na 3 Kč 20 hal u proudu světelného a na 2 Kč u proudu motorového. Nájemné z elektroměrů se platilo ve výši 2 Kč 50 hal a 4 Kč za jeden měsíc. V Újezdě proběhla elektrifikace.



Dům čp. 40



Zemědělský deník Václava Chenička z roku 1932

1934

Rok 1934 byl katastrofálně suchý pro celou republiku. Sněhu bylo málo a dubnové počasí spíše připomínalo léto. Naopak v květnu přišly ve dvou dnech mrazy, které poničily mnoho vzešlých plodin. Žně byly hotové v polovině července a v srpnu se nesklízely otavy, protože žádné nenarostly. Slámy a píce bylo velmi málo, každý hospodář byl nucen snížit stavy dobytka. V důsledku prodeje silně klesla cena hospodářských zvířat. V rybnících bylo velmi málo vody a Pejcha byla zcela prázdná již druhým rokem. Následkem sucha žádali zemědělci podporu ze státního fondu pro živelné pohromy. Podpora ve Skaličanech činila 40,- Kč na jeden hektar poškozené půdy, přičemž tato



Rybník „Puchámy“

nebyla vyplácena v hotovosti, ale naturálně v krmivech a osivu. Důsledek sucha byl i ten, že na základě vládního nařízení vznikla Československá obilní společnost, tzv. Monopol pro obchod obilím moukou a některými krmivy. Tato instituce garantovala minimální pevné úřední výkupní a prodejní ceny.



Dobová reklama

Ve vsi byl volen nový honební výbor, za jehož členy byli zvoleni Václav Dlabač z čp. 9, Josef Srb čp. 14, Jan Říha čp. 39, Jan Bártík čp. 38 a Václav Cheníček čp. 3, který byl ustanoven honebním starostou. Proti této volbě podal protest Josef Volf čp. 4 a Jan Kratochvíl čp. 36, který řešil Okresní úřad v Blatné, který jej zamítl, stejně jako odvolání k Zemskému úřadu v Praze. Protest spočíval ve způsobu volby, kdy každý člen Zákupu volil za svůj díl samostatně. Protestujícími byla požadována volba jedním hlasem (jedním zmocněncem za celý Zákup).

1935

Na náklady blatenského okresu byla válcována silnice ve vsi. Z důvodu nedostatku financí poskytla obec Písek potahy k vození vody a část kamení na tuto akci v hodnotě 2.000 Kč. Josef Petřík postavil nové obytné stavení čp. 17 a Marie Šurátová čp. 26 vystavěla novou stodolu. Ve vsi se na počátku roku chovalo 22 koní, 314 hovězího a 84 vepřového dobytka. Obec opravila kapličku nákladem ve výši 1.500 Kč. Novou podobu dostala věžička, jelikož stará již byla ve špatném stavu. Veškeré obilí z úrody bylo obchodováno prostřednictvím Československé společnosti obilní za předem stanovených podmínek. Brambor se urodilo málo a jejich cena byla 40 až 50 Kč za 100 kg.

1936

Obec zakoupila dvě motorové hasičské stříkačky od firmy Mára z Tábora za 45.000 Kč, jednu pro Skaličany a jednu pro Chobot. Část prostředků na nákup byla řešena půjčkou. Dluh obce za elektrizaci činil 22.000 Kč. Dle kronikáře byla obec zadlužena na nejvyšší možnou míru. Obecní přírážky se platily ve výši 300 %. Zastupitelstvem obce bylo odsouhlaseno pořízení projektu na vybudování silnice z Uzenic přes Chobot na silnici do Paštík s odbočkou od Ženatého dubu do Újezda. Projekt stál 6.000 Kč a rozpočtované náklady na stavbu 300.000 Kč. Tato cesta vyžadovala úpravu, protože byla doposud pouze prašná a za špatného počasí blátivá.



O pouti v hostinci u Josefa Prošky, rok 1936

U kapličky byla skácena a prodána za 50 korun stará nahnilá lípa a místo ní byly kolem kaple zasazeny 4 lípy nové.

V souvislosti s napjatými mezinárodními vztahy bylo nařízeno provedení cvičení civilní obrany. Za tímto účelem byl pořízen seznam osob, které měly být povolány k součinnosti s orgány obce při úkolech civilní protiletectvé ochrany. V rámci civilní obrany byla vytvořena služba požární (velitel Václav Šurát), družstvo samarické (velitel Josef Levák), asanační (velitel František Štván čp. 26), služba pořádková (velitel Josef Petřík), poplachová (velitel Karel Vachuta), spojovací (František Šurát) a služba místního velitelství, kterou měl na starost Václav Dlabač čp. 9. Poplach byl při cvičení ohlašován hasičskou trubkou a vyzváněním.

1937

O skaličanské pouti dne 17. května se uskutečnila slavnost svěcení nové a první motorové stříkačky v obci. Novou techniku skaličanských hasičů vysvětlil bezprostředně po mši svaté pan Skřivan, kaplan z Blatné. Kronika tuto událost popisuje následovně: „Sbor dobrovolných hasičů pozval za kmotry k této stříkačce všechny sousedky ze Skaličan a Újezdce. Kmotry darovaly peněžité dárky od 5 do 100 Kč hasičskému sboru. Odpoledne provedl domácí sbor a dorost hasičský z Blatné cvičení se sekerkami a pak znázornění požáru. Slavnosti této se zúčastnily také okolní sbory hasičské.“



Svěcení hasičské motorové stříkačky, rok 1937

Ve vsi proběhlo několik dalších cvičení civilní obrany. Od 30. srpna do 3. září probíhaly v okrese Blatenském a Březnickém vojenské manévry a ve Skaličanech nocovali pěší vojáci a dělostřelci.

Honební výbor pronajal honitbu velkostatkáři Bedřichu Hildprandtovi na období od 1. 2. 1938 do 31. 1. 1944 za roční nájemné 1.000,- Kč.

V září se po dvouleté prezenční vojenské službě vrátili domů Václav Dlabač čp. 9 a Václav Šurát čp. 15. Prvním rokem sloužil u armády Josef Srb čp. 14, Jan Kratochvíl čp. 36, Bohuslav Říha čp.

39, Jaroslav Šole čp. 11 a Vladimír Dlabač, který narukoval jako dobrovolník.

Dne 2. 12. 1937 shořel dům čp. 7, který stával v místě dnešní zahrádky u Jiřinců. Obecní kronika o této události vypovídá takto: „Požár zavinil Levákův chlapec asi 8letý, který si rozdělal ve stodůlce oheň, při tomto ohni bylo použito prvně motorové stříkačky. Většina mužů z obce nebyla doma, byli na práci v lese, a co byli doma nemohli hned motorovou stříkačku uvést do chodu, proto bylo napřed použito ruční stříkačky a pak asi po půl hodině zasáhla stříkačka motorová. Z přespolních hasičů sem přijeli hasiči z Buzic. Levák dostal pojištění 8.200,- Kč. Josef Levák prodal místo, co stávala jeho chalupa č. 7 Karlu Jiřincovi č. 8 za 4.800,- Kč k rozšíření dvora a koupil si od obce stavební místo na Trávníkách pod stavbu nového domku. Obec mu darovala 2 dřeva z obecního lesa na stavbu.“



Skaličanští hasiči s novou hasičskou stříkačkou. Jedná se patrně o jediný snímek, na kterém je zachyceno někdejší čp. 7, které později vyhořelo.

1938

Dne 12. června 1938 proběhly volby do obecního zastupitelstva. Volby se uskutečnily v míst-



Nově postavený dům čp. 7, kolem roku 1942

Jan Říha čp. 39, který byl zvolen za Domovinu domkářů a malorolníků ve Skaličanech. Na ustavujícím zasedání zastupitelstva, které se konalo v červenci, byl starostou zvolen rolník Josef Volf.

V září byl zahájen provoz autobusového spojení s Blatné do Březnice. Jízdenka za cestu do Blatné stála 1Kč 50 hal. Blatenský okres postihla slintavka a kulhavka, nemoc skotu. V obci tato nemoc propukla 15. října u Josefa Volfa v čp. 4 a rozšířila se téměř po celé obci. Ve vsi uhynulo v důsledku této nákazy 7 kusů skotu.

Kronikář obce popsal mezinárodní napjatou atmosféru té doby následujícím způsobem: „*Tento rok byl národnostně velmi neklidný. Němci v naší republice v sudetském území žádali pro sebe autonomii. Byly tam stále nepokoje, a vyvrcholilo to tak, že bylo nebezpečí, že do Čech vtrhne vojsko z Německé Říše pod záminkou učiniti zde pořádek a chrániti občany své národnosti. Naše vláda ale provedla dne 21. května částečnou mobilizaci a obsadila vojskem hranice. Z naší obce narukovali Karel Hamberger a Václav Šurát... V Mnichově na to sešla se konference a tato navrhla Československu, aby odstoupilo území obývané Němci Německé Říše. Na to naše vláda vyhlásila dne 24. září mobilizaci vojska do 40 let stáří. Z naší obce narukovali Karel Dlabáč, Karel Hamberger, Jaroslav Strejc, Josef Chlanda, Bohuslav Chlanda, František Štíp, Josef Šole, Václav Hrádek, Matěj Bártík, Jaroslav Šole, Emil Petřík, Jan Kouba a Václav Dlabáč ml.,*



Vojín Emil Petřík

aktivně na vojně v tomto čase sloužili Josef Srb, Jaroslav Šole, Josef Kratochvíl, Bohumil Říha a Vladimír Dlabáč jako dobrovolníci. Těžce se loučili narukovaní vojáci se svými rodinami, neboť se všeobecně mělo za to, že z toho vznikne světová válka a že se bude odbývat nejvíce v českých zemích. Úřady také vyzývaly, aby obyvatelstvo si zřídilo podzemní kryty proti leteckým útokům. V naší obci začaly se takové kryty kopati, vždy po 3 až 4 hodiny, společně okolo obce na polích. Tak na poli Jana Chlandy na Homoli, k Paštíkám na poli Vavříkové, na poli Josefa Chlandy za zahradou, na zahradě V. Dlabáče, na poli Josefa Štípy a na poli Emila Petříka u trávníků. Kryty ale nedodělal nikdo, neboť zatím válečné nebezpečí polevilo... jelikož naše republika neměla žádného spolehlivého spojence, musila přijmout nadiktované podmínky a území obývané Němci postoupiti, stejně tak část Slovenska a Podkarpatské Rusi Maďarům a Polákům. V polovině října začalo se demobilizovati. Všichni vojáci postupně se vrátili zdraví

nosti hostince Karla Dlabáče v čp. 1. Ve volbách zvítězila „Republikánská strana zemědělského a malorolnického lidu a Domoviny domkářů a malorolníků“ se 72 hlasy a získala 5 mandátů (zvoleni byli rolníci Josef Volf čp. 4, Jan Bártík čp. 38, Karel Dlabáč čp. 1, Josef Srb čp. 24 a Jan Chlanda čp. 30). Čtyři mandáty získala „Domovina domkářů a chalupníků v Chobotě a Újezdě“, za kterou byli zvoleni Václav Fiřt (Chobot 23), Josef Převrtil (Chobot 34), Josef Šíma (Újezd 4) a František Vaňáč (Chobot 24). Za Svaz západočeských domkářů a malorolníků byli zvoleni Jaroslav Šolle čp. 21 a Karel Vachuta čp. 23. Mandát získal také



Hasičské cvičení v Chobotě v roce 1938



domů, pouze Václav Šurát nešťastnou náhodou poranil se na ruce, když stál na strážní na hranicích a z pušky mu vyšla rána a zasáhla ho do ruky. V důsledku události se prezident Edvard Beneš musel vzdát svého úřadu a odjel do ciziny...“

K vojsku dodali evidenční koně sedláci Václav Dlačač, Josef Volf a Karel Dlačač. Koně sami odvedli na stanoviště do Bukové u Příbrami. V první polovině roku se uskutečnilo několik cvičení protiletectvé obrany a během mobilizace byly po vsi konány hlídky a provozováno povinné zatemnění.

1939

Počátkem dubna se po sedmnáctiměsíční službě u dragounského pluku v Klatovech vrátil domů Vladimír Dlačač. Po obsazení republiky hitlerovským Německem se ze zbytku našeho státu stal Protektorát Čechy a Morava. Byly zahájeny povinné dodávky zemědělských komodit. Kronika uvádí, že rok 1939 byl velmi mokrý a úroda špatná. V Újezdě byl založen sbor dobrovolných hasičů s velitelem Josefem Šimou. Armáda převzala koně Václava Dlačače, Karla Dlačače, Václava Chenička. Další koně Josefa Volfa, Josefa Srba a Emila Petříka byli evidenční. Kronika obce byla zabavena a odvezena do Prahy. Obci se vrátila až v roce 1948.



Povinně vyvěšované vlajky na domech v době Heydrichiády.

1940

V rámci protektorátních zákonů museli všichni zastupitelé a zaměstnanci obce Skaličany složit slib německé říši. Slib zněl následovně: „Slibuji, že budu vůdce Velkoněmecké říše Adolfa Hitlera jako ochránce Protektorátu Čechy a Morava poslušen, že budu zájmy Velkoněmecké říše k prospěchu Protektorátu Čechy a Morava podporovati, nařízení hlavy Protektorátu Čechy a Morava plniti, zákony zachovávat a své úřední povinnosti svědomitě zastávat.“ Zima roku 1942 byla krutá, panovaly mrazy vyšší než minus 30°C. Na jaře musela být zaorána většina ozimů a umrzlo mnoho ovocných stromů, které pak byly pokáceny a krajina vypadala smutně. Letní doba byla nepříznivá svými četnými dešti. V rámci válečných rekvizic se za hovězí dobytek platilo 6 až 8 korun za jeden kilogram v živém a za vepřový dobytek sedm až deset korun. Ve Skaličanech žilo 205 obyvatel, v Chobotě 94 obyvatel a v Újezdě 41 obyvatel.

1942

Z kaple byl sejmout zvon s nápisem „Z let 1725 k počtě svatého Floriána“. V březnu se pro válečné účely konala sbírka starého železa. Skaličany měly předepsáno odevzdat 20 q materiálu. Rok 1942 byl celkem úrodný, ale odvody zemědělských komodit byly čím dál vyšší a pro osobní potřebu si rolníci směli ponechat jen nepatrné množství. Do Německa byli odváděni mladí občané na nucené práce, z naší vsi mimo jiné i Jan Chlanda.

1943

Ze zdravotních důvodů požádal o dovolenou starosta obce Josef Volf. Funkce spojené s chodem obecního úřadu začal vykonávat tajemník Josef Šíma. Vleklé zdravotní potíže přiměly starostu v roce 1945 k odstoupení.

1945

Kronika obce uvádí o událostech roku 1945 toto: „Nadešel rok 1945, který znamená velký mezník v dějinách lidstva, obzvláště nás Čechů, kteří jsme zeměpisně vklíněni do říše německých okupantů, byla skončena válka a pokořena německá rozpínavost, která chtěla opanovat celý svět“. Skaličany se nacházely v tzv. mrtvé zóně demarkační linie. V Myšticích se nacházela sovětská Rudá armáda a Blatné armáda americká. Dne 11. května procházelo naší vsí německé



Josef Volf



Václav Voborník na stíhači tanků zanechaného na břehu Závisti, rok 1945

vojsko ve směru od Prahy. Ve zdejších rybnících utopili značné množství vojenské techniky, munice a zbraní. Pamětníci vyprávějí, že jeden ze zanechaných tanků na břehu rybníka Závist, byl ponechán ostře nabitý a otočený ve směru na vesnici. První američtí vojáci přišli do Skaličan dne 12. května 1945, jak potvrzuje záznam v památníku paní Ludmily Vylitové (roz. Vachutová). Jednalo se o vojíny: John Kalvinski z Pensylvánie, Bell Langerdoen ze státu New Jersey a další vojín z Montany. Dění na konci války se v obci obešlo bez větších konfliktů či pütek, narozdíl např. od sousedních Buzic.



Václav Bartoš se sestrou sedí na vojenské technice, rok 1945

1946

Po odsunu německých obyvatel z republiky došlo k velkým přesunům českého obyvatelstva a vznikla nouze o pracovní síly. Tuto skutečnost pocítili i skaličanští rolníci v důsledku odchodu některých sloužících na gruntech. Jeden z občanů Skaličan byl vyšetřován v souvislosti se svojí aktivitou ve válečném čase, kdy se přihlásil k německému občanství.

1947

Rok 1947 byl katastrofálně suchý, velká neúroda postihla nejen náš kraj, ale i celou republiku. Kronikář k tomuto roku uvedl, že v důsledku počasí byla úroda velmi malá, v obecních lesích uschlo mnoho stromů a vyprahlá půda se ani nedala zorat. Vzrostla nabídka hovězího dobytka, kterého se sedláci z důvodu nedostatku krmení zbavovali za cenu od 12,- do 21,- Kčs za jeden kilogram živé váhy. Nákladem ve výši 53.000,- Kč byl do obce zaveden telefon.



Po mši, 18. 5. 1948



Vladimír a Václav Dlabáčovi na zahradě u čp. 9, v pozadí stodola Šípových

1948

Rok velkých společenských změn přinesl našemu národu více než čtyřicetiletou vládu jedné strany. Významnou událostí ve Skaličanech bylo přelítí zvonu v kapli, který tak získal svůj původní hlas.

1953

Násilná kolektivizace venkova a socializace české vesnice se nevyhnula ani Skaličanům. Po vystěhování rodin rolníků Vladimíra Dlabáče z čp. 9 a Josefa Volfa z čp. 4 bylo založeno JZD Skaličany. Založené druž-



Skaličany, Ladislav Stehlík, rok 1953

stvo obsahovalo 37 hospodářství o 59 členech a obhospodařovalo 280 hektarů půdy. Předsedou družstva byl zvolen Matěj Bártík, čp. 19, místopředsedou Václav Šurát čp. 15 a účetním Karel Vachuta čp. 23.

1954

JZD Skaličany bylo po svém pouhém jednoročním hospodaření rozpuštěno a každý rolník začal opět hospodařit na svém. Polní práce tohoto roku byly zdlouhavé, jelikož téměř celé léto přšelo. Místní národní výbor pracoval ve složení Josef Levák (předseda), Růžena Šířová, Matěj Bártík, Jan Novák, František Vachuda, Václav Kouba, František Balík, František Koníček a Antonín Jančar.

1956

V lednu vydalo Ministerstvo místního hospodářství ČSR výnos o demolicích opuštěného nemovitého majetku. Na základě tohoto výnosu byly v okresech ustaveny komise, které ve spolupráci s místními národními výbory vypracovaly seznamy opuštěných nemovitostí určených k likvidaci. V rámci tohoto postupu byla zbourána obecní budova na návsi, tzv. pastouška (chudobinec), v které byly dříve byty pro chudé a obecní knihovna. V objektu zasedalo obecní zastupitelstvo (mimo to také v sále hostince v čp. 1). Od této doby zasedal MNV v objektu čp. 9, který byl po vystěhování rodiny Dlabáčových v užívání MNV Skaličany a JZD Skaličany a část objektu byla využívána k bydlení.

1957

Proběhlo opětovné a definitivní ustavení JZD Skaličany (27. 7. 1957) v rámci poslední vlny kolektivizace zemědělství. Následně se realizovaly svody dobytka do společných stájí. Předsedou družstva byl zvolen Václav Hrádek čp. 28 a místopředsedou Josef Kratochvíl čp. 36.

1960

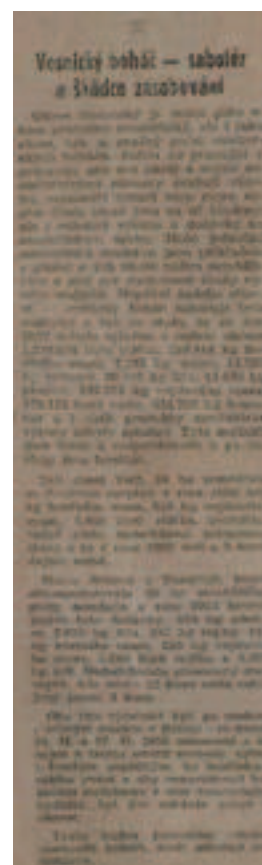
JZD Skaličany bylo ve žňové soutěži oceněno čestným uznáním od Zemědělského odboru rady MNV ve Strakonících.

1962

Družstvem byla na konci vsi postavena mostní váha s vážním domkem.

1964

V roce 1964 byly vyspraveny obecní cesty v celkové délce cca 2 km a nákladem 6.000,- Kč. Před-





Anastázie Šolová a Marie Šolová (prov. Počtová) na návsi před chudobincem, kolem roku 1949

sedou JZD Skaličany byl zvolen Jan Novák čp. 27. Kronika uvádí tento rok jako obzvláště úrodný, urodily se zejména brambory a řepa.

V hospodářském obvodu JZD Skaličany byl proveden komplexní rozbor půd. V závěrečné zprávě bylo konstatováno, že se v katastru obce nachází celkem 257,18 hektarů zemědělské půdy, z toho 196,2 hektarů orné půdy, 55,6 hektarů luk, zbytek tvořily sady a neplodná půda. Na téměř 60 % orné půdy se pěstují obiloviny, na 21 % půdy okopaniny, píce a pícniny na 15 % a zbytek tvoří technické

plodiny. Celý rozbor obsahuje údaje o vlastnostech půdního profilu a návrzích na zúrodňovací opatření. Zpráva hovoří o tom, že se zkoumané území nachází v klimatické oblasti mírně teplé s mírnou zimou a průměrným ročním úhrnem srážek 562 mm. Průměrná roční teplota dosahuje 7,2°C. Hospodářský obvod se nachází v členitém terénu a je součástí Blatenské pahorkatiny, průměrná nadmořská výška celého území je 454 m s rozdílnými expozičními poměry. „Ve zkoumaném území tvoří hydrografickou síť několik bezejmenných potoků, které protékají převážně od severu k jihu a v sousedních katastrech stékají do řeky Lomnice. V západní části území protéká potok depresí s rybníkem Pejcha a níže položeným rybníkem Dražský.“ Na základě komplexního rozboru půd přijalo JZD opatření k zúrodňování půd.



Rekonstrukce domu čp. 34 (u Šounů)



Svoz zemědělských strojů po založení JZD Skaličany



Velikonoční rachtání v roce 1956, zleva: Jaroslav Šoun, Jiří Eichler, Josef Šurát, Stanislav Cheníček, Jan Chlanda, Josef Illés, Václav Kratochvíl, Václav Cheníček, Josef Vejšický

1965

Byla provedena oprava kapličky, náklady dosáhly výše 6.500,- Kč, přičemž 2.000,- Kč bylo vybráno od občanů Skaličan formou veřejné sbírky. Prakticky celý rok bylo deštivé počasí. Dne 22. listopadu vypukl v čp. 4 oheň samovznícením, při kterém shořelo 250q ovesné a ječné slámy. Požár likvidoval místní hasičský sbor a sbor z Blatné.

1966

Nákladem 8.000,- Kč byla vybudována nová autobusová čekárna a opraveny za 5.000,- Kč obecní cesty. V JZD Skaličany došlo ke změnám ve vedení, předsedou byl zvolen Jaroslav Břicháček a místopředsedou Josef Kratochvíl. Funkci zootechnika vykonával Josef Levák a účetní Růžena Šípová. V katastru obce byly opraveny cesty ke křížku na Paštiky a od Vyhličky do Újezda. Na opravách se vyplácela mzda pět korun za jednu hodinu práce. Při cestě do Dvoretic bylo vyřezáno trní a čištěna strouha (náklady 4.200,- Kč).



Hokejisté v roce 1962, zleva: Josef Vejšický, Václav Cheníček, Josef Illés, Jan Chlanda, Jaroslav Šoun



Stavění májky v roce 1962

1967

Pokračovala oprava obecních cest a propustků u Závisti a na cestě Skaličany – Újezd, zároveň byly zahájeny práce na protipožární nádrži v bývalém statku v čp. 4. Únorová sněhová bouře vyvrátila velké množství stromů v obecních lesích. Tento rok byl tragický pro některé skaličanské rodiny. V srpnu zemřel ve věku 77 let u rybníka Závist Josef Krejčí čp. 35, v září zahynul v převráceném traktoru u rybníka Pejcha 54letý Václav Šurát z čp. 15, který byl více než 27 let velitelem hasičů. V listopadu zemřel při železniční nehodě v Písku teprve 24letý Jan Mička z čp.14. MNV zamítá návrh na zavedení dávek ze psů, vstupného a za užívání veřejných prostranství. V obci byla vybudována nová plechová čekárna na autobus.

1968

Na „Vobůrech“ byla zahájena výstavba kravína. Zároveň byly zahájeny práce na stavbě vodárny, která byla projektována na zásobování kravína. Umístěna byla v blízkosti rybníka Vylímce na louce Dlabačů. Vodárna s dvěma vrty je vzdálena od kravína 850 m. Původně se uvažovalo o výstavbě vodojemu, který by sloužil pro zásobování vodou pro celou vesnici. Kravín byl původně projektován v mnohem větším rozsahu. Dnešní stavba měla být pouze jednou z hal. Směrem ke vsi měl stát stejně velký objekt, který měl sloužit jako porodna krav. Ve směru na Vahlovice byly projektovány stavby skladů píce a kolny na stroje. Součástí areálu měla být i čtyři věžová sila. Pro nedostatek finančních prostředků se nakonec areál nepodařilo postavit celý. Celou stavbu prováděla Okresní stavební správa v Blatné.

Rozpočet obce Skaličany na rok 1968 činil 16.100,- Kč a byl vyrovnaný. Předsedou JZD se stal M. Ingedult z Blatné. Srpnové události komentoval kronikář následujícím způsobem: „... dne 21. srpna v nočních hodinách obsadila sovětská vojska důležité body jako vojenské, tak civilní v naší republice. Toto jednání spřáteleného státu vyvolalo velmi nepříznivý dojem. Proč se toto děje? Prý byla u nás kontrarevoluce, ačkoliv byl u nás naprostý klid a pořádek“. Do kroniky bylo později doplněno „...ačkoliv byl u nás ve vsi naprostý klid a pořádek...“.



1969

Místní národní výbor Skaličany byl v okresní soutěži vyhodnocen za dobrou práci a obdržel odmě-



Bourání májky v roce 1966, zleva: Jiří Chlanda, Josef Illés, Josef Šurát



Požár v čp. 4 dne 22. 11. 1965

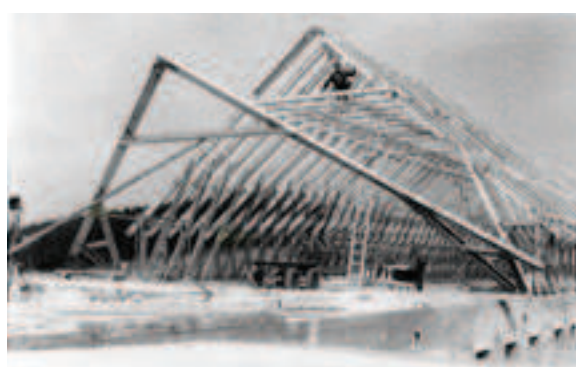
nu ve výši 7.000,- Kč a výtvarné dílo (obraz). Na konci listopadu napadlo půl metru sněhové pokrývky, která přetrvala až do března dalšího roku. Místní národní výbor měl v tomto roce složení: Josef Levák (předseda), Karel Vachuta (tajemník), Václav Hrádek, Miloslav Kopáček, Jan Novák (všichni členové rady MNV), Václav Cheníček, Josef Chlanda, Josef Kratochvíl a Růžena Šípová (členové pléna MNV).

1970

Po dokončení novostavby kravína proběhl svod dobytka ze stájí v domech čp. 3, 4, 6, 9, 14 a 15. Ve stájích v čp. 9 nadále zůstal jalový dobytek a v čp. 4 vepřový dobytek. Ve vsi proběhla rekonstrukce el. sítě a byla dokončena výstavba veřejného osvětlení nákladem 14.782,- Kčs. V čp. 4 byla vybudována požární nádrž v akci „Z“ s celkovými náklady 50.984,- Kčs, na stavbě bylo odpracováno 483 brigádnických hodin. Na podzim byla vyřazena stará motorová stříkačka „Márka“ a nakoupena nová v ceně 28.860,- Kčs o výkonu 1200l/min. Dvě průtrže mračen spojené s krupobitím zanechaly značnou spoušť na návsi, na kterou musel být navezen materiál a doplněny vymleté díry. Do MNV Skaličany byly jako poslankyně kooptovány Marie Bártíková a Zdenka Machová.



Výstavba kravína



1971

Na jaře roku 1971 byla uválcována a vyasfaltována cesta k Solarovým ve směru na Paštiky a cesta od hasičské zbrojnice směrem na Vyhlídku. Náklady uhradil ONV Strakonice. V červnu se v obci uskutečnilo velké hasičské cvičení za účasti sborů z Blatné, Buzic, Mačkova, Myštic, Bezdědovic a Drahenického Málkova. MNV prodalo na základě žádosti občanů pozemky pro vybudování zahrádek na obecním trávníku (Proška, Koubová, Štolbová) a ve směru na Paštiky (Solar, Šoun, Illés) za cenu 2,- Kčs/m². Byla dokončena úprava návsi, zaválcována a vyasfaltována. Náklady činily 15.530,- Kčs. MNV zadal a objed-



Parcelace zahrádek v roce 1971



Novostavba kravína před dokončením

nal restaurování dvou plastik, andělů umístěných v kapliče. Práci provedl spolek „Dílo – spolek umělců v Praze“ nákladem 12.000,- Kčs. V obci byly zavedeny poplatky ze psů ve výši 20,- Kč za jednoho psa. Karlu Štolbovi čp. 29 je místním národním výborem povoleno provozování služeb pro místní občany v oboru malířském a natěračském.

1972

V lednu došlo ke sloučení JZD Skaličany s JZD Buzice. Sídlem družstva se staly Buzice, předsedou družstva Václav Maňhal. V obci se uskutečnilo námětové hasičské cvičení. Byl přijat plán rozvoje obce na období let 1972 – 1975, spočívající v úpravě návsi za 50.000,- Kč, rozšíření a vyasfaltování cesty na Paštiky (30.000,- Kč) a cesty na Buzice (30.000,- Kč) a v kompletní rekonstrukci kanalizace v obci (60.000,- Kč). Na podzim byl postaven hasičský sušák na hadice o výšce 11 metrů.



Hasičské cvičení rok 1972. Zleva Milouš Arnošt, Stanislav Švejda, Miloslav Kopáček, Václav Cheníček



Hasičská slavnost

1973

O Velikonocích došlo k požáru dvou stohů u kravína, který založily děti, které si poblíž kravína hrály. V létě se konalo několik tanečních zábav na venkovním parketu. Dne 17. července zapálil blesk při bouřce stodolu u Cheníčků v čp. 3.

1974

Od ledna došlo k připojení Skaličan společně s obcemi Buzice, Bezdědovice, Hajany a Chlum k Blatné. Toto připojení k Blatné znamenalo konec samostatnosti obce Skaličany. Ves se od této doby stala osadou Blatné. Skaličany mají 40 čísel popisných a 117 obyvatel (45 mužů, 54 žen, 18 dětí).



1975

U příležitosti 30 let od osvobození republiky od fašismu získala pobočka Československého červeného kříže ve Skaličanech čestné uznání.

1976

Dochází ke sloučení JZD Buzice s JZD Švořetice, sídlo družstva je od těchto dob v administrativní budově ve Švořeticích. Během roku proběhl sběr starého železa (3.600 kg) a papíru (400 kg), odpracováno bylo více než 900 brigádnických hodin na zvelebení obce.



Vyhořelá stodola v čp. 3

1977

V květnu postihla celý kraj velká průtrž mračen spolu s krupobitím. Na porostech vznikla velká škoda a krupobití utlouklo mnoho ptáků. V rybníce Slaný dokonce vznikl malý ostrůvek od nánosu splaveného písku.



Čestné uznání

1978

Okresní silnice procházející obcí je rekonstruována a dochází ke zvýšení jejího profilu. Před rekonstrukcí byla zbořena někdejší kovárna a stodola Voříškových jako „silniční překážka“. Navýšení profilu vozovky se setkává s protesty obyvatel. U kravína a při cestě do Buzic jsou brigádně vysázeny lípy. Výsadbou zajišťovali členové skaličanského hasičského sboru.

1979

Kronikář obce zaznamenal počátek roku následujícím způsobem: „Kdo odcházel loni 31. prosince slavit Nový rok a Silvestra, určitě šel oblečený nalahko, protože panovaly teploty na prosinec nezvyklé a to mezi 11°C a 15°C. Po půlnoci přišla mrazová vlna, která změnila teplotu o 30 stupňů, teda na mínus 15 až mínus 20 stupňů Celsia“. Jak popisuje kronika „...byla to katastrofa nejen na omrzlé uši, ale hlavně pro stromy. Mnoho ovocných stromů pomrzlo a popukalo“. Následky náhlých a vysokých mrazů se projeví i v běžném životě následujících dní. Omezovalo se veřejné osvětlení i vysílání televize, zamrzaly vagony s uhlím a děti se radovaly z uhelných prázdnin. Prostor u rybníka Dražský a Pejcha je zaplacen a státní rybářství zde zahajuje intenzivní chov kachen. Chov se v dalších letech setkává s nevolí řady obyvatel vzhledem k pachu z odchovny šířícím se v horkých letních dnech zejména ve spodní části vesnice. U rybníka Závist je vybudován kolotoč a pískoviště pro děti.



Výstavba rekreačního objektu (v současnosti čp. 45)



1981

Dochází k parcelaci bývalé zahrady u čp. 9 a hřiště nacházejícího se na poli rodiny Šípových. Postupně zde vzniká zahrádkářská kolonie spadající pod Český zahrádkářský svaz, základní organizaci v Blatné. Ve vsi proběhly volby do občanského výboru, do kterého byli zvoleni Milouš Arnošt, Stanislav Žižka, Stanislav Švejda, Václav Počta, Bohumil Kvarda, Marie Cheníčková a Marie Illésová.



1982

Ve vsi probíhá čilá stavební činnost. Vylitovi v čp. 23, Chlandovi čp. 30 a Slezákovi čp. 26 rekonstruují obytná stavení. Kvardovi čp. 25, staví nový dům na místě zbourané stodoly. Obytnou budovu upravují i Jiřincovi v čp. 8. Pod lesem vznikají chaty zahrádkářské kolonie.

Voříškův stodola



Drůbežárna na poli Šípových před parcelací zahrádkářské kolonie



Domek čp. 23 před rekonstrukcí

1983

V okolí vesnice jsou realizovány meliorační práce. Srpnová vichřice ničí značné lesní plochy v katastru obce a poškozuje mnoho střech objektů v obci. Proběhla významná oprava kapličky spočívající ve výměně části střešní krytiny, opravě fasády, oplechování věže a vytvoření větracích šachet. Veškeré



Kachňárna na drahách, v popředí koně Miloslava Kopáčka



Kaplička při opravě v roce 1983

práce byly zajišťovány svépomocí místními obyvateli. Pan Jančar z Blatné provedl opravu přeraženého kříže před kaplí. Základní organizace Československého červeného kříže Skaličany byla vyznamenána čestným titulem „vzorná základní organizace“ a v následujícím roce obdržela bronzovou plaketu III. stupně.

1985

V roce 1985 byla zahájena další fáze melioračních prací, tentokrát pod rybníkem Dražský. U kraví-



na jsou umístěny marigotky jako ubytování pracovníků zaměstnaných na těchto činnostech. Cheníčkově v čp. 3 zahajují nástavbu a přestavbu domu.

1986

Dochází ke kolaudacím zahrádek v zahrádkářské kolonii pod lesem. Stavby jsou kolaudovány jako zahradní altány. Základní organizace Československého červeného kříže opět získává titul „vzorná základní organizace“.



1988

Dne 11. března se koná hasičská schůze naposledy v hospodě v čp. 1, která ukončuje provoz. Kronikář tuto skutečnost okomentoval slovy: „při dalších schůzích už nebude čím hasit ... konec hospod ve Skalíčanech – kdysi bývaly i dvě, také v čp. 33“.



Objekt čp. 3 před rekonstrukcí

stavbu rodinného domu.

1991

Objekt u kravína, který vznikl jako zázemí při výstavbě kravína prochází rekonstrukcí. Stavba je prováděna svépomocí za značné účasti brigádníků a bude sloužit jako společenská místnost a úřadovna občanského výboru. První schůze se v místnosti koná v listopadu a hlavním tématem je osamostatnění osady Chobot a rozdělení katastrálního území.

1989

Energetické závody provádějí překládku a obnovu vedení vysokého napětí od Dvoretic až po Blatnou. Sloupy vysokého napětí jsou přemísťovány do polí, dále od vesnice. Na podzim dochází k velkým společenským změnám, které trvale změni životy všech obyvatel.

1990

Kronikář popisuje, že v únoru vládlo teplé počasí a teploty dosahovaly výše 15°C. Koncem května pak přízemními mrazíky trpěly brambory a jahody. Vítovcovi zahajují novo-

1992

Celkovými náklady ve výši 500.000 korun je položen nový živičný povrch na komunikaci do Buzic. Zejména na hrázi rybníka Závist byla cesta již v dezolátním stavu. Opravena byla i komunikace u Illésů a Solarů.

1993

Otevřená strouha v zahradě u Petříků je z trubněna nákladem 10.000,- Kč. Betonové roury byly ve vsi složeny téměř 4 roky. Práce se prováděly svépomocí a byly náročné vzhledem k rozbahněnému terénu. V domácnostech probíhá měření radonu.



Bývalý statek čp. 4 v roce 1994

1994

OD hasičské zbrojnice je položen nový živičný povrch na komunikace ve směru k zahrádkám. Náklady akce činily 60.000,- Kč. Manželé Šípovi zahajují adaptaci objektu čp. 4. Ve vesnici žije 104 obyvatel a je zde evidováno 41 domů s číslem popisným.



Hasičská zbrojnice

1995

Dochází k opravě hasičské zbrojnice a obecní váhy nákladem 47.900,- Kč. Nad vesnicí přelétají horkovzdušné balony. Pan Šíp se stěhuje do čp. 4 a zahajuje pěstování růží. V čp. 9 dochází k úhynům dobytka podnikateli ze Škvořetic, který má bývalý statek pronajatý.

1996

U kapličky jsou pokáceny stromy. Staré a vzrostlé jírovce a akáty ničíly taras a kořenový systém zvedal podlahu kapličky. Akce se setkala s nevolí některých občanů. Za obecní váhou je zbourán hasičský sušák na hadice, pozemky kupují vlastníci přílehlých nemovitostí (p. Jebavý, p. Kvěch a paní Radechovská). Oltářní obraz v kapličce prošel rekonstrukcí, kterou provedla Jana Záhořová z Prahy za cenu 35 tisíc korun.

1997

Dominanta obce - kaplička prochází generální opravou. Je měněna střešní krytina, obnovena fasáda a opraven taras. Celkové náklady činily 200.000,- Kč. Ve vsi probíhá poslední tradiční pohřeb s průvodem na paštický hřbitov, zemřel Josef Kratochvíl (roč. 1914).



Růžové školky Miloslava Šípa



Oltář v kapličce

1998

Budova úřadovny dostává nový kabát, fasádu a střechu. Paní Illésová ukončuje činnost obchodu smíšeným zbožím. Od rybníka je odvezen parket a skaličanskými hasiči je prodán do Buzic.

1999

Konají se volby do místní samosprávy. Zvoleni jsou p. Cheníček, p. Počta, p. Žižka, p. Slezák a p. Jebavý. Od Šounů je směrem k Solarovým a Illésovým položena nová kanalizace. Fořtovi zahajují stavbu nového rodinného domu.

2000

Na kapličku jsou osazeny mříže na dveře a okna. Jedná se o umělecké dílo kovářského mistra Kadlece z Blatné.

2001

Část návsi získala nový asfaltový povrch.

2002

V obci se koná několik schůzí ohledně přípravy vyhotovení územního plánu a je zaasfaltován zbytek návsi.



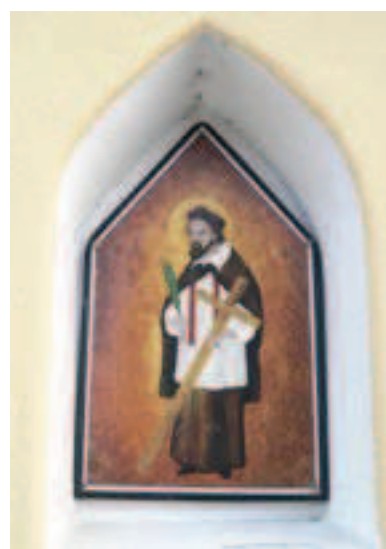
Oprava kapličky v roce 1997



Josef Šurát u sv. Jana během oprav



Sv. Jan po opravě



Kresba sv. Jana od Petra Štěpána

2003

V roce 2003 byla opravena boží muka sv. Jan. Opravu precizně zrealizoval skaličanský rodák Josef Šurát a doplňky zhotovil Petr Štěpán z Hajan. I ve Skaličanech se konalo referendum o přistoupení České republiky do Evropské unie. O „návratu do Evropy“ jsme snili po sametové revoluci v roce 1989 a v roce 2003 jsme se dočkali. Otázkou do budoucna zůstane, zda-li je začlenění do Evropské unie tím správným krokem. Skaličanští voliči přišli v hojném počtu, volilo téměř 75 % voličů. Celkem 63,3 % voličů vyslovilo „ano“ vstupu do Evropské unie.

2004

Česká republika se oficiálně stala členem Evropské unie. Ve vesnici byla provedena oprava klasicistních štítů v čp. 4. Objekt získal novou tvář a po letech devastace se stal patrně nejhezčí usedlostí, která je navíc památkově chráněna. V červenci havaroval na hrázi rybníka Pejcha nákladní vůz, který



Dopravní nehoda na rybníku Pejcha



Zničený křížek



František Cihlo a Bohumil Řebřina při záchraně křížku

převážel kachny na porážku do Mirovic. Řidič sjel do rybníka, přičemž naprosto zničil křížek, který na hrázi stával. Při nehodě většina převážených kachen uhynula. Kolemjdoucím se naskytl docela zajímavý obrázek. Nákladní vůz spadlý do rybníka byl obklopen naftovou skvrnou na vodní hladině a v pozadí za rybníkem se tyčil billboard společnosti Blatenská ryba se sloganem „zdravá strava z čistých vod“. Havárii likvidovali hasiči z Blatné.



Křížek na Pejše před obnovou



Křížek na Pejše po obnově

2005

Zničený kříž na hrázi rybníka Pejcha byl péčí zdejších občanů obnoven. Náklady činily 17 tisíc korun. Ve spodní části vesnice byl osazen nový transformátor pro posílení elektrické distribuční soustavy ve vsi. Město uhradilo celkem 60% nákladů, které dosáhly sumy 300.000,- Kč. Díky této akci je možné zahájit výstavbu rodinných domů a připojovat nové objekty do elektrické sítě. Akce se setkala s nevolí ze



Josef Šurát při opravě kapličky v roce 2004



Prodloužení kanalizace



Opravená sv. Anna



strany některých spoluobčanů, kteří si patrně nepřáli další rozvoj obce. V květnu proběhlo závěrečné projednání územně plánovací dokumentace pro Skaličany, konkrétně se jednalo o tzv. regulační plán, který počítá se zástavbou celé oblasti pod Vyhlídkou a několik parcel je připravováno i ve směru na Paštiky a na Okrouhlici. Územní plán počítá také s obchvatem Skaličan, o kterém se hovořilo již za dob první republiky.



Oprava cesty do Buzic

2006

Od nového roku přešla obec na nový systém svozu domovního odpadu. Společné kontejnery nahradily popelnice, které si každá domácnost zakoupila. Rok 2006 byl ve znamení jedné z největších investičních akcí v historii obce. Od hasičské zbrojnice směrem ke kravínu a směrem na Vyhlídku byla vybudována nová kanalizace, která by měla umožnit napojení v budoucnu plánované zástavby pod Vyhlídkou. Cena díla dosáhla 864 tisíc korun. Nový kabát dostala i fasáda budovy osadního výboru, hasičské zbrojnice a kapličky, kterou provedl skaličanský patriot Josef Šurát. V měsíci září byla opravena komunikace ve směru na Buzice, podél lesa Myť. Z dotačních prostředků byla opravena kamenná boží muka sv. Anna.

2007

V lednu navštívil celou republiku silný vítr, který dosáhl parametrů orkánu a byl nazván Kyrill. V obecním lese bylo mnoho stromů vyvráceno a porost značně prořídil. Správa a údržba silnic provedla opravu komunikace z Blatné do Myštic. Průtah naší vesnicí byl však vynechán. Ve směru na Paštiky byla zahájena stavební činnost. Nové rodinné domy začali stavět Vylitovi a Mazánkovi. Akademický sochař Karel Kryška z Blatanky opravil křížek na rozhraní skaličanského a bezdědovického katastru, následně terénní úpravy provedli místní občané. Obec Buzice opravila na svém katastru



Karel Kryška při opravě křížku



Křížek po opravě

silnici v aleji. Po mnoha letech byly vyčištěny škarpy podél silnice a byla provedena příprava na rekonstrukci kanalizační sítě v obci. Ve vesnici se uskutečnily 3 svatby, narodily se 2 děti a významné životní jubileum oslavili 3 občané (osmdesátiny).

2008

U příležitosti 90. výročí založení republiky proběhlo odhalení pamětní desky vojnům obce Skaličany padlým v I. světové válce. Slavnosti se účastnili zástupci města včetně starosty a místostarosty. Byla provedena oprava křížku nad Pechou, vybudováno nové veřejné osvětlení ve směru na Paštiky a na katastrálním území Buzice další etapa opravy silnice v aleji realizovaná obcí Buzice (blíž ke Skaličanům).



Slavnostní odhalení pamětní desky v roce 2008

2009

V lednu „zákupníci“ čistili hráz rybníka Dražský, dochází k vysekání křovin, stejně jako na ostrově v Závisti. Pod hrází Závistě se kácí staré vrby a pod hrází Pejchy náletové dřeviny. V březnu zahajují



Křížek nad rybníkem Pejcha



Petr Štěpán při opravě křížku u kapličky, 2009

přípravy k výstavbě rodinných domů manželé Severinovi a pan Lehečka. Ve směru na Paštiky je vyčištěn starý úvoz a zlikvidovány křoviny a stará černá skládka odpadů, které sem někteří občané Skaličan dlouhé roky vozili. V obecním lese je nájemcem prováděna mýtní těžba, která výrazně změnila vzhled lesního porostu.

2010

Ve vsi pokračuje výstavba rodinných domů v obci. Po patnácti letech je uspořádáno stavění máje s večerním posezením a s hojnou účastí obyvatel. Na konci května je místními maminkami zorganizován dětský den. Zákup zrekonstruoval rybníček ve vsi, včetně jeho odbahnění a vytarasení břehů a gene-



Májka v roce 2010



Dětský den, rok 2010

rální opravy hráze. Od zahrádek směrem na chobotskou silnici je zrekonstruovaná lesní cesta. Celková délka trasy činí 1,39 km a celkové náklady na rekonstrukci cesty činily 2.970.356,- Kč, přičemž z dotace bylo uhrazeno 1.442.440,- Kč. V prosinci proběhly volby do osadního výboru.

2011

Skaličany si připomínají 600 let od první písemné zmínky o obci. Na pouť, která se v roce 2011 koná v neděli 22. května, jsou plánovány společenské akce. Skaličany evidují 123 obyvatel s trvalým pobytem, kteří žijí ve 48 domech. Nejstaršími občany ve vsi jsou Růžena Koubová z čp. 20 (roč. 1921) a Milouš Arnošt z čp. 21 (roč. 1928).



Zrekonstruovaný rybníček, 2010

Kronika obce

Kronika či pamětní kniha byla založena na základě prvorepublikového zákona z roku 1920 (tento platil až do roku 2006), na základě kterého měla každá obec povinnost vést kroniku nebo pamětní knihu. V naší vsi se traduje, že kronika obce se vedla již dříve, ale kde případný svazek se zápisy skončil, dnes již patrně nikdo neví. Kronika sama měla zajímavý osud během 2. světové války, kdy byla zabavena. Tehdejší kronikář Josef Srb však provedl zápisy z kroniky obecní i do kroniky osobní, takže se mnoho historických záznamů dochovalo i na jiném místě. Obecní kronika byla naštěstí zachráněna a po válce vrácena zpět obci. V roce 1973 se přestala psát úplně, což je škoda, neb dění v obci pokračovalo i po ztrátě samostatnosti a připojení k Blatné. Velkou práci v tomto směru vykonal Milan Jebavý, který se v 90. letech stal kronikářem a dění zpětně zmapoval. O účelnosti psaní obecních kronik na základě zákona z roku 1920 výstižně pojednal Jan Melka v knize Obecní a okresní samospráva z roku 1932: „Zákon tento má značný kulturní význam, neboť ukládá zaznamenávat významné denní události a věci pamětihodné, jimiž nashromáždí se pro příští doby obsáhlý a pravdivý materiál, z něhož budoucí dějepisec vytvoří další děje našeho národa. Spolehlivé zprávy o rušných a důležitých událostech v obci nebo kraji stávají se tak cenným podkladem pro poznání dob minulých. Správně, nestranně a s pravým porozuměním psaná pamětní kniha jest nejen zdrojem domácích dějin, ale povzbuzuje také v občanech vědomí zodpovědnosti za vlastní skutky před soudem budoucích polení.“ Velice trefně a krásně působí i slova historika Františka Roubíka: „Dobře vedená kronika má být věrným, nezkrslujícím zrcadlem života obce ve všech jeho složkách, mravním svědomím současníků a pramenem spolehlivého poučení budoucích pokolení.“ Kéž by tato slova došla naplnění a i kronika Skaličan byla jednou zdrojem informací o životě v obci.



Úvodní strana kroniky obce

Kronikáři

1926	založena kronika (pamětní kniha), první záznamy provedl Jan R. Stejskal, kronikář Blatné
1927-1939	Václav Cheníček (čp. 3)
1939-1972	Josef Srb (čp. 14) - psaní zahájil až v roce 1948 (kronika byla zabavena v období protektorátu), provedl záznam zpětně do roku 1940
1973	Milouš Arnošt (čp. 21) - provedl záznam za rok 1973, poté Skaličany spojeny s Blatnou a kronika se přestala psát
1995-2006	Milan Jebavý (čp. 41) - provedl zpětné záznamy až do roku 1974
od r. 2007	Ing. Václav Cheníček (čp. 3) - provedl zpětné záznamy k roku 2004

Od roku 2007 je kronika vedena elektronickou formou (je psána na počítači), včetně obsáhlé fotografické přílohy. Do této doby byla kronika psána ručně, kontinuálně do původní knihy založené dne 15. ledna 1926. V roce 2010 byly kroniky zpřístupněny na internetových stránkách <http://digi.ceskearchivy.cz>.



Kronikář Václav Cheníček (roč. 1886)

Domovské právo

Zákon o obecním zřízení z roku 1849, jenž dal základ samosprávnému statutu obcí, upravoval mimo jiné i domovskou příslušnost občanů k obci. Tzv. domovské právo spojovalo občana s konkrétní obcí, taková osoba pak měla nárok na nerušený pobyt v obci a také právo na chudinské zaopatření v případě, že např. v důsledku stáří přestala být schopna výdělečné činnosti nebo došlo-li k hospodářské krizi (v českých zemích zejména v období let 1873 – 1879). Domovské právo získal člověk povětšinou svým narozením v dané obci, v případě přestěhování bylo možné po určité době udělení domovského práva zažádat, přičemž toto nemuselo být vždy uděleno. Toto právo mohl mít každý občan pouze v jedné obci, dědilo se po otci, manželka jej získávala po manželovi. Domovské právo bývalo na jedné straně jistým závazkem pro obce z hlediska zaopatření občanů a na druhé straně nástrojem obcí. Obec totiž nemusela domovské právo udělit a provést jakési „vyhoštění“ osob v obci nechtěných tzv. „postrkem“ do jeho domovské obce na její náklady. Domovskou příslušnost resp. zákony s ní související převzala od Rakousko – Uherska i Československá republika a tyto zákony byly platné až do roku 1948, kdy zajištění péče o nemocné přešlo z obcí na stát a pobyt v té či oné obci již byl řešen jiným způsobem. Domovské právo osvědčoval domovský list a evidence byla prováděna zápisem v matrikách. Pro obec Skaličany se mnoho domovských listů zachovalo a mnohé z nich jsou krásným historickým artefaktem. Nejstarší domovské listy Skaličan pocházejí z 60. let 19. století.



List domovský

Komunikace, silnice, cesty

Cesta jako pojem je trasa, která má spojit dvě místa. Cestní síť na našem katastru je pestrá a během staletí doznala zajímavých změn. Podél cest se dříve vysazovaly stromy, ovocné aleje, které měly poskytnout stín pro koně. Takováto alej se u nás zčásti dochovala při silnici ve směru na Vahlovice. Aleje jsou zvláštním fenoménem, mají svůj rytmus, pravidelnost a jejich estetický a ekologický efekt je



Jabloňový remízek při staré cestě do Blatné



Vasil Moysuk ošetřuje křížek při silnici z Blatné

i nespornou součástí tzv. kulturní krajiny. V roce 2010 byla v katastru naší obce založena alej nazvaná „jabloňový remízek“.

Hlavní silnicí procházející naší obcí je komunikace označovaná jako II/175. Její stavba byla dokončena dne 20. září 1921. Jednalo se o stavbu tehdejší okresní silnice v trase Blatná – Skaličany - Vahlovice – Myštice (k Drtině). Projekt byl připraven již v roce 1905, realizace byla zahájena v roce 1915, ale vřava 1. světové války činnosti na stavbě přerušila. Náklady na vybudování této komunikace činily 141.123 Kč a 96 hal. Délka tehdejší projektované silnice činila 8.268 metrů. Stavbu dodnes připomíná vytesaný nápis s letopočtem „1915 – 1921“ na kameni



Oprava silnice v roce 2010

u silničního propustku po levé straně silnice směrem do Blatné (před křížkem). Obec Skalčany přispěla na stavbu silnice ve svém katastru částkou 47.416 korun. Stavbu prováděl Vojtěch Volf, stavitel z Berouna, a v rámci ní došlo ve vesnici k vybudování kanalizace. O výstavbě silnice bylo rozhodnuto již při jednání Okresního zastupitelstva dne 30. 6. 1899 a tato silnice byla zařazena jako 2. v pořadí z celkem devíti projektovaných okresních silnic tehdejšího blatenského okresu.



Silnice u rybníka Slaný, kolem roku 1960

„Okresní zastupitelstvo blatenské po delších přípravných jednáních s obcemi schválilo soustavný pro budoucnost plán rozšíření okresní sítě silniční, sledujíc při tom cíl, aby pokud možno téměř všechny obce v okresu spojeny byly vzájemnou okresní sítí silniční a aby se zjednalo pohodlného pro všechny obce v okresu spojení silničního ke stanicí místních drah Strakonice – Březnice a Blatná – Nepomuk, by tím umožněno bylo co nejširšího využití výhod spojení silničních, k jejichž uskutečnění okres, jak známo, velikou peněžní obět přinesl.“ Tímto usnesením, které bylo zveřejněno v Blatenských listech v roce 1900 pod titulkem „Budoucí doplnění

okresní sítě silniční v okresu blatenském“ byl zveřejněn seznam silničních spojení, podle kterého měly obce příslušné komunikace vybudovat a do správy okresu poté předat. Stanovená šířka silnic měla být 6 metrů a pro silniční příkop 1 metr. Silnice se měly stavět na základě státních subvencí.

V zimním období byla komunikacím věnována zvýšená pozornost obcí. Tyto měly povinnost prohazování sněhu na okresních silnicích, přičemž okres připlácel obcím na úhradu nákladů (v roce 1923 50 haléřů za každou hodinu práce a osobu). Na těchto činnostech se vždy podíleli občané vesnice. V roce 1923 byly okresní silnice opatřeny orientačními tabulkami a v letech 1922 až 1926 bylo podporováno vysazování silničního stromoradií. V roce 1928 bylo podél blatenských okresních silnic 23.924 ovocných a 6.033 divokých stromů. Ke správě silnic byli najímáni cestáři (tzv. silničkáři). V roce 1928 je ve Skaličanech uváděn jako cestář Emanuel Janoušek. Cestářům náležela měsíční odměna ve výši 250 až 305 Kč



Letopočet rekonstrukce silnice z Blatné

podle délky služební doby. Povinností bylo odpracovat 3 dny v týdnu. Údržba cest se prováděla šterkem. V roce 1926 došlo k prvnímu válcování části silnice Blatná – Myštice. První asfaltový povrch dostala silnice roku 1954. Při těchto pracích došlo i k rekonstrukcím propustků u rybníčka a u Pejchy, čehož důkazem je letopočet vytesaný v propustku mezi rybníčkem a Závisťí. Zcela nový asfaltový povrch, který však doprovázelo značné navýšení komunikace, byl proveden v roce 1978. Poslední úpravou byl nový povrch, realizovaný v srpnu roku 2009, bohužel s dalším navýšením profilu vozovky.



Marie Bariová (roz. Šounová) na cestě na hrázi Závisťi, kolem roku 1965

Součástí cestní sítě je i obecní komu-

nikace do Buzic. Tato byla v průběhu své existence několikrát opravována, naposledy v roce 2004. Tato komunikace vede po hrázi rybníka Závisť, dále podél Mytě a pod lesem, kde končí katastr obce, ústí do buzické aleje. Cesta musela být vybudována někdy mezi roky 1790 až 1825 a to v souvislosti se zrušením



Ženatý dub, kolem roku 1960

velkého buzického rybníka, který se rozkládal na Peci, v místě buzického Nového dvora a na pozemcích, které v současnosti tvoří louky a pole směrem ke Skaličanům. Dnešní cesta končila před zrušením velkého rybníka v Buzicích na konci hráze Závisťi zaústěním do lesa zvaného Myť. Do Buzic se do té doby jezděvalo horní cestou a to od sv. Jána.

Dnešní okresní silnicí je dříve obecní cesta v katastru obce, která vede z Paštík do Chobota. Výstavba této komunikace přinesla spor, který musel řešit okresní úřad. Zastupitelé z Chobota a Újezda byli přehlasováni zastupiteli skaličanskými ve věci výše nákladů, které obec na stavbu uvolní. Celkové náklady byly vypočteny na 900.000 korun a obec měla uvolnit 10%, ale zastupitelé odhlasovali pouze 6% příspěvek z obecní kasy. O řevnivosti mezi jednotlivými zastupiteli svědčí zápis tehdejšího starosty Josefa Volfa: „Vysvětlil jsem obecnímu zastupitelstvu naléhavý veřejný zájem, který mluví pro umožnění výstavby silnice. Přes mou snahu obecní zastupitelstvo návrh okresního úřadu odmítlo, řkouc, že obec nového dalšího zatížení v požadované výši nesnese, neboť má asi 52.000,- Kč dluhu u Okresní záložny hospodářské... obecní zastupitelstvo s výjim-

kou jednoho roku při jednání o správě obecních cest v Chobotě a Újezdě vždy jest nejednotné a rozhárané, čímž se mi stěžuje úřadování, ač se snažím, aby v obci byla ve všem úplná shoda. Kdybych rozhodoval o věci



Cesta od Paštík



Dub na Homoli na kresbě Pavla Štěrbý

sám, mohl bych zaručiti, že by žádaný příspěvek ve výši 10% skutečného stavebního nákladu byl poskytnut, avšak obecní zastupitelstvo neskýtá mi záruku, že tento příspěvek i v době, kdy by se toho jevila skutečná potřeba, odhlasuje.“ Věc se nakonec podařilo vyřešit a silnice byla v roce 1940 postavena.

Průjezdnou polní cestou je cesta do Paštik, která je příjemnou cyklotrasou a skýtá hezký rozhled krajinou, od pohledu na dub na Homolí, na obce Buzice, Pacelice, Škvořetice, Mačkov či na samotnou Blatnou. V zimě je odtud za dobrého počasí vidět i Václavov a Dvoretice. Katastr obce končí ve směru na Paštiky právě zde, u křížku. Odtud vedla kdysi dále polní cesta podél Velců směrem za rybník Kaneček, přičemž tvořila hranici katastrů obcí Skaličany, Bezdědovice, Blatná a ústila na okresní silnici. Od tohoto vyústění je dodnes patrná další cesta směrem na Skaličany, v současnosti užívaná pouze pro pěší, která vede směrem k rybníku Pejcha, kolem křížku. Zastavíme – li na chvíli u tohoto křížku, zjistíme, že se jedná o magické místo, které má svou zvláštní a specifickou atmosféru. Podél této cesty byly koncem roku 2010 vysázeny staré odrůdy ovocných dřevin.

Cesta do Dvoretic od sv. Jána existovala až do 80. let 20. století, kdy byla na myštickém katastru tamním družstvem rozorána. Na našem katastru postupně zarostla křovinami a od Dvoretic končí po několika stovkách metrů v polích. Snahou do budoucna bude tuto cestu obnovit a zajistit tak pro turisty pěší i cyklistické příjemnou přírodní spojnicí Skaličan s Dvoreticemi.

Některé cesty zcela zanikly a staly se součástí velkých půdních celků. Současným zemědělcům tento stav vyhovuje, používají se velké stroje, pro které je pohodlnější obdělávat veliký lán než malá políčka rozdělená mezemi, remízky a cestami. Nepoužívané a zaniklé cesty, které jsou v terénu ještě znatelné, dnes tvoří významný krajínovotvorný prvek a díky rostoucím křoviskům a dřevinám i biokoridor, který umožňuje nejen skrytí zvířat a ptactvu, ale i podstatný životní prostor s vazbami na okolí a přírodními interakcemi. Snahou Města Blatná a Osadního výboru Skaličany je obnova těchto cest formou osázení dřevinami, vytvoření alejí a v budoucnu třeba i zprůchodněním zaniklých cest pro pěší turisty a cyklisty.

Válečný deník Václava Prošky

Václav Proška, majitel gruntu v čp. 3, byl jedním z občanů, kteří zahynuli ve věřavě 1. světové války. Proška nepadl na frontě, ale zahynul v ruském zajetí, údajně snad poté, kdy nevydržel úmorné vedro a aby zchladil hrdlo, napil se z louže. Poté onemocněl a na následky nemoci zemřel. Tento sedlák ze Skaličan si v průběhu svého nuceného pobytu v Rusku vedl deník, který po válce doputoval domů



Kresba rodného gruntu Václava Prošky

(pozůstalým deník doručil jeden ze spolubojovníků) a stal se cennou rodinnou archiválií, která je zajímavým zdrojem informací o životě v naší vesnici, ale i o životě v Rusku. V deníku jsou též uvedeny hospodářovy plány na přebudování statku, výstavbu nové stodoly, jež byla podle jeho plánů později skutečně postavena, a také množství podrobných informací o tom, jak se na gruntu hospodařilo, jaké plodiny se pěstovaly, kolik dobytka se drželo, které pole vyžaduje jaké hnojení, z kterého lánu jsou jaké vy-



Křížek nad Pechou

nosy, seznam strojů a náradí apod., přičemž deník obsahuje i celou řadu ilustrací. Mimo jiné zde sepsal i své veškeré plány do budoucna, načrtl plánované objekty, podle kterých byly stavby následně skutečně realizovány.

Hospodář Proška popisoval svou rodnou ves takto: „*Poloha katastru jest více méně vršitá s mírným sklonem k polední straně krácená. Od severu jest poloha chráněna příkrým hřebenem porostlým lesy a také i od východu nejvyšším pohořím Brdy zvaným. Od jižní strany je opět hraničena vysokým hřebenem a jenom od západní strany otevřen jest volný průchod ze západní roviny. Poloha zdejšího katastru jest velice*



Kresba Václava Prošky

malebná proplétaná úrodnými nivami s kopci a lesy. Na polední straně pode vsí nachází se tři rybníky as o 80 jitrách rozlohy a jeden menší na chov potěru kapřího upravený. Na všech rybníkách pěstuje se chov kapra poskytující uspokojivý příjem. Na rybníce pode vsí zvaném Závist nachází se ostrůvek as 3 strycky rozlohy a jest zalesněný a voda proudí kolem dokola, takže na ostrůvek přístup není, jenom když zamrzne. Na jižní straně nachází se borový les Myt zvaný a kolem lesa a mezi

rybníky jsou pastviny, na kterých pase se hovězí skot a husy, které mají vyhrazené místo u vesnice na jeho západní straně. Rybníky nesou své staré názvy Pýcha, Závist, Dražský a Podeveský a jsou majetkem, jakož i veškeré pastviny, společným (Zákupem) 9 uživatelů, kteří si vedou správu samostatně. Pak ještě patří část luk a pozemků k tomuto Zákupu a jsou louky i pole pronajímány na 6 roků. Na severní straně zaujímají největší část lesy smrkové, sosnové a jsou majetkem obce a užívání oněch 9 společníků, pak kolem vesnice rozprostírají se role a luka soukromých vlastníků. Půda jest jakosti prostřední, spíše lehčí. Tak na východní straně jest dobrá hluboká ornice, pšeničná prst, dosti úrodná, spíše vlhká a studenější. Na polední straně jest prostřední, trochu vršitá a v dolínách dobrá, zemitá a na návrších písčítá a konečně na severovýchodě jest nejlehčí a více písčítá, ale také úrodná. Celkový stav půdy ve zdejším katastru jest prostřední ... celkem dosti úrodný při častějších rosách neb menších vláhách. V suchém roce však půda velmi vypráhá a byliny předčasně usychají, zakrňují. Lučního jest dosti a užitečné telecí píce. Lesy nevykazují spotřebu dřeva a jsou z větší části mladé. Hlavní plodiny jsou žito, ječmen, oves, brambory“.

O tom, že zemědělský způsob života nebyl nikdy lehký, není pochyb. Řehole, kterou podstupovali ti, kteří vyrůstali od malička na gruntu, či ti, kteří byli srdcem přikováni ke stáji, zvířatům a kusu rodné hroudy, stejně jako namáhavá práce od úsvitu do soumraku byla ve většině případů samozřejmostí. Vědom si toho byl na základě vlastních zkušeností i autor deníku, který pečlivě vyčíslil všechny příjmy i výdaje svého gruntu, kompletně sepsal a popsal veškerý inventář svého hospodářství a glosoval o selském stavu: „... *aneb nula od nuly pojde! Takový jest čistý výtěžek na střední usedlosti, závisivými nepřáteli tak záviděníhodný! A to prosím jest ještě docela dobré, neb častěji se stává, že výdej převyšuje příjem a náš ubohý rolník chtěj, nechťej, musí přidělati nový dluh. A to je ten selský blahobyt, mnohými mluvčími nadhazovaný a při každé příležitosti tak otrpávaný. Kdo nevěříš, jen zkus a proved' pokus a záhy vystřízlivíš. Tak na tě hodit ten selský chomout a být zapřažen v něm 16 až 18 hodin denně! Pěkné chutnání ... Byly kdysi doby, kdy se skutečně básnilo a s úctou přihlíželo na náš stav rolnický, a kdy skutečně s jakýmsi zápalem stav ten byl respektován! Ale bohužel ty doby již minuly a zapadly, jako když kamenem do vody hodíš a voda se za ním na věky uzavře!*

Autor dále pokračuje v komentování způsobu hospodaření o životě na vesnici, o politických rozmršcích a dalších věcech. Na to, že byl deník psán v roce 1915, je až zarážející skutečnost, jak snadno by se sepsané postřehy či názory daly aplikovat na současnou společnost.



Vdova po Václavu Proškovi s dcerou Marií a Miladou

Skaličanská Závist a Pýcha

Kdo přijíždí do Skaličan od Blatné a klesá okresní silnicí od Nových hájů nebo přichází starou cestou, zjistí, že jsou Skaličany vsí obklopenou krásnými rybníky, loukami, poli a lesy. V dřívějších dobách tvořil les značnou část zdejší krajiny. Jak uvádí některá literatura, jednalo se místy dokonce o nepropustný hvozd. Možná, že i zdejším krajem kdysi procházel poustevník a duchovní Vintíř na svých poutích tehdejší krajinou. V souvislosti s osidlováním krajiny a změně způsobu života a hospodaření se celý region začal značně přeměňovat. Z lesů vznikala pole a louky a docházelo k zakládání rybníků.

Není známo, kdy vznikly první rybníky v regionu, nicméně rybníkářská tradice na Blatensku je doložitelná již v první polovině 14. století. Velkého rozvoje rybníkářství se dostalo za panování Karla IV. a během 15. a na počátku 16. stol., naopak ke krizi dochází během husitských válek a také v období neklidného 17. století. Počátkem 18. století představoval výnos z rybníků více než třetinu veškerých příjmů velkostatku. Výlovy a činnosti s výlovem související byly značně náročné a nákladné, a tak se v rámci roboty museli zúčastnit prací sedláci (odvoz ryb povozy), bezzemci a hostinští z přilehlých obcí, včetně Skaličan. Většina ryb byla určena pro vzdálené trhy v Praze a Bavorsku. O významu rybníkářství na Blatensku svědčí i v mapách uváděný název silnice vedoucí z Vodňan na Písek a přes Blatnou do Nepomuka a dále jako Fischerstrasse.

Rybníky nejsou jen hospodářským zdrojem příjmů z chovu ryb nebo významným krajinetvorným a vodohospodářským prvkem, rybníky jsou i zdrojem básnické inspirace. Poeticky popisuje vodní hladiny, toky a okolí rybníků ve svých knihách Ladislav Stehlík: „Hle, vánek rozčeřil vlny, rozechvívá rákosí, zvedá vůně a splývá s šuměním křídel vodního ptactva, které přelétá z hladiny na hladinu. Slunce na nich rozsvítí bílé lekníny, hastrmaní kvítí, nad nímž ve výši zapípal racek. Z luk zaplakaly chocholaté čejky a lyska na hladině rozvírá stříbrný vějíř vln. Všude nás tu osloví poezie. I cizí poutník zde postřehne na mnoha místech dvojí zrcadlení: oblaků a vod, výšek a hlubin, nitra a světa. Toto promítání časného s věčnem vytvářelo zde odedávna v jemnějších duších zkušenost náboženskou. Vyjdi za poslední chalupu ve vsi a jsi náhle sám, jen sám se sebou.“



Rybník Závist

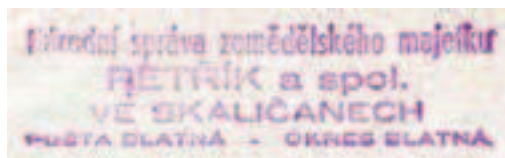


U rybníka Pejcha

Skaličany jsou obklopeny ze severu rozsáhlými lesními porosty a z jihu právě rybníky. Rybníky s názvy Závist s výměrou 6,6 ha, Pýcha (v obci lidově užívaný název Pejcha) s výměrou 3,6 ha a Dražský (na mapě stabilního katastru z roku 1837 uváděn jako Draskeg) s výměrou 6,1 ha. Tyto rybníky zakoupilo (od té doby se spolujednatelům říká Zákupníci nebo též Zákup) od blatenského velkostatku v 1. polovině 19. století (kolem roku 1820) do dědičného pachtu 10 skaličanských hospodářů. Odkoupení proběhlo v době krize rybníkářství a rybníkářství, kdy nebyl o ryby zájem a kdy stoupala cena orné půdy, která vznikala právě na místech rušených rybníků. K rušení rybníků přispěl často i jejich špatný technic-

ký stav. V této době se razantně mění výměra vodních ploch v souvislosti s rušením mnoha rybníků. Do této doby bylo rybníkářství vesměs doménou velkostatků a od 2. pol. 19. století se majetková struktura mění a držitelé rybníků se stávají i obce a soukromé osoby. V roce 1912 obhospodařují velkostatky v kraji blatenském celkem 1.916 ha (např. panství Lnářské 970 ha, Blatenské 242 ha, Březnické 140 ha) a ve vlastnictví soukromém a obecním je 229 ha vodstva.

O hospodaření na skaličanských rybnících vypovídá i Theodor Mokrý (vynikající lesník a rybářský odborník) v knize Blatensko a Březnicko z roku 1915: „Co soukromoprávné povahy našeho rybníkářství se týče, pravil jsem již z počátku, že rybníkářství blatenské je největším dílem v rukou velkostatků, v druhé řadě jsou to obce, které v posledních létech věnují chovu kapra více péče než v letech minulých. Za vzor může sloužiti rybářské družstvo v obci Skaličany, které provozuje chov kapra a každého roku zaprodává 25 až 30 centýřů své chvalně známé ryby na velkoobchod německý“.



Rybník Závist kolem roku 1982

V roce 1945 přešlo rybníkářství blatenského velkostatku pod národní správu a v roce 1949 vznikl podnik Státní rybářství v Blatné, který postupně převzal pod svou správu téměř všechny rybníky na Blatensku, včetně skaličanských. Na Zákup byla v roce 1948 uvalena národní správa a dostala název Národní správa zemědělského majetku Petřík a spol. ve Skaličanech. Národními správci byli ustanoveni Václav Koch z Chobota čp. 14 a Josef Levák, Skaličany čp. 6. V roce 1950 přešla správa tohoto majetku na JZD Chobot a v roce 1953 přešlo užívání na JZD Skaličany

a rybářský majetek byl odevzdán na konci roku 1951 Státnímu rybářství v Blatné. Zákupu bylo zabaveno veškeré náčiní související s provozem rybníků (voznice, kádě, džbery, váhy ad.) a také finanční hotovost. V době zabavení majetku se jednalo o zhruba 43 hektarů (z toho 15 ha rybníků, 4 ha lesa, 1,5 ha luk, 22 ha pastvin a 0,5 ha role). Po společenských změnách v roce 1989 vznikla společnost Blatenská ryba s.r.o., která obhospodařuje více než 1600 hektarů rybníků, nejen na území bývalého blatenského okresu, včetně rybníků ve Skaličanech, které byly v restituci vráceny potomkům původních majitelů.

Rybník Dražský, uváděný též jako Draský či Drážky získává vodu ze Závisti a Pejchy, která pak dále odtéká dlouhou stokou upravenou v rámci výstavby meliorací v 80. letech 20. století k Buzicům a vtéká do Lomnice. V popisu rybníků blatenského panství z roku 1799 je zařazen mezi výtažníky a popisován jako mělký, zarostlý a dobrý. Cesta, která vedla po hrázi, byla dříve průjezdná, ale v důsledku socialistického hospodaření zcela zarostla trním, které vlastníci rybníka vykáceli až v roce 2008.

Rybník Pýcha leží při silnici do Blatné. Z hráze se naskýtá jak v letních, tak v zimních měsících malebný pohled směrem na západní rovinnou stranu, z které se



Rybník Pýcha a pohled na vesnici

směrem jižním zvedá terén k Novým hájům a na opačnou stranu k Hájku. Na hrázi rybníka stojí starý křížek, obnovený v roce 2005. V popisu rybníků z roku 1799 je uváděn jako rybník třecí s mělkou a teplou vodou. Prostor kolem tohoto rybníka jako by měl zvláštní nádech čehosi tajemného. Možná je to způsobeno i tím, že v jeho okolí v minulosti přišlo o život již několik osob s příčinami jakými jsou utonutí, umrznutí či v důsledku dopravní nehody.

Závist je půvabným rybníkem s ostrovem, který býval původně poloostrovem a leží přímo u vsi. Po jeho hrázi vede cesta do Buzic. Pod rybníkem byla jeho spoludávající v roce 1932 vybudována sádka a v 70. letech 20. století byl tento prostor mysliveckým spolkem osázen vrbami, k jejichž redukci došlo po čtyřiceti letech.



Rybník Závist na leteckém snímku Ludka Mičky z roku 2000

V katastru obce, v lesním masivu mezi Chobotskou mytí a lesem Království, se dále nachází rybník Brloh, z něhož odtéká voda do rybníka Labuť. V těsném sousedství katastru obce můžeme nalézt a spatřit také rybníky „Puchámr“ (Buchhamer či Puchhammer), Krejčí, Vylímec, Slaný (sloužil k prolévání ryb ulovených v Labuti a dopravovaných do sádek v Blatné). Dále mělký a zarostlý, původně církevní rybník Dražský (Paštický Dražský), Brdský (vybudován v roce 1894) či Temenec Nový (vybudovaný v roce 1887) a Temenec Starý (vybudován v roce 1920). Nikoliv pak již zaniklý rybník Nový, který se nacházel u Dlabočových luk pod lesem Hora, v jehož blízkosti je dnes lom. Vodu získával ze Slaného a odtékal do Vylímce. Rybník patřil velkostatku a v roce 1873 byl vyměněn za pozemky rolníka Hlouchy a poté zrušen. Býval to rybník hluboký, písčité a dosti zarostlý. Na jeho místě je dnes louka a býval zde i les, v nedávné době vytěžený. Z dalších zaniklých rybníků v blízkosti obce je nutno uvést Čížek, jenž získával vodu z Dražského a jeho severozápadní břeh tvořil hranici katastrů obcí Skaličany a Buzice .



Ostrov v Závisti, rok 1969

Rybníky v naší obci byly zatíženy i nepsanou „služebností“, jež spočívala v právu pastvy na přilehlých pozemcích, v právu braní vody či užívání rybníčního stlaní (síta). V současné době je rybník Závist využíván i jako koncový stupeň čištění odpadních vod a je do něho svedena kanalizace z celé obce. Trochu paradoxně je však lidmi již dlouhé roky užíván i k rekreačním účelům.

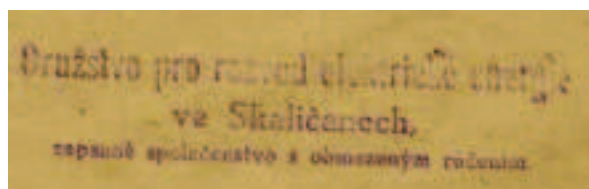


Zamrzlá Závist

Proč dostaly skaličanské rybníky názvy dvou velkých světských hříchů – Pýcha a Závist, můžeme dnes již jen spekulovat. Je to snad znak či doklad furiantství zdejších sedláků nebo vlastností někdejších panských drábů anebo se jedná o upomínku na potíže a všechny nepříjemnosti, se kterými se zakladatel těchto rybníků třeba mohl setkat? Doufejme, že se snad nejedná o povahové rysy zdejších obyvatel a že se tyto generačně nepřenášejí.

Elektrifikace obce

V českých zemích probíhalo zavádění rozvodu elektrické energie do měst a obcí od konce 19. a v první polovině 20. století (poslední obec v ČSR byla připojena v roce 1955). Statkář Václav Dlabáč z čp. 9 zasedal dlouhé roky ve výboru „Otavského elektrárenského svazu v Písku“ a na základě jeho podnětu se několik let jednalo o elektrifikaci obce. Dne 5. 12. 1926 se v obci konala valná hromada občanů skaličanských, kteří se usnesli, že požádají Otavský elektrárenský svaz o sdělení podmínek možného zavedení elektřiny do Skaličan. Kronika obce hovoří o těchto jednáních takto: „26. prosince 1926 byla zde odborná přednáška p. ředitele Výborného od Svazu z Písku. Přihlásilo se tehdy 21 občanů k elektrisaci. K dojednání této věci svolána schůze na den 28. prosince 1926, ale sešlo se z přihlášených jenom 14 zájemníků a někteří z nich měli ještě plno obav, že to bude vyžadovati veliký náklad a tak z elektrisace zase sešlo. Dne 31. března 1929 zase svolána schůze občanů a usneseno, aby se elektrisace prováděla družstevně, a sice za podpory obce, že obec přistoupí za člena družstva s podíly asi za 35.000 Kč. Na základě toho konány přípravy a konečně dne 10. srpna 1930 za účasti zástupců Svazu ustaveno Družstvo pro rozvod elektrické energie ve Skaličanech, zapsané společenstvo s ručením omezeným.“ Družstevní podíly byly stanoveny tak, že člen družstva hradil 50 Kč na jeden hektar své půdy a 3 Kč zápisného na 1 podíl. Při ustavující valné hromadě družstva byl za jejího předsedu



zvolen Václav Dlabač (čp. 9), místopředsedou Jan Říha (čp. 39), pokladníkem Václav Cheníček (čp. 3), kontrolorem Josef Srb (čp. 14) a členy výboru Jaroslav Šole (čp. 21) a Jaroslav Šoun (čp. 34). Rozpočet na celou stavbu, včetně domovních přípojek činil 77.451,- Kč a konečné náklady představovaly částku 73.740 Kč. Práce byly zahájeny dne 9. června 1931 a dne 19. srpna 1931 byla zahájena dodávka proudu do vsi. Většina členů družstva si pořídila domovní přípojky a 7 z nich si koupilo elektrické motory. Při zahájení provozu el. sítě mělo družstvo celkem 30 členů s 916 podíly, jejichž hodnota činila 45.800,- Kč. Zbývajících 30.000,- Kč si družstvo vypůjčilo od Okresní hospodářské záložny v Blatné, jelikož očekávaná státní subvence nebyla poskytnuta z důvodu „vyčerpanosti státní pokladny“. Členy družstva byli Karel Dlabač (čp. 1) se 9 podíly, Václav Cheníček (čp. 3) se 17 podíly, Josef Volf (čp. 4) s 23 podíly, Josef Cheníček (čp. 6) s 12 podíly, Karel Jiřinec (čp. 8) se 3 podíly, Václav Dlabač (čp. 9) s 32 podíly, Václav Jána (čp. 10) se 4 podíly, Josefa Šolová (čp. 11) s 6 podíly, Václav Hrádek (čp. 28) s 3 podíly, Matěj Bártík (čp. 19) s 5 podíly, Jaroslav Šole (čp. 21) se 4 podíly, Josef Peroutka (čp. 13) se 4 podíly, Josef Srb (čp. 14) se 17 podíly, Václav Šurát (čp. 15) s 5 podíly, Jan Voříšek (čp. 16) s 6 podíly, Josef Petřík (čp. 17) se 12 podíly, Josef Proška (čp. 33) s 6 podíly, Jan Říha (čp. 39) s 6 podíly, Marie Holubová (čp. 25) s 3 podíly, Jan Bártík (čp. 38)

Z účetní knihy elektrifikačního družstva za rok 1934

se 4 podíly, Marie Šurátová (čp. 26) se 4 podíly, Emanuel Janoušek (čp. 22) s 3 podíly, František Vachuda (čp. 29) s 3 podíly, Jan Chlanda (čp. 30) s 6 podíly, František Novák (čp. 27) s 3 podíly, Josefa Koubová (čp. 20) se 4 podíly, Jan Kratochvíl (čp. 36) se 7 podíly, Jaroslav Šoun (čp. 34) se 3 podíly, Josef Krejčí (čp. 35) se 2 podíly a Obec Skaličany. Obec držela v družstvu výši podílu 700 v hodnotě 35.000,- Kč. Jihočeské elektrárny platily náhradu za postavení sloupu na poli ve výši 20 Kč a obecní zastupitelstvo se usneslo, že v případě elektrifikace v osadě Újezd a Chobot přispěje patričním obnosem podle poplatní síly jednotlivých osad. Od výše jednotlivých podílů lze usuzovat na počet hektarů, které jednotliví členové družstva vlastnili.

To, že se elektrifikace nesetkala jen s kladným ohlasem, zaznamenal i tehdejší kronikář obce Václav Cheníček z čp. 3, který byl pokladníkem družstva: „*Uskutečnění tohoto všeužitečného podniku dalo mnoho práce, neboť bylo překonati různé překážky, kupříkladu: Marie Kořanová č. 24 nechtěla postaviti 2 sloupy primerního vedení na svém poli, až konečně jí bylo vyplaceno za každý sloup 100 Kč, dále v obecním zastupitelstvu se mělo jednati, aby obec zase vystoupila z družstva a tím, aby družstvo finančně tak se zeslabilo, by se rozešlo. Budoucnost ukáže, že se uskutečnil podnik dobrý.*“

Zemědělství a jeho kolektivizace

„*V potu tváří své chléb jísti budeš, dokavad se nenavrátíš do země, neb z ní jsi vzat, prach jsi a v prach se navrátíš...*“ ... volně převzato z Bible svaté (první kniha Mojžíšova)

Tuto kapitolu jsem zahájil citací z „knihy knih“ a zvolil jsem ji z důvodu, že zemědělství bylo vždy velkou řeholí a námaha spojená s vykonáváním denních povinností byla značná, ale byla zároveň jakýmsi posláním, dědictvím a nositelkou letitých rodových tradic. Skaličany byly odjakživa typickou vesničkou se zemědělským způsobem života. Většina jejích obyvatel byla v minulosti zaměstnána v zemědělství, které je jednou z nejstarších forem lidské činnosti. Ti, kteří obdělávali půdu, s ní byli bytostně spjati, narodili se s ní, žili s ní a umírali na ní, byla smyslem jejich existence. Ve středověku vlastnily půdu zejména panovnické rody, církve a šlechta. Selský lid býval v poddaném postavení a odváděl vrchnosti daně (berně) a další požitky jakou byla robota. Ta se dělila na robotu pěší a tažnou (s vlastním potahem). Jednalo se o práci pro panství a velkostatky bez nároku na odměnu. V pobělohorských časech představovala



Šounovi na cestě z pole

naných i na Blatensku. Ke zrušení nevolnictví došlo v českých zemích v roce 1781 a roboty byla zrušena v roce 1848. Tento čas byl i obdobím změny ve vzezření vesnic. Sedláci začali postupně modernizovat stáje, mizely staré dřevěné stavby a byly nahrazovány zděnými. Měnil se i způsob hospodaření. V polovině 19. století dochází k opuštění úhorového hospodaření a na gruntech se začíná objevovat drobná



„Paráda“, kterou zdobil postroj pro koně Josef Srb

mechanizace, mění se způsob obdělávání půdy a přechází se k promyšleným osevním postupům a střídání plodin. Po roce 1870 se začínají objevovat první sečí stroje, obilní žací stroje a mlátičky. Překotný technický pokrok pokračoval i na počátku 20. století. Zemědělský venkov pocítil značné příkoří během 1. světové války, kdy obživu komplikovalo množství kontribucí a odvodů ve prospěch válečné mašinerie. Skaličanští sedláci dodávali své produkty, koně a dobytek pro válečné potřeby, stejně jako rolníci z okolních vesnic. Hospodářská krize z 30. let se podepsala i na stavu českého venkova. Nejpočetnější skupinu venkovského obyvatelstva tvořili v té době drobní rolníci, pro které byla zemědělská činnost hlavním zdrojem obživy. Dále zde byli domkáři a chalupníci hospodařící na nevelké výměře vlastní či pronajaté půdy. Za sedláka byl považován ten, jehož usedlost s pozemky dosahovala výměry od 15 do 50 hektarů půdy. Jejich hospodářství patřila ke stabilním i v dobách neúrody a krizí. Ve Skaličanech se jednalo o čp. 9, čp. 4,

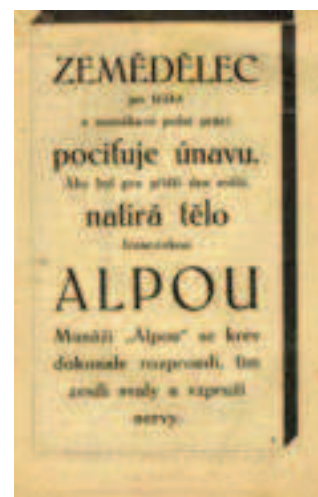


Václav Hrádek (roč. 1911)



Václav Cheníček (roč. 1920)

roboty v některých případech až 150 dnů v roce na jednu usedlost. Poddaný lid se dělil na sedláky či rolníky (majitelé statků a polností od dob zakládání vesnic), dále tzv. podsedce, podsedníky či zahradníky, kteří drželi menší statky, chalupníky či domkáře, kteří zpravidla sloužili vrchnosti jako nádeníci. Podruzi pak byli nevolníci bez půdy a sloužili u vrchnosti nebo sedláků. Ti, kdož se postupem času (před zrušením roboty) vyvázali či vyplatili z roboty, se říkávalo svobodníci a jejich statek se zval svobodným gruntem. Nespokojenost s robotou byla předmětem častých pútek a selských bouří, zazname-



čp. 14 a čp. 3. Tyto usedlosti nejenže byly soběstačné, ale navíc dodávaly mnohé výrobky na trh a postupně se vybavovaly moderní zemědělskou technikou, mnohdy však za cenu zadlužení u bankovních ústavů. Některé stroje si sedláci pořizovali i společně, o čemž svědčí například „Úmluva o koupi samovazače“ uzavřená mezi Josefem Srbem a Václavem Cheníčkem dne 22. dubna 1947 za cenu 26.385 Kčs. Příčiny úspěšného selského hospodaření lze spatřovat v předávání informací a zkušeností z generace na generaci a také v kvalitním vzdělání, které umožňovali sedláci svým potomkům na odborných rolnických školách a v kurzech.

Zimní rolnickou školu v Březnici navštěvoval např. Václav Cheníček (roč. 1920) z čp. 3. Z řad sedláků a rolníků se i ve Skaličanech rekrutovali lidé, kteří stáli v čele obce, iniciovali elektrifikaci obce a inovátorskými přístupy k hospodaření a svými charakterovými vlastnostmi si získávali respekt spoluobčanů. V poválečném období po roce 1945 nikdo netušil, jakým směrem se bude selský stav ubírat, všichni žili v naději, že již bude dobře a lépe. První dva poválečné roky byly úrodné, ale katastrofální sucho roku 1947 způsobilo velké potíže v plnění dodávkových povinností. Majetek velkostatků byl konfiskován a po únorovém komunistickém převratu v roce 1948 se české zemědělství začalo ubírat úplně jiným směrem. Přestože byla zákonem z roku 1948 stanovena přípustná výměra půdy na jednotlivce do 50 hektarů, a u těchto gruntů bylo zaručeno soukromé vlastnictví, začala se vládnoucí KSC zabývat otázkami kolektivizace zemědělství. V první fázi byl pojmenován nepřítel a vzniklo slovo „kulak“, což měl být vesnický boháč, ztělesňovaný bohatým sedlákem, který vykořisťuje chudý lid. Docházelo k utužování systému státního zemědělského výkupu, který byl zaveden již v době okupace, neplnění povinných dodávek bylo postupně z pouhého pokutovaného přestupku překlasifikováno na trestný čin. Ten kdo opakovaně neplnil dodávky, byl perzekuován nejen pokutami, ale nebyly mu povolovány domácí porážky, byly mu obstavovány platby apod. V roce 1949 byl vydán zákon o jednotném zemědělském družstvu, který dal základ ke kolektivizaci zemědělství. Společně se zvyšujícím se tlakem na dodávky a komunistickou propagandou bylo vytvořeno prostředí na zakládání JZD, do kterých mnozí rolníci vstupovali dobrovolně, jelikož jim nic jiného nezbývalo. Selský stav, jako ekonomicky soběstačná společenská vrstva, byla trnem v oku komunistic-



U Šípových



Polní práce, Ludmila Vachutová (prov. Vylitová)



U Vachudů

kým pohlavářům, kteří se rozhodli zpřetrhat staleté vazby tradičních selských rodin k půdě. Rolníci byli vyháněni ze svých majetků, mnohdy mimo hranice okresu. Součástí represe bylo posílání „kulaků“ do pracovních táborů a do vojenské služby k tzv. pomocným technickým praporům (PTP).

V Československu bylo na počátku kolektivizace 35 159 selských usedlostí, které patřily do kategorie středních hospodářství s výměrou půdy od 20 do 50 hektarů. Jejich majitelé hospodařili na výměře 1 032 992 ha. V roce 1957 zůstalo v soukromých rukách pouze 1 251 usedlostí s výměrou 29 881 ha. V roce 1949 pracovalo v zemědělství zhruba 60 000 námezdních pracovníků, k 1. lednu 1954 již pouze 2 942 osob. Kromě sociální proměny způsobila kolektivizace nedozírné škody lidské a mravní, zničila řadu životů a přivodila mnoho tragédií. V rámci akce „Kulak“ bylo v Čechách násilně přesídleno několik tisíc rolnických rodin. Represe spojená s kolektivizací nemá svým rozsahem v moderních českých dějinách obdobu.

Okres Blatná, náležící tehdy do Plzeňského kraje, byl v postupu kolektivizace na posledním místě a v roce 1955 činil podíl půdy obhospodařované zemědělskými družstvy pouhých 7 % z celkové výměry zemědělské půdy. Od roku 1957 začal sílit politický tlak na zemědělce a byla zahájena poslední vlna kolektivizace.

Ani Skaličanům se nevyhnuly důsledky společenských změn po únorovém komunistickém převratu v roce 1948. Komunističtí předáci si vzali na mušku dva největší grunty ve vsi – čp. 4 a čp. 9.

V důsledku jejich činnosti byly vyhnány rodiny Volfových a Dlabáčových ze svých statků a ani po restitucích v 90. letech 20. století se už do vsi nevrátili. Ani nemohly, potomci rodin, včetně pamětníka vystěhování pana Vladimíra Dlabáče, našli své nemovitosti v totálně zdevastovaném stavu. V roce 2008 vydal Vladimír Šavrda v Blatenských listech článek, který bilancuje životní pouť Vladimíra Dlabáče: „... matka a otec Vladimíra Dlabáče žili ve Skaličanech na Blatensku ve šťastném, harmonickém manželství. Na svět přivedli v křesťanské víře a lásce k rodné hroudě a vlasti dva syny. Celý život tvrdě pracovali, aby mohli svým potomkům odkázat velké a dobře zaběhnuté hospodářství, pro které nakoupili pozemky i od barona Hildprandta. Nemohli tušit, že veškeré jmění jednou spadne do klína cizím samozvancům. Když se Vladimír Dlabáč vrátil v roce 1939 z vojenské služby v Klatovech, kde byl stejně jako jeho bratr zařazen k dragounům, začal okamžitě hospodařit na rodném gruntě. Nad hospodářstvím se začalo smrákat, když okupační symbol hákového kříže nahradil srp a kladivo. Komunisté na statek naložili povinnost odvádět neúnosně vysoké dodávky mléka, masa, vajec a obilí...“.



Vladimír a Václav Dlabáč



U Dlabáčů (čp. 9) po honu, kolem roku 1930

Vladimír Dlabáč byl odsouzen odnětím svobody na jeden rok. Ani petice občanů Skaličan, ve které se zavázali v případě propuštění Vl. Dlabáče založit ve vsi družstvo, nepomohla. Majetek propadl státu a rolník Dlabáč putoval ze žaláře do uranových dolů. Po propuštění z vězení v roce 1953 žil pan Dlabáč s rodinou nedaleko Mladé Boleslavi (zpočátku v žalostných podmínkách), kam byl zbytek jeho příbuzných deportován, aby později našel druhý domov v Líních. Po roce 1989 bylo bývalé hospodářství vráceno v restitucích. Jeho stav však byl žalostný.



Stodola u Volfů (u Lišků), kolem roku 1968

V letech 1950 až 1951 došlo k zabavení všech strojů v hospodářství a Dlabáčovým zůstali jen vidle, hrábě a kosa. Poněkud málo na obdělání více než 30 hektarů půdy. V létě roku 1951 se pan Dlabáč musel dostavit před komisi na Místním národním výboru ve Skaličanech. Předseda Levák, tajemník Novák, činovník Lopata a příslušníci SNB hospodáře obvinili, že neplní dodávky. Pan Dlabáč byl zatčen a odvezen nejprve do Blatné a poté do Březnice. Když pana Dlabáče soudil soudce Meduna u blatenského okresního soudu, tak mu sdělil: „... my vás odsoudit musíme, abychom vám mohli zkonfiskovat hospodářství...“. Příklad tohoto hospodáře měl být odstrašujícím pro ostatní sedláky a nástrojem k jejich vstupu do JZD.

„Byly to naprosto neobyvatelné objekty, totálně zdevastované. Zničené střechy, propadlé stropy, vytrhaná kanalizace i vodovodní trubky...“ vzpomíná smutně majitel někdejšího zkvétajícího statku. Komplex nemovitostí v čp. 9 byl odhadnut na cenu jeden a půl milionu, prodat se jej podařilo za 290 000 korun. „Dvacet kusů dobytka, které byly uloupeny, včleněny do JZD a po krachu družstva benevolentně rozdány po vsi, dostal někdejší majitel proplacené. Předseda Národního výboru ve Skaličanech z padesátých let minulého století soudruh Levák a tajemník

soudruh Novák podle Vladimíra Dlabače jednoznačně nesou vinu na vystěhování jeho rodiny. Oba zmínění straničtí činitelé byli již předáni vyšší spravedlnosti, ale staré rány, které v sobě nosí Vladimír Dlabač, bolí dodnes...“. Těmito slovy zakončil pan Šavrda svůj článek, který vyšel v rámci seriálu nazvaného Kapitoly psané perem rudého temna. O preciznosti těch, kteří vystěhovali, svědčí dochované záznamy, například soupisy veškerého majetku počínaje dobytkem a konče veškerým oblečením. Popotahování s tehdejším režimem měli i občané, kteří se snažili Dlabačovým pomoci. Obviněn byl např. pan Jaroslav Šole za úschovu 150 kilogramů ovsa, pan Václav Přečh za to, že u něho vystěhovaný sedlák ukryl 200 kilogramů pšenice, u Františka Flandery 7 kusů gumových obručí na auto, 100 kilogramů žita, 50 kilogramů pšenice a pušku. Ve zprávě Okresního národního výboru v Blatné bylo v této věci mimo jiné uvedeno: „...trestním šetřením proti Františku Flanderovi, lesnímu hajnému ve Skaličanech, bylo zjištěno, že vědomě přechovával ve svém domě ve Skaličanech věci, které byly vaším majetkem ... aby Vám nebyly zabaveny orgány lidosprávy. Dále jste předal jmenovanému 1 kulobrokovnici bez náhrady s tím, že v případě znovuobdržení loveckého lístku by Vám ji dal zpět, poněvadž Vám byl lovecký lístek jako vesnickému boháči odebrán“.



Dlabačův statek v roce 1991



Marie Dlabačová roz. Volfová

Josef Volf z čp. 4 byl rozsudkem Lidového soudu v Blatné ze dne 24. 2. 1953 odsouzen k propadnutí celého jmění. Tehdejší mocipáni se tak „odměnili“ někdejšímu starostovi obce za jeho práci. Josef Volf zemřel v roce 1963 a rehabilitován byl soudem ve Strakonících v srpnu roku 1990. Dle pamětníků byli na řadě pro vystěhování i další sedláci, kteří však pod tlakem skutečností raději vstoupili do JZD. Záměr zastrážit a zneuctit selský stav se soudruhům povedl a cesta k socializaci vesnice byla i ve Skaličanech volná. Staré křivdy jen těžko přebolí a v srdcích pamětníků zůstaly pevně zakořeněny. Většina někdejších sedláků se rehabilitování nedožila (např. Václav Dlabač, otec Vladimíra Dlabače a významná postava historie Skaličan zemřel v roce 1956 ve věku 71 let).

Skaličanské JZD bylo založeno v roce 1953 a po svém ročním působení se rozpadlo. Poté opět každý hospodařil na svém. Politický tlak nakonec znamenal definitivní ustavení JZD v roce 1957. V roce 1970



Jan Chlanda a Emil Petřík

byla dokončena stavba kravína, shodou okolností na pozemcích Vladimíra Dlabače. Kravín je funkční dodnes. V roce 1972 se JZD Skaličany sloučilo s JZD Buzice a to v roce 1976 s JZD Škvořetice. Do



Žně kolem oku 1964, Josef Levák, Josef Kratochvíl ml., Josef Kratochvíl, Josef Illés, Jan Chlanda, Jan Novák, Marie Bártíková, Václav Šurát, Marie Bártíková ml. (provd. Jarošová), Marie Krejčová, Růžena Koubová (provd. Rosíková), Marie Urátová (provd. Žižková), Marie Šolová (provd. Počtová), Miloslava Štolbová (provd. Švejdivá), Jitka Kratochvílová (provd. Sladká)

družstva byli nakonec nuceni vstoupit všichni sedláci. Důsledkem kolektivizace zemědělství nebylo jen zprerhání staletých vazeb lidí k půdě a svým domovům, ale i pokřivení charakteru obyvatel. Základní byly i změny ve vzhledu krajiny. Rozoráním mezí, luk a remízků vznikly velké půdní celky a došlo též k vykácení mnoha stromů. V současné době již téměř vůbec nerozeznáme vlastnické hranice pozemků, na kterých někdejší sedláci tolik lpěli a které byly mnohdy předmětem sousedských třenic a sporů. Potomci dřívějších hospodářů dnes často ani nevědí, kde se jejich pozemky nachází. Modernizace zemědělské výroby způsobila nebývalý pokles počtu pracovníků v zemědělství, zanikly někdejší obecní cesty a tradiční obdělávání půdy jejími majiteli se téměř zcela vytratilo. Patriotismus a vztah k „rodné hroudě“ byl utlumen a téměř zanikl. Jedním z dědictví dob nedávno minulých, kdy bylo „všechno všech“, je i jistá přetrvávající neúcta k přírodě, k polím, loukám a lesům ze strany nájemců či uživatelů zemědělských ploch. Produkce a výnos je nadřazen nad péči o krajinu a její dědictví.



Dožínky před čp. 4



Členové JZD Skaličany na traktoru RS-09 před čp. 3, Jiří Kníže, Václav Kratochvíl, Josef Proška, Karel Dlabač, Jarmila Illésová, Václav Cheníček, Jan Novák, Jan Chlanda



Žně na Soudné, 50. léta 20. stol.

V současnosti hospodaří v katastru obce několik subjektů. Největší podíl ve výměře obhospodařované půdy má Zemědělské obchodní družstvo Škvořetice, které vlastní i kravín v obci. Na polích nad sv. Jánem podniká Správa Lobkovického majetku z Drahenic. Pokračovatelem blatenské růžařské tradice je Miloslav Šíp z čp. 4, který pěstuje pestrou druhovou škálu růží a je znamenitým odborníkem ve svém oboru. Na polích, na kterých hospodaří, se v rámci osevního postupu střídá s rodinou Kvardových. Zajímavostí je počet traktorů ve vsi, který je vyšší než v dobách zaměstnanosti většiny občanů v družstvu. V roce 2010 jsme jich mohli napočítat 13.



Růžové školky Miloslava Šípa, pokračovatele blatenské růžařské tradice



Staré funkční zemědělské stroje Karla Dlabače

Myslivost

Lov zvěře přestavoval pro člověka v dávných dobách zdroj obživy. S postupným rozvojem pěstování zemědělských plodin a počátkem rolnictví lov postupně ztrácel význam obživy, přestal být jediným prostředkem obživy a stal se zábavou. Historie myslivosti v Čechách je vcelku bohatá. V dobách feudalismu bylo právo lovu výsadou panovníka, později šlechty a vrchnosti. Císařským patentem Františka Josefa I. z roku 1848 bylo právo myslivosti spojeno s vlastnictvím půdy. Československá myslivecká jednota byla založena v roce 1923. Od roku 1962 došlo k přejmenování na Československý myslivecký svaz a po společenských změnách v roce 1989 se ustálil název Českomoravská myslivecká jednota. V současné době je v platnosti zákon o myslivosti z roku 2001, který opětovně přiznává práva i vlastníkům pozemků, kteří se sdružují v honebních společenstvech, která pronajímají honitbu mysliveckým spolkům. V definici myslivosti je možné nalézt i to, že výkon tohoto práva nespočívá jen v lovectví, ale v ochraně přírody, v udržování ekosystému, stavů a chovu zvěře a mysliveckých tradic. Výkon mysliveckého práva se v běhu let značně změnil. V důsledku scelování pozemků, používání pesticidů a vlivem nemocí zcela vymizely některé druhy zvěře, naopak některé se rozmnožily vysoce nad kmenové stavy a úkolem mysliveckých spolků je mimo jiné i udržovat jakousi umělou přírodní rovnováhu, šetrnou k přírodě samotné. Myslivost jako spolková činnost nepochybně patří k národnímu kulturnímu dědictví a i ve Skaličanech má dlouholetou tradici. Dříve byly pozemky, resp. honitba, na našem katastru pronajímány větším rolníkům ze vsi, také majitelům blatenského velkostatku a v současné době Mysliveckému spolku Buzice – Hrad, ve kterém se sdružují myslivci ze Skaličan, Buzic a Blatné. Významnou osobností tohoto spolku byl v minulosti Jiří Samec z Buzic (přezdíváný „Mlynář“) a zejména Václav Bártík ze Skaličan čp. 38, v obci i mimo ní známý jako „Baron“, který u svého domu vybudoval útulnou myslivnu („trucovnu“) s řadou trofejí, ve které se členové spolku dodnes scházejí.



Václav Bártík a Jiří Palas v trucovně u Bártíků



Václav Bártík a Václav Cheníček

Mezi členy spolku je oblíbený individuální lov, např. čekaná, ale jsou pořádány i lovy společné. Na tyto lovy jsou zvány i hosté z jiných spolků, případně ze zahraničí. Velkou akcí se zahraničními hosty



Výřad



Myslivci v hostinci u Dlabačů



Na myslivecké brigádě

z Francie, byl hon v roce 1969. Tento hon zhodnotil Václav Bártík, tehdejší hospodář spolku v zápise z členské schůze: „... myslím, že zpráva by nebyla úplná, kdybych se nezmínil o jedné události, které zvířila patřičně naši jinak klidnou hladinu a to je hon, který jsme zadali pro zahraniční lovce z Francie. Myslím, že jsme všichni udělali pro hladký průběh honu vše podle našich možností, o čemž svědčil výřad i materiální zabezpečení honu. Spokojenost hostů byla vyjádřena zápisem a nám nezbyvá než se pro podruhé vyvarovat některých nedostatků, které nebyly závažné...“

O aktivitě členů spolku v roce 1969 vypovídá výše odstřelů: zajíců 350 ks, bažantů 450 ks, srnčí zvěře 12 ks. Mezi nejaktivnější myslivce patřili Ladislav Kaval, Václav Bártík, Josef Koubek, Jiří Samec a Václav Vadlejch. V minulosti docházelo k odstřelu tzv. škodné (tento pojem byl ze zákona později odstraněn). V roce 1971 byla bilance spolku v této oblasti následující: 1 ks liška, 2 ks pes, 6 ks tchoř, 24 ks kočka, 4 ks hranostaj, 36 ks lasice, 6 ks vrána, 3 ks straka, 11 ks sojka a 27 ks kavka.



Motiv od rybníka Vylímeč

Václav Bártík vyhotovoval z jednání členské schůze zápisy, které jsou zajímavým dokladem o činnosti spolku. Jedním z nich je zápis za rok 1968: „... scházíme se opět po roce na výroční schůzi MS, abychom zhodnotili výsledky hospodaření za uplynulé období. Než přikročím k číslům, chtěl bych vám připomenout, že se scházíme v plném počtu, což můžeme jen pokládat za štěstí, po tak bouřlivém roce jako byl rok 1968. Nechci vás uvádět do nějaké sentimentální nálady, ale je si třeba uvědomit, že dnes jsme tady a zítra zde být nemusíme a život půjde dál. Proto je třeba, aby si každý uvědomil a plnil svoje povinnosti podle svých možností a tím přispěl pro společnou věc. V žádné společnosti

se nestane, aby nedošlo k nedorozumění, byl by to i nežádoucí jev, který by ukolébal k nečinnosti. Proto je třeba, aby každý projevil zdravou iniciativu a nečekal, až mu to někdo nařídí. Tolik myslím, že stačí k zamyšlení a teď mi dovozte, abych přikročil ke zprávě mysliveckého hodnostáře. Musím konstatovat, že uplynulé období bylo pro nás nejpříznivější v dosažené produkci odstřelu zvěře. Zatím co v roce 1967 bylo odstřeleno 338 ks zajíců a 396 ks kohoutů, v roce 1968 to bylo 457 ks a 429 ks, dále 86 ks slepic, 175 ks králíků a 20 ks srnčí zvěře. Členy bylo při honech nastřeleno 699 ks a hosty 289 ks. Každý člen obdržel až na výjimky kolem 34 ks. Jak jsme se umístili v odstřelu zvěře, vyplývá z následujících čísel: Bártík 85, Samec 75, Mach 75, Kilián 67, Kaval 62, Vadlejch 46, Petřík 44, Levák 42, Illes 41, Vachuta 40, Strejc 33, Slezák 31. Nesmíme usnout na vavřínech a zvěři věnovat pozornost hlavně před honem. Ke krmení zvěře se přistupuje hodně

liknavě a nezodpovědně. Někteří starší myslivci by mohli být těm mladším vzorem ... vždyť myslivost je krásná, ovšem musí být založena na důvěře, musíme odmítat všechny pomluvy, neboť tento způsob, který je v rozporu jak s etikou tak slušností, činní dojem zbabělosti. Jednou z krásných lidských vlastností je přímota a odvaha říci své mínění otevřeně tam, kde je třeba, a tak je možnost věc vyřešit a napravit. Řeči u piva, postranní pomlouvání, záłudnost a někdy i někoho očernit, to věci nikdy neprospěje. Jde o to, aby vzájemné vztahy lidí se zlepšovaly, aby lidé k sobě měli blízko, aby byli upřímní a pomáhali si. Platí to dvojnásob o myslivcích...“. Závěrečná slova dala by se snadno aplikovat a použít na kteroukoliv dobu.

Členové spolku organizovali časté brigády, při kterých zajišťovali např. činnosti pro JZD a vysazovali na různých místech množství stromů, vytvářeli remízky za účelem vytvoření krytu pro zvěř, což bylo důležitým počinem v době intenzifikace zemědělské výroby. V současné době je předsedou MS Jiří Vylita st., hospodářem Jiří Chlanda a jednatelem Antonín Matyáš. MS má celkem 12 členů ze Skaličan, Buzic a Blatné.

Tradice a zvyky

Ke každé obci se vážou nějaké tradice, zvyky a obyčeje. Některé staré zvyky a tradiční akce bohužel zanikly. Přestaly se pořádat taneční zábavy, nekonají se ochotnická představení, dříve ve vsi zcela běžná, a ani hasičská cvičení. Zanikly i organizace dříve v obci činné, např. Čs. svaz žen a Čs. červený kříž. Naopak některé tradiční záležitosti se podařilo udržet do dnešních dnů a některé se podařilo i obnovit (např. májka a dětský den).

Stavění májky

Ve Skaličanech se původně májka stavěla před hostincem, postupně došlo k jejímu přesunu níže do vsi. V roce 2010 došlo k obnově této tradice po 15 letech za účasti čtyřech desítek občanů. Předtím byla poslední máj potupně podříznuta, dokonce snad bývalým občanem Skaličan a věnec zavěšen na křížek u Pejchy. Doufejme, že i do budoucna bude dostatek pohnutí a organizačního elánu k udržení této pěkné tradice, při které se schází občané bez rozdílu věku.



Příprava májky v roce 2010



Skaličanská děvčata zdobí májku, 2010

Pálení čarodějnic

Kdy přesně vznikla tato tradice, není známo. Ve středověku se věřilo, že zlé síly mají největší moc o filipjakubské noci, tudíž z 30. dubna na 1. května. Symbolem těchto sil byl ďábel, jež rozséval zlo prostřednictvím svých pomocníků, mezi nimiž byly i čarodějnice. Čarodějnice byla chápána jako zdroj zla, symbolem zlé moci a patrně proto zde hraje velkou roli oheň a víra v jeho silnou a ochrannou moc. Symbolické pálení figuríny čarodějnice pak bylo chápáno jako očista přírody, zvířat, lidí. Dříve bylo zvykem zapalovat ohně na návrších. I ve Skaličanech se v minulosti pálily čarodějnice na vyvýšeném místě, na Vyhliďce. V těchto místech se za dob první republiky páčil i tzv. Masarykův oheň, poprvé v roce 1938, občané si tak připomínali výročí narození Tomáše G. Masaryka, prvního Československého prezidenta.

V roce 1984 došlo k přesunu na draha k pískovně, zejména z bezpečnostních důvodů (blízkost lesního porostu). Nešvarem jednoho období bylo pálení značného množství ojetých pneumatik, z ekologického hlediska zcela nepřijatelné. Jeden rok bylo pálení čarodějnic ve vsi dokonce zcela zakázáno a omezeno z toho důvodu, že si někteří občané spletli stavění vatry se skládkou odpadu a tato musela být na náklady obce zlikvidována.

Velikonoční rachtání

Patrně k jedním z nejstarších a nepřerušovaných zvyků a tradic ve Skaličanech patří Velikonoce. Velikonoce jsou tradiční oslavou jara a jsou spojené s památkou Ježíše Krista, na jeho umučení, vzkříšení a zmrtvýchvstání. Na Zelený čtvrtek se po vsi vždy rozezněly rachtáčky, jejich zvuk totiž nahradil křesťanské zvony, které svolávaly lid do kostela. Tento den zvony utichají až do Bílé soboty, na připomínku zrady apoštolů, kteří při poslední večeři opustili Krista a mlčeli. Ve Skaličanech byla tato tradice dříve doménou chlapců s jedinou výjimkou ze 70. let 20. století,

kdy Edita Žížková při rachtání doprovázela svého bratra a bratrance. Od 90. let 20. století chodí chlapci a děvčata rachtat společně, což bylo dáno nízkým počtem dětí ve vsi. Tzv. „po vejcích“ se ve vsi chodí na Velký pátek odpoledne a koleda je doprovázena říkankou:

*„Ó, Jidáši, zrádče, cos to učinil,
že jsi svého Mistra židům prozradil.
Židi nevěrní jako psi černí kopali jámu Ježíši pánu,
aby ho jali, ukřižovali,
na Velký pátek do hrobu dali,
na Bílou sobotu vykopali...“*



Velikonoce u Petříků, rok 1979, zleva: Libor Šurát, Milan Pošta, Petr Dlabač, Luděk Mička, Václav Cheníček, Stanislav Solar, Michal Žížka, Václav Hajník a Ladislav Maruš



Velikonoce v roce 2010

Pomlázka ve vsi tradiční nebývala, ale v posledních letech se díky rekreačním obyvatelům obce zčásti ujal i tento zvyk. Na jaře se ve stromech probouzí život a míza a prostřednictvím „vyšlehání“ pomlázkou se děvčatům předává svěžest, zdraví a krása.

Mikuláš

Tradice spojená s mikulášskou nadílkou má kořeny ve zbožnosti a štědrosti historicky doložené postavy sv. Mikuláše. Při mikulášské nadílce je Mikuláš oděn v biskupském šatu, nosí dlouhý bílý vous a doprovází jej čerti a anděl. Anděl a Mikuláš roznášejí dárky a čerti se starají o symbolické tres-tání a strašení zlobivých dětí a hodné děti odměňují pamlsky a drobnými dárky pro štěstí. Ve Skaličanech má tato tradice oblibu a oděv Mikuláše, anděla a čertů se předává z generace na generaci.



Mikuláš u Šounů v roce 1962

Pouť a posvícení

Pouť se ve Skaličanech slaví první neděli po sv. Janu Nepomuckém (16. květen). Posvícení se koná druhou říjnovou neděli. Při poutích a posvícení se v místní kapliče konaly bohoslužby, poslední někdy v 70. letech 20. století.

Sport

Sport měl v obci dříve značnou oblibu. Ve vsi existovala dokonce dvě fotbalová hřiště. Jedno pod lesem Vyhliškou, v místě dnešní zahrádkářské kolonie, a druhé na „drahách“ u lesa Myť. I toto časem zaniklo a na jeho místě je dnes velké pole. Na tomto hřišti se konala pravidelná fotbalová klání. Několik



Fotbal v Myti

let se zde hrál turnaj „O zlatou kosu“ a skaličanští fotbalisté jezdili hrát i na venkovní hřiště např. do Březnice. Velkým sportovním úspěchem a zviditelněním obce bylo vítězství fotbalového oddílu, sestaveného rodinou Vítovcových, v jubilejním 15. ročníku turnaje v malé kopané nazvaného Buzický bejk, který se konal v roce 2010. V začátcích turnaje se tým Skaličan účastnil pouze nultého ročníku. Na rybníce Závist se často konala hokejová klání, v 80. letech většinou proti sousedním Buzicím. Upravena byla vždy dvě hřiště, jedno pro mládež a jedno pro dospělé a byla vybavena brankami vyrobenými šikovnými rukama místních nadšenců. Do dnešních dnů jsou bruslařské zimní radovánky oblíbenou aktivitou. U Mytě bylo v 80. letech vybudováno hřiště pro nohejbal a volejbal, které bylo na konci tisíciletí opraveno a nadále slouží svému účelu, zejména v době přítomnosti kempářů ve zdejším tábořišti.



Hokejisté, prosinec 1967, spodní řada zleva: Miroslav Dlabač, Miroslav Vylita, Jiří Vylita, Karel Dlabač, Josef Kratochvíl, Václav Bártík, horní řada zleva: Josef Šurát, Jan Chlanda, Josef Illés, Stanislav Cheniček, Jaroslav Šoun



Fotbalový tým Skaličan kolem roku 1969, spodní řada zleva: Stanislav Žižka, Jiří Kubát, Josef Kratochvíl, Václav Bartoš, horní řada zleva: Jaroslav Žižka, Jaroslav Bierhanzl, Josef Hess, Bohumil Leitemann, Stanislav Cheniček, Stanislav Švejda, Zdeněk Voborník

Knihovna

Stejně jako ostatní obce, i Skaličany mají svoji knihovnu. V roce 1932 v ní bylo evidováno 291 svazků knih a 16 čtenářů, 136 ročních výpůjček a vyrovnaný rozpočet ve výši 206,- Kč příjmů a se stejnou sumou výdajů. „*Důležitost a kulturní význam dobře řízené knihovny pro obec, kraj i celý národ mělo na mysli také naše Národní shromáždění, z jehož usnesení vydán byl zákon, jehož paragraf první výslovně nařizuje, aby politickými obcemi byly zřizovány veřejné knihovny s četbou vzdělávací, naučnou i zábavnou, která má skutečnou vnitřní hodnotu.*“



Toliko citace z knihy *Obecní a okresní samospráva Blatenska a Březnicka*, která vyšla v Blatné ve 30. letech 20. století. Zákon o povinném zřizování knihoven dále uváděl, že „*spisy umělecky a obsahově bezcenné, dále pornografické, krváky, detektivní povídky, spisy, snižující celé stavy nebo vrstvy obyvatelstva, jakož i díla protistátní nesmějí býti pojata do veřejných knihoven.*“ Knihovna ve Skaličanech sídlila v obecním chudobinci, poté v čp. 9 a v 90. letech 20. století byla přesunuta do obecní úřadovny v čp. 46 u kravína. V těchto letech byla také její činnost utlumena. Posledními knihovnicemi byly Marie Cheníčková a Eva Počtová.

Knihovna spolupracovala s knihovnou blatenskou a získávala od ní do zápůjčky každý rok určitý počet svazků knih. V roce 2008 byla Místní lidová knihovna Skaličany evidována v seznamu jihočeských knihoven jako neprofesionální s počtem svazků 236 knih, s 9 čtenáři a 14 návštěvníky, bez internetového připojení a s Evou Počtovou jako vedoucí knihovny. V majetku obce je dodnes celá řada hodnotných knih a na druhé straně i vícesvazková díla předáků komunistického hnutí, vhodná snad jako výplň starých skříní či jako závaží. Na počátku roku 2011 převzal správu knihovny Ing. Karel Dlabač.

Skaličanské památky

Mezi nejčtenější památky ve Skaličanech a okolí patří křížky. Jsou jakýmsi symbolem lidských osudů. Mnohdy byly budovány jako poděkování či vzpomínka na události, jako připomínka neštěstí nebo jako orientační bod. Křížky patří k drobné sakrální architektuře a jsou to krajinné prvky nerozlučně spjaté s člověkem, přírodou, pamětí.

Křížek u staré cesty do Blatné

U staré spojovací cesty ze Skaličan do Blatné, nad rybníkem Pejcha, stojí kříž, který svým umístěním tvoří hranici katastrálních území Skaličany a Blatná. Geodetická značka je umístěna přímo na patě kamenného postavce. Původně na tomto místě stával dřevěný kříž, který stářím ztrouchnivěl, a proto byl v roce 1922 postaven z milodarů občanů ze Skaličan kříž nový, umístěný na kónickém pilíři, pod nímž je hranolový kamenný sokl. Křížek zde stojící označuje místo tragické smrti chudé ženy, jakési Kvasničkové, která zde umrzla. Kříž samotný je litinový s korpusem Krista, s oválným štítkem a figurami v dolní části. Části památky



Křížek u cesty

– kříž i pilíř pocházejí patrně z 2. poloviny 19. století a je možné, že v roce 1922 došlo k jejich přemístění na toto místo z jiné, nám neznámé lokality. Kříž byl v roce 2009 restaurován péčí Města Blatná. Pokud procházíme podél staré cesty a zastavíme se u křížku, můžeme se kochat krásným výhledem na skaličanské rybníky, či na paštický kostel. Z místa jsou vidět i obce Buzice, Václavov, město Blatná nebo skaličanská hajnice. Podél staré cesty, dnes již nevyužívané, byly v roce 2010 vysázeny staré odrůdy ovocných dřevin v počtu více než 100 kusů.

U křížku

Západně od obce, směrem k Paštikám, stojí na rozhraní katastrálních území Skaličan a Bezdědovic litinový kříž s korpusem Krista na vyšším kamenném sloupu. Kříž pochází z 1. poloviny 19. století, o čemž svědčí i jeho zákres v mapě stabilního katastru z roku 1837. Kamenické články – sloup, včetně spodního soklu, jsou patrně ještě starší. Dokladem toho je zápis v obecní kronice, kde se uvádí, že na tomto místě zahynul pod převrženým vozem s nákladem dříví jediný syn Josefa Staňka, rolníka ze Skaličan. Stalo se to kolem roku 1750 a tento rok by



U křížku, Ladislav Stehlík, září 1962

mohl být i určujícím pro stáří kamenných částí křížku. Původní kříž byl patrně o sto let později vyměněn za současný. V roce 2008 proběhla generální oprava této památky, za finanční podpory Města Blatná a Jihočeského kraje, kterou realizoval akademický sochař Karel Kryška. Terénní úpravy byly následně provedeny občany Skaličan. Prostor okolo křížku je pravidelně udržován a ošetřován. Lokalita samotná skýtá příjemný výhled na dub na Homoli, Mačkov, Pacelice, Křesovec, Buzice i Škvořetice. Je odtud vidět i skaličanská hajnice, lesnatý vrch „Zloděják“ a místo je frekventovanou křižovatkou pěších turistů, cyklistů a cílem častých procházek. Bývalo to i místo zastavení při putování občanů na mše svaté do paštického kostela. V blízkosti kříže se nachází kdysi děkanský les „Hájek“, jež značně prořídil při vichřicích v letech 2007 a 2008. Z Hájku je netušený, krásný výhled na Blatnou.

Boží muka - Sv. Anna

Velice zajímavou památkou jsou kamenná boží muka sv. Anny asi 0,5 km severně od obce při staré spojovací cestě ze Skaličan do Újezda. Boží muka původně stávala mezi dvěma statnými lipami, z nichž jedna padla v roce 2003. Na hranolovém soklu je umístěn šestiúhelníkový pilíř zakončený poduškou, nad kterou je krátký sloupek s jónskou hlavicí, nesoucí čtyřbokou lucernu s vyobrazením sv. Anny. Pod ní je na sloupku vytesán letopočet 1775, datující vznik stavby. Čtyřlístek pod datem je možná kamenickou značkou tvůrce, který byl zřejmě místním řemeslníkem. O tom by svědčil i použitý materiál a rustikální provedení celého objektu. Boží muka byla opravována kolem roku 1900, své další obnovy se dočkala v roce 2006 péčí Města Blatná a skaličanských občanů a za finančního příspěví Jihočeského kraje (z grantového programu „Drobná sakrální architektura v krajině“). Obnovu provedl pan Petr Štěpán z Hajan z nadace Menhirostav. Realizoval jak kamenické práce a terénní úpravy včetně nového ukotvení božích muk, tak i zhotovení obrázku sv. Anny. Na původním vyobrazení obrázku sv. Anny byl nápis „Sv. Anno oroduj za nás“ a také věta „Opraveno od obce Skalčan, 1900“. Tato boží muka byla v roce 2005 navržena k zapsání do státního seznamu nemovitých kulturních památek. Původ této a nutno dodat, že jedné z nejstarších a nejvýznamnějších památek Skaličan lze možná odvozovat od hladomoru, který se v době výstavby božích muk v Čechách vyskytoval, a možná jsou v okolí tohoto místa pohřbeni zemřelí lidé.



Sv. Anna, prosinec 1977



Sv. Anna, prosinec 2009

Kříž na hrázi rybníka Pejcha

Na hrázi rybníka Pejcha se nachází kříž, který zde stojí k upomínce, že zde utonul, jak vypráví kronika obce, „syn Hrádkovo ze Skaličan“, když se vracel z vojny. Kříž byl v roce 1921 větrem povalen a v roce 1922 byl znovu postaven rodinou Srbovou, přičemž tehdy byly po obou stranách kříže zasazeny lípy, které se však do dnešních časů nedochovaly. Vznik původního kříže se datuje kolem roku 1820. Místo samotné jako kdyby přitahovalo neštěstí. V 90. letech utonula v rybníce starší žena z domova důchodců v Blatné, poblíž rybníka došlo na frekventované silnici k několika dopravním nehodám, včetně nehody smrtelné. K poslední dopravní nehodě zde došlo v roce 2004, při které byl kříž zcela zničen. Díky snaze občanů Skaličan byla památka během následujícího roku zcela obnovena. Na znovupostavení kříže se podílel kamenický mistr p. Smíšek, Technické služby města Blatné, p. Sedláček, p. Matoušek a místní občané.



Sv. Jan

Soupis památek obce Skaličan sepsaný panem Janem Kratochvílem v březnu roku 1945 hovoří o tom, že „za obcí, směrem východním, asi 200 metrů stojí na rozcestí Vahlovice/Dvoretice u silnice na mezi u pozemku p. Emila Petříka zděný, do kvadrátu stavěný pomník, asi 2 metry vysoký, ze třech stran s malými výklenky a v nich obrazy sv. Jana Nepomuckého. Ozdoben jest malým železným křížkem. Proč tento pomník byl tam postaven, není známo“. Toliko dobový záznam. Dnes můžeme už jen spekulovat o tom, kdo a kdy tuto zděnou výklenkovou kapličku postavil. Vystavěna byla na rozcestí, resp. na křižovatce někdejších cest a tudíž mohla kdysi možná sloužit i jako rozcestník. Památka prošla na počátku 21. století vkusnou opravou rukou Josefa Šuráta, rodáka ze Skaličan. Památka bohužel trpí velmi frekventovaným provozem na zdejší silnici a také zimním chemickým posypem od Správy a údržby silnic Jihočeského kraje.



Sv. Jan v létě



Sv. Jan v zimě

Kaplička

Uprostřed obce stojí působivá kaple zasvěcená sv. Janu Nepomuckému, která byla postavena v roce 1866 v novogotickém slohu, údajně na místě starší dřevěné kapličky. Dřevěná kaplička zde však musela stát dlouho před tímto datem, neboť na mapě stabilního katastru z roku 1837 je tento objekt uveden již jako zděný a nespalný. Kaple má obdélníkový půdorys. Dveřní otvor i okna jsou zakončeny lomenými oblouky. Závěr kaple je polygonální a na štítové stěně je umístěna zvonička. Před vchodem do kaple stojí na kamenném soklu s letopočtem 1878 litinový kříž s korpusem Krista. Kříž daroval obci Josef Petřík,

farář ze Zábोří a rodák ze Skaličan, který také vybavil interiér kaple barokním oltářem, původně ze zábořského kostela. Na oltářní obraze je znázorněno setkání sv. Petra a sv. Pavla a tento byl restaurován akademickou malířkou Janou Záhořovou z Prahy v roce 1999. Kaple byla v 80., v 90. letech a také v novém tisíciletí opravena, včetně restaurování vnitřního vybavení. Poslední etapa větších oprav proběhla v roce 2007. Na pravé straně štítové části kaple je vezděná kamenná deska s iniciály RH a letopočtem 1866. Tato deska byla vsazena na paměť Roberta Hildprandta, mecenáše a tehdejšího majitele velkostatku blatenského, který věnoval finanční obnos na výstavbu kapličky. Ústní podání hovoří o tom, že peníze byly na stavbu kaple věnovány oplátkou za umožnění výkonu mysliveckého práva na pozemcích obce Skaličany. Robert Hildprandt byl prvním starostou zastupitelského okresu blatenského po společensko politických změnách roku 1848 a v Blatné nechal za svého života přestavět zámek do



Kaplička z jižní strany



Křížek u kapličky



Kaplička v roce 1980



Kresba kapličky o Petra Štěpána

dnešní novogotické podoby. Za jeho života velkostatek vzkvétal, o čemž svědčí i nově budované stáje v Újezdě u Skaličan (ve stejném roce jako kaplička), tehdejší osady obce Skaličany. V roce 2008 byla do levé části čelní stěny skaličanské kapličky umístěna pamětní deska se jmény vojáků ze Skaličan, kteří zahynuli na bojištích 1. světové války v letech 1914 – 1918. Slavnostní odhalení desky se uskutečnilo při příležitosti 90. výročí založení Československé republiky. Skaličany byly do té doby jednou z mála obcí na celém Blatensku, která neměla oficiální uctění památky padlých. Interiér kapličky je vkusně vybaven sochami andělů, sochou sv. Jana Nepomuckého a obrazy s církevní tematikou. Zvonek v kapli pochází z roku 1725. V souvislosti s válečnými rekvizicemi byl v roce 1942 sejmout. Tehdejší starosta Josef Volf nechal zvonek seříznout, aby neměl stanovenou váhu a byl znovu na kapli zavěšen. Seříznutá část byla skaličanskými občany zakopána. V roce 1948 byl zvonek z popudu sboru dobrovolných hasičů přelit a získal tak svůj původní hlas.

Kamenná štoudev v čp. 4

Mezi skaličanské památky se řadí i kamenná štoudev (močárna) ve statku čp. 4. Tato dříve funkční a praktická věc nutná pro zemědělský provoz je důkazem zdatného kamenického umu někdejších řemeslníků a pochází z roku 1771, což dokazuje vytesaný letopočet na čelní straně tohoto díla. Při důkladnějším zkoumání letopočtu bychom mohli vyvodit, že památka pochází již z roku 1721.



Skaličanští svatí

Sv. Jan Nepomucký je jedním z českých zemských patronů. Sv. Janu Nepomuckému je zasvěcena dominanta obce, obecní kaplička. V minulosti tomu tak patrně nebývalo. Kronika uvádí, že roku 1920 byly do oltáře zasazeny ostatky sv. Petra a Pavla (což je velmi nepravděpodobné) panem děkanem Janem Leitem a kaplanem Janem Knězem z Blatné, aby zde mohla být sloužena mše svatá. První mše svatá zde pak byla sloužena na svátek Jana Nepomuckého dne 16. května 1920. Na tento den si občané obce, dle záznamů z kroniky, ustanovili novou poutní slavnost. Ten den posvětil blatenský děkan Leitl křížek na Pejše, který nechal opravit Josef Srb a křížek na Nových hájích, který tam postavil Jan Kratochvíl. Do roku 1920 se pouť slavila s poutí paštickou. Důkazem toho může být i obecní symbol, kterým byl sv. Jan Křtitel, světec, kterému je zasvěcen paštický kostel. Vyobrazení tohoto svatého měla obec na svém razítku používaném v 19. století. V Paštikách se dodnes pohřbívají zemřelí ze Skaličan a patrně každá skaličanská rodina zde má svoji hrobku či hrob. Boží muka, která se nacházejí nad rybníkem Buchhammer při staré cestě do Újezda, jsou zasvěcena sv. Anně. Svatá Anna je uctívána jako ochránkyně matek a manželství, šťastného porodu, patronkou horníků, mlynářů, truhlářů, tkalců, krejčích, provazníků a také čeledínů. Zbožní křesťané se k ní přicházeli modlit za déšť, proti bouři, ale i za nalezení ztracených předmětů. Na zvonu umístěném v kapli býval nápis „Z let 1725 k počtě svatého Floriána“. Sv. Florián je považován za patrona profesí, které souvisejí s ohněm - hasičů, hutníků, kominíků, hrnčírů nebo pekařů. Jeho kult je v českých zemích značně rozšířen a jeho sochy se budovaly na ochranu proti požáru. I skaličanští občané, jejichž stavení mnohokrát trpěla požáry, uctili zvonem na kapličky tohoto patrona.



Socha sv. Jana Nepomuckého v kapličce



Interiér kapličky



Paštiky, místo posledního odpočinku skaličanských občanů

Sbor dobrovolných hasičů

Staré české pořekadlo hovoří o tom, že oheň je dobrý sluha, ale zlý pán. O tomto faktu není třeba pochybovat. Oheň samotný má od počátku lidstva velký význam, ať už šlo o poskytování tepla, možnost úpravy potravy nebo tavení rud za účelem výroby nástrojů. Postupně se člověk učil oheň ovládnout, ale v momentě, kdy nad ním ztratil kontrolu, docházelo k ničivým požárům. Někdejší stavebním materiálem bylo dřevo, střechy obytných objektů i stáji byly šindelové a doškové, mnohde až do poloviny 20. století, v interiérech se ke svícení používaly louče, svíčky a později petrolejové lampy a lucerny. Právě

způsob osvětlení byl spolu s přírodními živly (bouřky a údery blesků) příčinou častých požárů. Stodoly bývaly plné slámy a sena a i tato skutečnost podporovala rychlé šíření ohně. Dříve než vznikla organizovaná činnost směřující k prevenci a likvidaci požárů, bývala na vesnicích zřizována služba obecního ponocného. Zásahy při požárech bývaly jednoduché a to od polévání ohně vědry vody až po strhávání budov. Účinnost protipožárních zásahů však ovlivňovala značná neorganizovanost.

Od založení sboru do roku 1948

V květnu roku 1876 byl přijat zákon o požární policii a požárních řádech a na českém venkově začíná docházet k zakládání hasičských sborů. České země byly rozděleny do žup, které byly nadřízenou složkou jednotlivých sborů. Na Blatensku se jednalo o „Hasičskou župu na českém jihozápadě“ se sídlem v Horažďovicích. První, kdo dal podnět ke vzniku dobrovolných hasičů, byl Václav Pavlík z čp. 4. Historická zakládající schůze se uskutečnila dne 19. února 1899 za účasti obecního zastupitelstva. Velitelem sboru byl zvolen Václav Pavlík (roč. 1864) a jednatelem Josef Petřík (roč. 1873). Za činné členy sboru se přihlásilo celkem 21 občanů a za přispívající členy celkem 27 lidí. Dne 9. července 1899 byla slavnostně vysvěcena stříkačka od firmy RA – Smekal Smíchov. Jednalo se o potahovou stříkačku s ručním čerpáním a nutností koňského potahu, který k zásahům při požárech poskytovali sedláci, kteří byli členy sboru. Již od počátku své činnosti se sbor aktivně účastnil veřejných hasičských cvičení a také společenského života. Sbor byl aktivní i v pořádání tzv. „věnečků“ v místním hostinci, sám uspořádal několik hasičských cvičení a také doprovázel zemřelé občany Skaličany na jejich poslední cestě na hřbitov v Paštíkách. Sbor se



Hasičská zbrojnice postavená v roce 1901

od svého vzniku každoročně účastnil slavnosti Božího těla a slavnosti sv. Floriána, patrona hasičů. Na první valné hromadě sboru bylo kromě volby funkcionářů sboru rozhodnuto o tom, že sbor povede pamětní knihu. Mezi prvními zápisy je uvedeno mimo jiné i toto: „V této valné hromadě bylo přikročeno k tomu, by se psala pamětní kniha Sboru dobrovolných hasičů ve Skalčanech. Za léta až budou tuto knihu čísti, tak vzpomenou na ty, kteří udělali pro obec Skalčany velký skutek, že založili sbor dobrovolných hasičů, který často s nasazením svého zdraví hájí střechy těch, kteří jsou postiženi zhoubným požárem... Až budeš tuto knihu čísti, vzpomeň na ty, co jsou v ní navěky zapsáni a vem si příklad z jejich hesla, podle kterého oni se řídili: PRACUJ A VYTRVEJ“.

Dne 25. 11. 1900 se sbor účastnil vztyčení kříže mezi lipami v Újezdě, naproti ovčínu. Kříž byl patrně dřevěný a do dnešních dob se nedochoval, nicméně musel zde stávat již dříve, jelikož je zakreslen na císařském otisku mapy stabilního katastru z roku 1837. Prvním historickým zásahem sboru byl červencový požár roku 1900 v Černívsku. Dne 20. října 1900 byla dostavěna nová hasičská kůlna, do které byla převezena stříkačka se vším inventářem. Na začátku srpna roku 1906 se sbor účastnil slavnosti položení základního kamene k pomníku Karla Havlíčka Borovského nad Mačkovem, k jehož výstavbě nakonec nedošlo. Dne 28. 2. 1909 se ve Skalčanech konala župní okrsková schůze hasičstva (Skaličany, Buzice, Chlum, Myštice, Málkov). První velký požár, který postihl Skalčany v době existence sboru, vypukl dne 7.

od svého vzniku každoročně účastnil slavnosti Božího těla a slavnosti sv. Floriána, patrona hasičů. Na první valné hromadě sboru bylo kromě volby funkcionářů sboru rozhodnuto o tom, že sbor povede pamětní knihu. Mezi prvními zápisy je uvedeno mimo jiné i toto: „V této valné hromadě bylo přikročeno k tomu, by se psala pamětní kniha Sboru dobrovolných hasičů ve Skalčanech. Za léta až budou tuto knihu čísti, tak vzpomenou na ty, kteří udělali pro obec Skalčany velký skutek, že založili sbor dobrovolných hasičů, který často s nasazením svého zdraví hájí střechy těch, kteří jsou postiženi zhoubným požárem... Až budeš tuto knihu čísti, vzpomeň na ty, co jsou v ní navěky zapsáni a vem si příklad z jejich hesla, podle kterého oni se řídili: PRACUJ A VYTRVEJ“.

Dne 25. 11. 1900 se sbor účastnil vztyčení kříže mezi lipami v Újezdě, naproti ovčínu. Kříž byl patrně dřevěný a do dnešních dob se nedochoval, nicméně musel zde stávat již dříve, jelikož je zakreslen na císařském otisku mapy stabilního katastru z roku 1837. Prvním historickým



Průvod při svěcení hasičské říkačky v roce 1937

března 1911 ve stavení pana Josefa Petříka čp. 17. Přes snahu sboru se požár rozšířil na starou dřevěnou stodolu a maštale Jana Rybáka čp. 1 a také na kůlnu souseda Prošky (čp. 33). Vyhořel též obecní chudobinec. Necelý měsíc po tomto velkém požáru hořelo stavení Josefa Kouby, čp. 22 (dne 11. 4. 1911). V červenci opět hořelo u Josefa Petříka, tentokrát hospodářské budovy – maštale, tehdy kryté doškovými střechami. Na počátku října stejného roku zasahoval sbor při velkém požáru, který postihl celou vesnici Chobot.

V roce 1915 se hasičský sbor téměř rozpadl, jelikož většina jeho členů byla povolána do služby v rakousko – uherské armádě a účastnila se bojů na frontách 1. světové války. Činnost byla utlumena a první valná hromada byla svolána až po dlouhých šesti letech a to dne 3. 3. 1921. Činnost sboru byla úspěšně obnovena a skaličanští hasiči se dále podíleli na zásazích u požárů v širokém okolí, stejně jako na kulturním a společenském životě v obci. V roce 1921 zasahoval sbor mimo jiné u požáru panského stohu v Újezdě. Ve spáleníšti byla tehdy nalezena mrtvola muže. Mezi lidem se vyprávělo, že se jednalo o jistého Zelenku z Chobota, delší dobu již pohřešovaného. V roce 1926 byla obec hostitelem okrskového cvičení za přítomnosti sborů ze Skaličan, Buzic, Čekanic, Hněvkova, Myštic, Málkova, Pacelic, Škvořetic a Lomu. V únoru roku 1928 hořela stodola hospodáře Šímy v Újezdě, ve které byla uskladněna ještě nevymláčená úroda obilí, jež patřila panu Tomáškovi. V roce 1929 se členové sboru účastnili oslav 30. výročí založení sboru v Myšticích a 50. výročí založení sboru v Blatné. V roce 1930 postihl požár stavení čp. 29 pana Vachudy ve Skaličanech. I přes úsilí sboru vyhořelo i sousední stavení pana Pazderníka. U požáru zasahoval kromě domácího oddílu i sbor z Buzic, Blatné, Vahlovic a Škvořetic. O činnosti sboru za rok 1934 se můžeme dočíst v Pamětní knize sboru toto: „31. března roku 1934 zúčastnil se sbor požáru v Pacelici, bylo to na den vzkříšení, oheň vypukl večer, právě, když lidé vycházeli z kostela, byla vidět záře nad vesnicí Pacelicemi a vysoký sloup ohně. Hořela dřevěná stodola, která byla pod došky“.



Hasičský sbor byl tradičním pořadatelem tanečních zábav. Jedna z nich, která se konala dne 16. února 1936, měla tragický konec. Během zábavy zemřela náhle paní Srbová. Na konci února sbor hasil požár u Josefa Srba, který vznikl v nočních hodinách a hořela dřevěná kůlna plná sena a dřeva. U požáru zasahoval i sbor z Buzic a Pacelic. V červnu sbor zasahoval u požáru na Laciné a ve stejném měsíci uspořádal SDH Skaličany okrskové cvičení u příležitosti 35 let svého trvání. Cvičení se zúčastnilo kromě domácích také družstvo z Blatné, Chobota, Hajan, Myšic, Vahlovic, Pacelic, Mužetic, Buzic, Škvořetic, Mírče, Málkova a Blatenky. Rok 1936 znamenal pro SDH významný historický mezník. Obec zakoupila motorovou stříkačku od firmy Bohumil Mára z Tábora, která byla v květnu roku 1937 slavnostně vysvěcena. Příjem z oslavy svěcení činil 2.113 korun. Na počátku prosince 1937 vyhořelo stavení Josefa Leváka čp. 7. Spáleníště bylo poté zbořeno a místo po domu odkoupil Karel Jiřinec. Soused shořelého domu Josef Cheníček z čp. 6 daroval sboru 50 litrů piva za ochránění jeho stavení, jež bylo požárem ohroženo. Starosta obce daroval dalších 25 litrů piva za první hašení motorovou stříkačkou. Rok 1938 je v kronice zaznamenán následovně: „2. ledna 1938 pořádal místní sbor hasičský ples. Veškerý příjem činil 150,- Kč. Pátého března odbýval místní sbor řádnou valnou hromadu za přítomnosti 16 členů činných. Ve sboru se stala malá změna, jednatel Jaroslav Šoun složil funkci. Po mnohaleté práci mu sbor srdečně děkoval za svědomité vykonávání svých povinností a ihned mu přidělil službu jinou, velitele samaritánského družstva. Jako nový jednatel nastoupil Václav Šurát. Šestého března roku 1938 oslavoval sbor Masarykovo vatru. V 18.45 sbor byl seřazen před hasičským skladištěm, odkud odpochoďoval s občanstvem celé vesnice a se školním dorostem na kopec Vyhliďku, kde byla pálena hranice. Po zapálení ohně byl čten proslov k Masarykově vatře“.

a zpívána státní hymna. Tato oslava byla připomínkou Tomáše Garigua Masaryka, prvního prezidenta Československa, zvaného prezident osvoboditel, který zemřel v září roku 1937. V květnu roku 1938 byla prováděna celorepubliková sbírka na obranu státu. Ve Skaličanech bylo p. Levákem a p. Koubou vybráno celkem 569 korun. V červenci se zástupci sboru účastnili župního hasičského sjezdu v Pacelicích a také svěcení nové stříkačky ve Dvoreticích a v Bězdědovicích. V roce 1939 byl velitelem zvolen Josef Kratochvíl a sbor uskutečnil sbírku starého železa, gumy, skla a látek ve prospěch národní pomoci a účastnil se cvičení ve Václavově a v Hajanech. Roku 1940 zemřel dlouholetý člen sboru Václav Šurát. V lednu roku 1941 se uskutečnil poslední věneček za doby okupace, při kterém bylo vybráno 2.401 korun. Další zábavy byly zakázány a sbor utlumil svoji činnost, která nebyla velká ani v době po roce 1945 a po roce 1948.



Požár u kravína

Roky 1948 až 1989



Průvod v roce 1972

V roce 1951 došlo v důsledku společenských změn souvisejících s rokem 1948 k reorganizaci hasičstva. Vládním nařízením a zákonem byl Čs. svaz hasičstva zřízen jako celostátní organizace a jednotlivé sbory a jejich členové se staly výkonnými orgány národních výborů. V roce 1953 se na základě zákona přejmenovává hasičská organizace na Československý svaz požární ochrany a hasičské sbory jsou dále vedeny jako základní organizace svazu požární ochrany. Starý a český název hasič, tedy významově ten, kdo hasí oheň, byl od této doby nazýván požárníkem.

V této době se v blízkém okolí obce nevyskytovaly žádné požáry, u kterých by sbor musel zasahovat. K tomu došlo až v roce 1958 v Mačkově a v roce 1961 v Bezdědovicích. Po založení JZD se činnost sboru zaměřila na prevenci a ochranu zemědělských objektů. Zároveň se sbor stal součástí civilní obrany a byly pravidelně prováděny domovní preventivní prohlídky domů. V roce 1963 se 13 členů sboru účastnilo pohřbu Vojtěcha Macha z čp. 22, jež zemřel ve



Hasičská slavnost v roce 1972



věku 44 let a také pohřbu Jana Kratochvíla. Jednatel sboru byl v roce 1965 zvolen Miloslav Kopáček. Téhož roku hořela kůlna v čp. 4 s uskladněnou slámou. Mimo to sbor zasahoval i v Blatné. Dlouholetý velitel sboru Václav Šurát, který tuto funkci vykonával 18 let, zemřel tragicky v roce 1967. V tomto roce

se skaličanští hasiči účastnili cvičení v Bezdědovicích a v Chlumu. Výstavba hasičské nádrže ve vsi byla zahájena v roce 1969 v bývalém statku u Volfů v čp. 4. V tomto roce byl místo dosavadního předsedy Václava Hrádka zvolen Milouš Arnošt, velitelem Karel Dlabač, jednatelem Václav Cheníček st. a strojmistry Václav Cheníček ml., Jaroslav Šoun a Stanislav Švejda.

Velkou slavností bylo pro sbor námětové cvičení v roce 1971, kterého se účastnili sbory z Blatné, Myštic, Bezdědovic a Drahenického Málkova. Při této příležitosti byla sboru slavnostně předána dokončená protipožární nádrž a nová motorová

stříkačka o výkonu 1200 l/min. Na slavnosti účinkovala hudba ze školy ve Strakonících a na vstupu bylo vybráno 5.050,- Kčs. V následujícím roce bylo opět uspořádáno velké námětové cvičení. Rok 1973 přinesl naší vsi velký požár dvou stohů slámy, které se nacházely u nového kravína. Zásah provedli místní požárníci a také sbory z Blatné, Buzic, Myštic a Bezdědovic. V červenci došlo k zásahu u požáru rodinného domu v Dobšicích. V noci ze 17. na 18. července hořelo v čp. 3 u Cheníčků. Při bouřce zde došlo k zásahu blesku do stodoly, tehdy v užívání JZD a tato vyhořela. U velkého požáru zasahovaly i sbory z Blatné, Buzic a Strakoníc. Slavnostní ráz měla členská schůze v roce 1975, která se uskutečnila 5. ledna a konala se jako upomínka na 75 let od založení SDH Skaličany. Medaili za věrnost obdrželi Josef Levák, Václav Hrádek, Jaroslav Šole, Josef Srb, Václav Cheníček, Josef Kratochvíl a Stanislav Kouba. V květnu proběhlo znázornění ochrany kravína a zkouška pohotovosti sboru. Pro členy sboru bylo v roce 1976 zakoupeno pět tesilových obleků a devět čepic.



Hasiči jako doprovod zemřelých na hřbitově v Paštíkách

naplnil mnoho rybníků na Blatensku tak, že nevydržely nápor vodní spousty a protrhly se jejich hráze. Veliký příval vody zatopil velkou část Blatné a Buzic. V Buzicích zasahoval při akcích po povodni i skaličanský sbor. Pro značnou nepřízeň počasí se nekonaly venkovní taneční zábavy a funkci velitele sboru převzal po Karlu Dlabačovi Miloslav Kopáček. V roce 1983 bylo ve vsi provedeno námětové cvičení za účasti Skaličan, Chlumu, Buzic a Bezdědovic. Zvítězily Buzice a dle záznamu kronikáře sboru Václava Bártíka za pomoci zapůjčeného domácího strojníka Václava Cheníčka. Kronikář zaznamenal, že pak celý týden v hospodě nebylo pivo. V roce 1984 se sbor zúčastnil cvičení v Dr. Málkově, v roce 1985 v Chlumu a v dubnu 1987 ve Skaličanech. V roce 1987 zemřel těsně před výroční schůzí dlouholetý člen a kronikář



Zástupci hasičů Václav Cheníček, Karel Dlabač a Milouš Arnošt na oslavách 100 let SDH Blatná

sboru Josef Srb. V roce 1988 byl uskutečněn cvičný poplach na teletníku v Blatné. Skaličanský sbor byl mezi prvními připravenými k zásahu. Sbor byl rozšířen o ženy.

SDH Skaličany po roce 1989

V roce 1989 proběhly společenské změny, které se dotkly i činnosti hasičstva. Došlo k reorganizaci systému požární ochrany a k navrácení se k smysluplnému pojmenování hasič. V červnu roku 1990 byl Český svaz požární ochrany přejmenován na Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska a i sbor skaličanský se navrátil ke svému původnímu pojmenování.

V roce 1991 se velitelem stal Miroslav Soukup a starostou sboru Zdeněk Slezák. Na poslední cestu členové SDH Skaličany doprovodili své dlouholeté členy, v roce 1990 Josefa Chlandu z čp. 5 (zemřel ve věku 81 let), v roce 1991 Václava Cheníčka (70 let) a Václava Hrádka (80 let). Ještě v roce 1991 měl sbor celkem 39 členů, z toho 7 žen. V letech 1991 a 1992 zasahují naši hasiči při požárech na teletníku v Blatné a v zemědělském areálu v Dobšicích. V roce 1991 je velitelem zvolen Stanislav Žižka, který tuto funkci vykonával do roku 2010, kdy byl za velitele zvolen Luděk Mička. Poslední soutěží, které se sbor zúčastnil, bylo cvičení v Blatné a v Drahenickém Málkově v roce 1993. Od té doby byla činnost SDH Skaličany utlumena.



Pohřební doprovod zástupců SDH Skaličany a ČSČK Skaličany

Činovníci sboru (dle dochovaných záznamů):

Velitelé

Václav Pavlík, čp. 4	1899 – 1900
Václav Šurát, čp. 15	1900 – 1914
Václav Proška, čp. 3	1914 – 1915
Václav Šurát, čp. 15	1921 – 1926
Jaroslav Šole čp. 11	1926 – 1939
Josef Kratochvíl čp. 36	1939 – 1940
Jaroslav Strejc čp. 25	1946
Václav Šurát čp. 15	1949 – 1967
Karel Dlabač čp. 1	1969 – 1980
Miloslav Kopáček čp. 18	1980 – 1985
Karel Jiřinec čp. 8	1985
Miloslav Kopáček čp. 18	1986 – 1991
Miroslav Soukup čp. 17	1991 – 1993
Stanislav Žižka čp. 15	1993 – 2010
Luděk Mička čp. 14	od r. 2010

Předsedové

Václav Hrádek čp. 28	do 1969
Milouš Arnošt čp. 21	1969 - 1990

Starosta

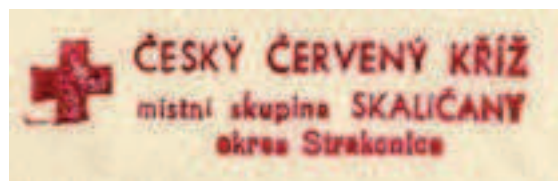
Zdeněk Slezák čp. 18	od r. 1991
----------------------	------------

V roce 1998 tvořilo zásahovou jednotku Sboru dobrovolných hasičů Skaličany celkem 13 osob (Stanislav Žižka, Václav Cheníček, Zdeněk Slezák, Luděk Mička, Jaroslav Sojka, Stanislav Solar, Bohumil Kvarda st. a ml., Jiří Vylita, Michal Žižka, Jaroslav Fořt, Karel Jiřinec, František Vítovec). V současnosti má SDH Skaličany celkem 17 členů. Starostou sboru je od roku 1991 Zdeněk Slezák, velitelem je od roku

2010 Luděk Mička. Funkci strojníků vykonávají Stanislav Solar, Daniel Bari a Jaroslav Sojka, pokladníkem je Václav Počta. Služebně nejstaršími, zasloužilými a někdejšími velmi aktivními členy sboru jsou Miloslav Kopáček (členem od 1. 1. 1950) a Karel Dlábač (členem od 1. 1. 1953).

Československý červený kříž

Organizace Československý červený kříž (ČSČK) byla založena v roce 1919. Předsedkyní celorepublikového sdružení byla jmenována Alice Masaryková, dcera prezidenta T. G. Masaryka. Od počátku svého působení byla činnost organizace zaměřena na pomoc postiženým v 1. světové válce, účastnila se protiepidemických akcí a budovala ošetrovatelskou (samaritánskou) službu. Organizace se zároveň stala pomocníkem vojska v oblasti civilní obrany obyvatel. K významné funkci patřila osvětová činnost a propagace dárcovství krve. Ve Skaličanech fungoval ČSČK po dlouhou dobu a jeho členové pořádali např. taneční zábavy a společně s hasiči doprovázeli zemřelé spoluobčany na jejich poslední cestě na paštický hřbitov. Mezi činovníky místní pobočky patřila Marie Bártíková z čp. 38.



Skaličanské domy

Vesnická architektura doznala v průběhu staletí značných změn. Vzhledový a funkční vývoj prodělal v jednotlivých obdobích existence lidstva výrazných změn. Dřívější praktické uspořádání objektů a jejich využití pro obživu, chov dobytka a typické venkovské činnosti se postupem času proměnilo v oddechové záležitosti. Žití na vsi je směřováno mnohem více k jiným činnostem než tradičním zemědělským, mnoho objektů zcela změnilo svůj charakter a stalo se čistě rekreačními s přítomností svých majitelů pouze v letních měsících. Typická vesnická zástavba dostala největší ránu v době socializace venkova. Čtyřicetiletá éra vlády jedné strany přinesla zánik typických štítových průčelí, bylo zbořeno mnoho vstupních bran, změněny byly fasády domů na typický břízolit 70. a 80. let 20. století a množství necitlivých nástaveb poznamenalo současný vzhled obce. Naštěstí se podařilo dochovat i řadu architektonicky cenných staveb, které mnohdy i díky novým majitelům dostaly nový kabát. Bohužel některé neopravené stavby stále hyzdí celkem slušný vzhled naší obce a nezbývá než doufat, že se tato skutečnost změní.

Typický je pro jihočeskou vesnici obdélníkový půdorys domu, který byl umístěn štítovou čelní stěnou do návsí. Ve většině případů jsou selské usedlosti kompaktní a mají uzavřenou dispozici. Obytné stavení bývalo ukončeno „vejmkem“ (výminek či výměnek), což byl prostor domu s „vymíněným“ zaopatřením pro starého hospodáře a jeho ženu, který si staří uchovali pro sebe po předání gruntu mladým. Tato práva byla zapisována do pozemkových knih na základě trhových smluv, kterými byly nemovitosti převáděny. Na obytné objekty navazuje vesměs hospodářská část s maštalemi a chlívci, které bývají umístěny po obou stranách dvora. Hospodářské stavby jsou neopominutelnou součástí vesnické zástavby. Jsou nedílnou součástí každé vesnické usedlosti a mnohé z nich dávají vesnicím jejich charakteristický ráz. Hospodář musel mít prostor kam uložit brambory, nářadí, kam ustájit dobytek či kde vymlátit obilí. Všechny stavby měly dříve nějaký svůj účel. Tak, jak se mění ráz i styl vesnického života, ztrácejí tyto stavby svůj původní význam, a tak můžeme v těchto dříve funkčních stavbách nalézt místo zemědělských komodit či zvířectva často jen staré haraburdí, stáje jsou přestavěny na garáže, dílny a některé stavby jsou již dokonce zbourané. Dvory bývaly směrem ke vsi uzavřeny branami a na opačné straně průjezdnými stodolami směrem k polím a humnům. Na sousední parcely nebyla většinou umístována okna a celý grunt si tak uchovával jistou intimitu a klid. Odlišně působí chalupy vklíněné v pozdějších letech do již stávající zástavby a také domy vystavěné na volných prostorech. Specifická venkovská zástavba je i ve Skaličanech poznamenána klasicistní a postklasicistní architekturou, jež byla realizována v 19. století, ale i necitlivými úpravami objektů z konce 20. století.

Stručná historie jednotlivých domů, se soupisem jejich majitelů, vychází ze záznamů obecní kroniky, doplněných o údaje z katastrálního operátu a z pozemkové knihy (údaje Katastrálního pracoviště Strakonice). Nejstarší data vycházejí z údajů J. P. Hilleho, blatenského historika a církevního činovníka.

čp. 1 „u Šenkýřů“

Objekt, jež prošel rekonstrukcí zahájenou v roce 2009 (nástavba patra), býval odpradávná jedním ze skaličanských selských statků. Navíc zde býval hostinec, jehož činnost byla ukončena v roce 1988. V sále hospody se v minulosti odehrávala celá řada kulturních a společenských akcí. Pořádaly se zde bály, taneční zábavy, obecní schůze, hráli zde místní ochotníci. Hostinec zde fungoval pravděpodobně od roku 1648. Do dnešních dnů se zachovalo několik typických půllitrů s monogramem - příjmením Dlabáč, vyhotoveným ve skle samotném. Na návsi před hostincem se v minulosti stavěl máj. Obytné stavení (pravděpodobně krov a střecha) bylo rekonstruováno v roce 1912. Důkazem toho byl zápis v omítce zdi v půdním prostoru s datem 21. 6. 1912 a podpisem V. Šmákal (jednalo se o Václava Šmákala, pokrývače ze Lhotky). Ve stodole, která uzavírá dvůr z východní strany, je na trámu nápis „Tato stodola je vystavena dne 25. máje roku 1882, Jan Rybák“. Tehdejší majitel vyzdobil i štítovou jižní stěnu stodoly svým monogramem (JR), křížem a imitací okenních oblouků s průduchy k účelnému zajištění větrání a podobně upravil i štít protilehlý.

Majitelé

Cihlář Matouš	1699 – 1736
Kubát Petr	1736 – 1772
Ráž Jan	1772 – 1785
Chladna Lorenc	1785 – 1787
Housar Jan	1787 – 1797
Housar František	1802 – 1814
Housar František (syn)	1815 – 1835

Rybák Jan a Anna	1866 – 1897
Rybák Jan a Marie	1898 – 1906
Rybák Jan a Anna	1906 – 1913
Rybáková Anna	1913 – 1928
Dlabáč Karel a Anežka	1928 – 1955
Dlabáč Karel	1955 – 1999
Dlabáč Karel (syn)	1999 – 2008
Ing. Karel Dlabáč (syn)	od r. 2008



čp. 1 na kresbě Jindřicha Krátkého z roku 2008



Stodola v čp. 1

čp. 2 „u Vadlejchů“

Dům je jedním z mála, u něhož došlo k zachování historických štítů a vstupní brány v klasicistním stylu s náznakem prvků selského baroka. Objekt prošel na začátku 21. století celkovou rekonstrukcí v dobovém rázu a se zachováním typických architektonických prvků jak venkovních, tak interiérových a v současnosti je využíván k rekreačním účelům. K tomuto statku (gruntu) v minulosti, za hospodáře Říhy, patřila i plocha dnešních domů čp. 34 (u Šounů), čp. 35 (Illésovi) a čp. 37 (Solarovi).

Majitelé

Říha	1608
Říha Martin	1648 – 1651
Říha Jiří	1719 – 1749
Říha Šimon	1749 – 1772
Říha Josef	1772 – 1785
Říha Jan	1798 – 1814
Říha Jakub	1835 – 1846
Říha Matěj	1846 – 1881
Říha Matěj a Marie	1881 – 1882
Bláha Josef	1882 – 1885
Rybák Jan	1886 – 1887



Vavřík Jan a Kateřina	1887 – 1895
Vavříková Kateřina	1895 – 1912
Vavřík Jan a Anna	1912 – 1920
Vavříková Anna	1920 – 1956
Vadlejch Václav a Anna	1956 – 1965
Vadlejchová Anna	1965 - 1985
Vadlejch Václav	od r. 1985
Vadlejchová Marie	do r. 2002
Kopecký Miroslav	od r. 2002



čp. 3 „u Cheníčků“ (dříve také u Prošků)

Grunt, který dle historických pramenů odváděl děkanství dávky zemědělských komodit (žito, ječmen, oves, máslo, vejce) a velkostatku blatenskému 156 dní dvojspřežní a 13 dní pěší roboty. Hospodářství s gruntem spojené odpradáva držel rod Proškův. Poslední majitel tohoto jména padl v 1. světové válce a na statek se přiženil p. Cheníček z čp. 6 (bratranec p. Prošky). Objekt měl dříve tradiční venkovský vzhled, polovalbovou střechu a vstupní bránu. Postupnou rekonstrukcí provedenou v 60. a následně v 80. letech 20. stol. získala obytná část současný ráz, architektonicky typický pro socialistickou zástavbu v rámci vesnických rekonstrukcí a nástaveb obytných objektů. Hospodářská část statku si vesměs zachovala svůj původní ráz. Stodola, která uzavírá dvorní část, byla postavena v roce 1939 zhruba v místě bývalé stodoly dřevěné. Zděná stodola vyhořela v roce 1972 po úderu blesku. Tehdy byla v užívání zemědělského družstva. V roce 1993 byla vrácena v restituci. Podél zahrady vedla do počátku 80. let ve směru na Paštiky kamenná zeď, jež byla zbourána a na jejím místě vystavěn plot.

Majitelé

Proška	1608
Proška Bartoloměj	1648 – 1651
Proška Jan	1719 – 1749
Proška Bartoloměj	1772 – 1785
Prošková Kateřina	1785 – 1795
Proška Jan	1798 – 1835 (†1842)
Proška Jakub	1835 – 1866
Prošková Rosalie	1867 – 1872
Proška Václav a Barbora	1872 – 1892
Prošková Barbora	1892 – 1909
Proška Václav	1909 – 1915 (†)
Prošková Marie	1909 – 1919
Cheníček Václav a Marie	1919 – 1947
Cheníček Václav a Jaroslava	1947 – 1983
Cheníček Václav a Marie	od r. 1983



čp. 3 v roce 1994



čp. 3 v roce 1983

čp. 4 „u Lišků“ (také u Volfů)

Objekt někdejšího statku rodiny Volfových je zapsán na seznamu nemovitých kulturních památek, hlavně díky dochovanému štítu klasicistního stylu. V hospodářské části se nachází významná památka – zachovalá kamenná štoudev (močárna) z roku 1771, která je dokladem znamenitého kamenického umu. Statek v čp. 4 byl od 50. let 20. století v užívání jednotného zemědělského družstva, které zde hospodařilo po násilném vystěhování rodiny Volfových a Dlabačových. V 90. letech byl objekt restituován jako zcela zchátralý, aby později našel nového majitele, pana Miloslava Šípa, který celý statek opravil do dnešní krásné podoby a využívá příznivého klimatu interiéru hospodářských budov k uskladnění růží, jejichž pěstováním se mimo jiné zabývá. Zachovalé štíty s typickou vesnickou architekturou jižních Čech jsou jednou z nejcennějších památek Skaličan. V zadním traktu statku se ještě na konci 20. století

nacházely zbytky roubené stodoly s kdysi doškovou střechou, která byla později zbourána a to díky nezpůsobilému stavu, který byl důsledkem socialistického družstevního hospodaření. Na štítové stěně se údajně v minulosti nacházely sluneční hodiny. Ve štítě hospodářské části je nika a v ní je umístěna socha panny Marie. Bývalá předzahrádka před obytnou částí, dříve oplocená, byla majiteli vkusně upravena a osázena růžemi, stejně jako veřejný prostor před hospodářskou budovou. O odkoupení objektu byl v době socialismu velký zájem.

Majitelé

Bízek	1608
Liška Matěj	1648 – 1651
Liška Jakub	1719 – 1749
Liška Vavřinec	1772 – 1773
Klozar Josef	1785 – 1798
Pavlík Matěj	1848 – 1868
Pavlík Matěj a Marie	1868 – 1899
Pavlík Václav a Marie	1899 – 1920
Volf Josef a Marie	1920 – 1952
konfiskace státem	1952 (v užívání JZD Skaličany, později JZD Buzice a JZD Škvořetice)
vráceno v restituci	1994 (vráceno v restituci rodině Dlabačových)
Šíp Miloslav a Alena	1995 (odkoupení)



čp. 5 „u Chlandů“

Grunt a jeden z objektů, který si díky své rekreační funkci zachoval původní ráz. V zadní části se nachází rekreační objekt. Přes dvůr měli sousedící sedláci právo průjezdu. V čelní návesní štítové stěně hospodářské části je nika, ve které byla dříve umístěna sakrální soška. Před tímto objektem se nachází předzahrádka. Na soupisu majitelů objektu je zajímavý vývoj záznamu příjmení majitele.

Majitelé

Barta	1608
Barta Václav	1648 – 1651
Bárta Bartík	1700 – 1719
Barta Václav	1719 – 1749
Barta Vojtěch	1749 – 1772
Bárta Kateřina	1772 – 1785
Barta Bartík Martin	1804 – 1814
Bártík Josef	1835 – 1872
Bartík Jan a Marie	1872 – 1883
Bartík Jan	1883 – 1888
Bartíková Marie	1881 – 1891
Chlanda Josef a Marie	1891 – 1935
Chlanda Josef a Anastázie	1935 – 1986
Bauer Oldřich, JUDr. a Jana	od r. 1986



čp. 6 „u Koubků“

Starší generace ještě dodnes říká tomuto statku „u Koubků“ a to podle dřívějších držitelů nemovitosti. V roce 1978 prošla obytná část objektu rekonstrukcí, při které byla provedena na tu dobu moderní tzv. „latexová“ omítka, která zdobí budovu dodnes. Kompletní rekonstrukce interiéru byla provedena v letech 2009 a 2010 novými majiteli. Objekt je spolu s několika málo dalšími domy jedním z těch, u kterých byla zachována původní vstupní brána. V 80. letech byl nalezen zajímavý doklad o postoupení této nemovitosti Josefu a Anně Cheníčkovým z roku 1883. Jednalo se o platební doklad „za postoupení selské usedlosti Nro 6 za 111 zlatých a 11 krejcarů“, kde je tento poplatek zdůvodněn v osmi bodech, přičemž se

zpoplatňuje odstupní cena 2.100 zlatých, větší vejminek 730 zl., menší vejminek 280 zl., 10 kr. a další povinnosti 50 zl., celkem 3.160 zl. a 10 kr. a dokument je opatřen kulatým razítkem s textem: K. K. STEUER – AMT IM BLATNA. Dokument byl nalezen v odpadcích v obci Třískolupy na Tachovsku.

Majitelé

Koubek Václav	1648 – 1651
Koubek Václav	1719
Koubek Vojtěch	1749
Koubek Bartoloměj	1772
Koubek Jan	1785 – 1798 († 1803)
Koubek Matěj	1803
Koubek Vojtěch	1806 – 1814 († 1834)
Koubek Jakub	1835
Cheniček Jan a Anna	od r. 1851
Cheniček Jan a Anna	1862 – 1883
Cheniček Josef a Anna	1883 – 1920
Cheniček Josef a Marie	1920 – 1923
Cheniček Josef a Božena	1923 – 1966
Voborník Zdeněk (synovec Bož.)	1966 – 1992
Voborník Zdeněk (syn)	1992 – 2009 (prodej)
Blovský Jiří a Ublová Martina, Ing.	od r. 2009



čp. 7

Domek, který stával v dnešní zahrádce dvora u Jiřinců, v těsném sousedství čp. 6, je v kronice nazýván jako „domek na gruntu Hloučovském“, přičemž Hloučovský grunt býval objekt dnešního čp. 9. Domek čp. 7 vyhořel v roce 1937, pozemek později odkoupili Jiřincovi a číslo popisné 7 bylo přiděleno nově postavenému domu ve spodní části obce. Tento byl pak v roce 1965 prodán za cenu 27 tis. Kčs. V roce 1968 byl domek adaptován.

Majitelé

Krček Václav	1772 – 1785
Krček Václav	1789 – 1798
Krček František	1805 – 1835
Krček Jan a Barbora	1869 – 1890
Krčková Barbora	1890 – 1891
Šíp Pavel a Petronila	1891 – 1902
Šíp Vojtěch a Josefa	1902 – 1927
Levák Josef a Ludmila	1927 – 1937 (v r. 1937 dům vyhořel)



Levák Josef a Ludmila	1938 – 1965 (v r. 1938 nově postavený dům na jiném místě vsi)
Švejďová Miloslava	1965 – 2008
Švejďová Kateřina, Mgr.	od r. 2008

čp. 8 Jiřincovi

Stejně jako objekt čp. 7, je uváděn i tento dům v kronice jako „domek na gruntu Hloučovském“. K domu přináleží předzahrádka a prostor po někdejším domu čp. 7. Dům byl rekonstruován v roce 1969 a na konci 20. století byla vyměněna střešní krytina.

Majitelé

Krček Ferdinand	1772 – 1789
-----------------	-------------

Krček Jakub	1798 – 1814
Proška Jan	1835 – 1861
Kuchař Matěj a Barbora	1861 – 1890
Kuchař Josef	1890 – 1891
Kuchařová Marie	1892 – 1892
Hřebíček František a Marie	1892 – 1920
Jiřinec Karel a Marie	1920 – 1956
Jiřinec Karel a Anna	1956 – 1989
Jiřinec Karel	od r. 1989



čp. 9 „Dlabáčův statek“

V roce 1614 odváděl tento dvůr děkanovi v Blatné po 4 str. a 2 věrtelech žita, ječmene a ovsu. Objekt býval kdysi poplužním dvorem, z kterého byl v roce 1620 učiněn selský statek. K poplužnímu dvoru (nebo též panskému či vrchnostenskému dvoru) náležela dominikální (panská) půda, z které se až do roku 1757 neplatila daň. Součástí poplužního dvora byly hospodářské budovy a selské grunty (dvory) se selskými pozemky. V případě Skaličany se jednalo o grunt čp. 8 a někdejší domek čp. 7. Personál v čele se šafářem býval na poplužním dvoře minimální, protože část práce zastávali poddaní v rámci roboty a také námezdní pracovníci. Největší objekt a grunt ve vsi byl v průběhu éry socialismu značně zdevastován. V 50. letech 20. století odsud byla vystěhována rodina Dlabáčových. Poté zde působil Místní národní výbor Skaličany a Jednotné zemědělské družstvo Skaličany, později JZD Buzice a JZD Škvořetice. Část obytných prostor byla pronajímána jako byty, později k rekreačním účelům. Na konci 70. let, po připojení Skaličany k Blatné, objekty značně zchátraly. Paradoxem je, že na počátku 80. let byl Vladimír Dlabáč vyzván ke spolupodílení se na nákladech na opravu střech, ke které nakonec nedošlo. V 90. letech byl statek restituován a následně prodán současné majitelce.

Majitelé

Hloucha Martin	1648 – 1651
Hloucha Václav	1719 – 1749
Hloucha Martin	1749 – 1772
Hloucha Jakub	1772 – 1785 († 1818)
Hloucha Václav	1818 – 1835
Hloucha Josef a Anna	1861 – 1898
Rybák Jan a Marie	1898 – 1906
Rybák Jan a Anna	1906 – 1913
Rybáková Anna	1913
Dlabáč Václav a Anna	1913 – 1931
Dlabáč Václav	1931 – 1944
Dlabáč Vladimír	1944 – 1952
konfiskace státem	1952 (JZD Skaličany, později Buzice a Škvořetice a MNV Skaličany)
Dlabáč Vladimír	1994 (vráceno v restituci rodině Dlabáčových)
Horká Dagmar	od r. 2000 (odkoupení)



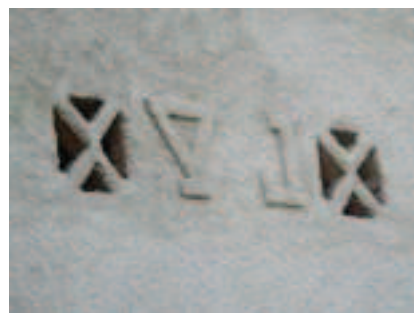
čp. 10

V pamětní knize obce Skaličany je objekt uváděn jako hajnice na obecní půdě. Na štítové stěně stodoly směrem do dvora domu čp. 11 jsou vyhotoveny iniciály jednoho z majitelů objektu - Václava Jány, z kterých lze usuzovat na dataci výstavby stodoly.

Majitelé

Vlk Jakub	1772 – 1785
Vlková Kristína	1785 – 1798

Sedláček Jan	1814 – 1835
Sedláčková Barbora	1835
Šurát Václav	1835 – 1865
Jána Václav a Anna	1865 – 1894
Jána Václav	1894 – 1927
Jána Václav a Barbora	1927 – 1954 (prodej)
Šíp Josef a Růžena	1954 – 1983
Sojková Jana (dcera)	od r. 1983



Monogram na stodole v čp. 10

čp. 11 „u Šolů“

Dům čp. 11 je společně s několika dalšími jedním z původních nejstarších objektů ve vsi. Ve své historii prošel, stejně jako ostatní domy rekonstrukcí. Obytný objekt byl jedním z 22 zděných stavení nacházejících se v obci v roce 1837.

Majitelé

Potuček Martin	1651 – 1719
Potuček Josef	1719 – 1749
Potuček Tomáš	1772 – 1798
Potuček Jan	1802 – 1814
Šole Josef	1835 – 1866
Šole Josef a Anna	1866 – 1896
Šole Jan	1896 – 1920
Šolová Josefa	1920 – 1941
Šole Jaroslav a Anastázie	1941 - 1999
Počtová Marie a Eva	1999 - 2009
Počtová Eva	od r. 2009



U Šolových, kolem roku 1940

čp. 12

V pamětní knize obce Skaličany je stavba uvedena jako domek na obecní půdě. V roce 1954 odkupují Šípovi (tehdejší majitelé) domek čp. 10 a stěhují se do něj. Dům čp. 12 užívá nějaký čas zemědělské družstvo a skladuje zde průmyslová hnojiva. V objektu se dochovala černá kuchyně. Štítová část a uliční stěna je porostlá popínavými stálezelenými rostlinami. Okolí objektu je udržováno majiteli. Zajímavostí je, že dřívější majitel je dle Hilleho uváděn jako „Rádek“, později pak již jako Hrádek. Dům v dřívějších dobách patřil k čp. 28.

Majitelé

Viktora Josef	1772 – 1755
Rádek Jan	1785 – 1789
Viktorová Barbora	1798 – 1803
Rádek Mates	1803 – 1810
Rádek Vojtěch	1814 – 1835
Hrádek Václav	1864
Hrádek Václav	1868 – 1897
Hrádková Barbora	1897 – 1902
Hrádek Václav	1902 – 1921
Muzika Jan a Barbora	1921 – 1927
Šípková Josefa	1927 – 1932
Šíp Josef a Růžena	1932 – 1954
Šíp Miloslav	do r. 1981
Sojková Jana	od r. 1983



čp. 13 „u Přechů“

V kronice je tento dům uváděn jako domek na obecní půdě. Od 70. let 20. stol. je využíván jako rekreační. K trvalému bydlení by měl opět sloužit po odkoupení novými majiteli, které proběhlo v roce 2010. V roce 1996 byla u objektu zřízena zahrada přikoupením části pole v majetku Dlabačových. Na veřejném prostranství před domem se nachází obecní studna, ze které je objekt zásoben vodou.

Majitelé

Zelenka Jakub	1772 – 1785
sirotci Koubkovští	1789 – 1798
Kořiska Václav	1798 – 1814
Koubová Marie	1835 – 1859
Maroušek Václav a Marie	1859 – 1882
Maroušek Josef a Barbora	1882 – 1890
Peroutka Jan a Barbora	1890 – 1924
Peroutka Josef a Božena	1924 – 1940
Přech Václav a Růžena	1940 – 1957
Přechová Růžena	1957 – 1980
Přech Václav	1980 – 1981 (prodej)
Šusta Jiří a Vlasta	1981 – 1994 (darování)
Radechovská Jana	1994 – 2010
Ředinová Martina a Kotál Jiří	od r. 2010



čp. 14 „u Srbů“

Grunt, ke kterému náleželo zhruba 16 hektarů polností. Obytná část prošla rekonstrukcí v roce 1996. Na štítové stěně stodoly je umístěn „relief“ se zobrazením katolického kříže dosvědčující pobožnost a pokoru někdejších sedláků. U jmen majitelů je zajímavé, že v pozemkové knize je pro tento grunt veden jako vlastník (v roce 1866) Josef Srp a v roce 1878 již Josef Srb, což naznačuje na pravděpodobnou úpravu příjmení. Na přelomu 20. a 21. století byl na tomto gruntu majiteli velice vkusně upraven dvůr.

Majitelé

Staněk	1608
Staněk Mikuláš	1648 – 1654
Říha	1719 – 1749
Kaňka Martin	1749 – 1772
Staněk Martin	1772 – 1785
Staněk Jan	1785 – 1798
Zelenka Martin	1798 – 1802
Staněk František	1802 – 1805
Staněk Jakub	1805 – 1835
Srp Josef	1866 – 1871
Srb Josef	1878
Srb Josef a Anna	1878 – 1909
Srb Josef a Anna	1909 – 1936
Srb Josef	1936 – 1939
Srb Josef a Emilie	1939 – 1986
Mičková Marie	od r. 1986
Mička Luděk a Marie	od r. 1987



čp. 14 v roce 2010



čp. 14 při rekonstrukci, 1997



Hospodářská část čp. 14, kolem roku 1960

čp. 15 „u Šurátů“

V kronice je objekt uváděn jako chalupa. Dříve zde bývala i vstupní brána, která byla zbořena v 90. letech 20. století. Kamenná zeď podél hranice zahrady a silnice je porostlá stále zelenými popínavými rostlinami a naskýtá příjemný pohled pro kolemjdoucí. V roce 2010 byla u domu umístěna reflexní dopravní značka snižující rychlost v této části obce na 30 km/hod. Částí zahrady probíhá zatrubněná strouha tvořící kanalizační svod směrem do rybníka Závist.

Majitelé

Prček Jiřík	1648 – 1661
Prček Jan	1719 – 1749
Šurát Jakub	1749 – 1772
Šurát Václav	1772 – 1785
Šurát František	1789 – 1798
Šurát Václav	1809 – 1835
Šurát Josef a Marie	1873 – 1902
Šurát Václav a Anastázie	1902 – 1939
Šurát Václav a Růžena	1939 – 1967
Šurátová Marie	1968 – 1993
Žižka Michal a Marie	od r. 1993 (darování)



Pohled na čp. 15 z návsi v roce 1991

čp. 16 „u kovářů“

Objekt je v kronice uváděn jako kovárna na obecní půdě. K domu patřila stodola, která stávala na protější straně silnice a kovárna, v jejíž zdi byla zabudována studna, která zde jako jediná přetrvala do dnešních dob. Stodola byla postavena na počátku 20. století a s její výstavbou je spojen spor, který řešil okresní úřad. Týkal se odstupů budovaného objektu od čp. 5 a souvisel s odtokovými záležitostmi potoka. Ke stodole se váže vyprávění z roku 1968, kdy vsí projížděla sovětská vojska v rámci „bratrské pomoci“ a jedno z nákladních aut zanechalo v tomto úzkém místě vesnice okénko z auta zachycené na stodole... Stodola a kovárna byly zbořeny v 70. letech 20. století. Obytný dům, který slouží k rekreačním účelům je ve značně neutěšeném stavu a nepůsobí dobrým dojmem, zasluhoval by celkovou rekonstrukci.

Majitelé

Růžička Josef	1772 – 1785
Růžička František	1785 – 1814
Růžička Jan	1835 – 1859
Voříšek Josef	1859 – 1891
Voříšek Eman. a Anastázie	1891 – 1931
Voříšek Jan	1931 – 1967
Voříšková Růžena	1967 – 1987
Benešová M. a Kohelová B.	1987 – 1988
Brabec Josef a Anna	od r. 1988 (odkoupení)



čp. 16 v roce 1976



Marie Benešová, roz. Voříšková



čp. 16 v roce 2011-03-20

čp. 17 „u Petříků“

Usedlost s typickým obdélníkovým půdorysem se severojižní orientací obytných budov a stájí s dvorem na jihu uzavřeným stodolou postavenou v 1. pol. 20. století, která byla v roce 1995 prodána a postupně několikrát změnila majitele, aby byla v současné době novým majitelem rekonstruována na obytné účely (majitelka Ing. Vlasta Miholová, CSc. z Prahy). Obytné stavení má zdobenou štítovou stěnu se střešním přesahem. Na východním štítu stodoly je monogram J. P. odkazující na stavitele stodoly Josefa Petříka. K tomuto monogramu se váže místní pověst. Majitel usedlosti s iniciály J.P. se údajně k práci stavěl „Jen Pomálu“, majitel čp. 1 s iniciály J.R., taktéž vyhotovenými na štítové stěně stodoly zase „Jen Rychle“. Ten, kdo „jen rychle“, tak už dávno nežil, zatímco ten, který „jen pomálu“ žil dlouhé roky...

Majitelé

Žoldánka Matěj	1638 – 1648
Žoldánka Jiří	1648 – 1651
Žoldánka Václav	1719 – 1749
Žoldánka Jan	1749 – 1772
Petřík Vojtěch	1779 – 1798
Petřík Václav	1806 – 1835
Petřík František a Marie	1873 – 1904
Petřík Josef a Marie	1904 – 1936
Petřík Emil a Jindřiška	1936 – 1981
Říhová Marie (roz. Petříková)	1981 - 1984
Soukup Mir. a Ilona (roz. Říhová)	1984 – 1995
Soukupová Ilona	od r. 1995



Na návštěvě u Petříků



čp. 18

V obecní kronice je objekt popsán jako pastouška a majetek obecní od pradávna. Dům stával na návsi, před domem čp. 33. Jednalo se o chudobinec, ve kterém byla umístěna i knihovna a zasedalo zde mimo jiná místa i obecní zastupitelstvo. Dům byl v roce 1956 zbořen a číslo bylo přiděleno jinému domu, který vznikl adaptací stodoly u čp. 26 a přístavbou na místě po zčásti zbořeném domě čp. 26. Dům patřil manželům Miluši a Miloslavu Kopáčkovým, od roku 1992 jejich dceři Mileně Slezákové.

čp. 19 „u Bártíčků“

Dům si zachoval svůj původní ráz díky citlivé a postupné rekonstrukci ze strany současných majitelů. Zajímavostí je, že někdejší majitel je veden jako Bartík, později jako Bártík.

Majitelé

Bartík Václav	1798 – 1814
Bartík Kateřina	1814 – 1835
Bartík Martin	1835 – 1848
Bártík Martin a Kateřina	od r. 1848
Bartík Matěj a Marie	1887 – 1932
Bártík Matěj a Marie	1932 – 1955
Bártík Matěj	do r. 1980
Bártík Zdeněk	od r. 1980
Jana Maternová, Ing. ½	od r. 2003



čp. 20 „u Koubů“

Domek je situován podélně s hlavní silnicí procházející vsí.

Majitelé

Říha František	1798 – 1814
Říha Jan	1835 – 1868
Říha Jan a Marie	1868 – 1890
Kouba Josef a Josefa	1890 – 1925
Kouba Jan	1925 – 1944
Kouba Stanislav a Růžena	1944 – 1948
Koubová Růžena	1948 - 1979
Koubová Růžena s dcerami (Rosíková Růžena, Vonášková Stanislava)	od r. 1979



čp. 21

Donedávna poslední dům ve Skaličanech při výjezdu směrem na Vahlovice. Ve 30. letech 20. století prošel objekt rekonstrukcí a přístavbou. V roce 2009 byla vyměněna střešní krytina.

Majitelé

Krček Josef	1798 – 1809
Staněk Josef	1809 – 1814
Rokos Josef	1835 – 1862
Rokos Matěj	1862 – 1882
Rokos Matěj a Barbora	1882 – 1901
Šollová Josefa	1901 – 1928
Šolle Jaroslav a Marie	1928 – 1969
Arnošt Milouš a Milada	1969 – 1989
Fořt Jaroslav a Miloslava	od r. 1989



čp. 22 „u Machů“

Domek s nikou ve štítové stěně, ve které bývala umístěna soška, je od roku 2009 postupně rekonstruován. Emanuel Janoušek prodal domek i s polnostmi v roce 1942 Václavovi Vadlejchovi, ale prodej byl později zrušen. Anastázie Machová (roz. Janoušková, roč. 1924) pracovala během 2. světové války v rámci „totálního nasazení“, podobně jako další občané Skaličan, v Německu (v Kasselu).

Majitelé

Proška Josef	1798 – 1814
Říha Martin	1814 – 1835
Rokos Jan	1835 – 1861
Počta Matěj a Anna	1861 – 1894
Počta Matěj a Anna	1894 – 1900
Plíva František a Anastázie	1900 – 1921
Janoušek Eman. a Anastázie	1921 – 1942
Machová Anastázie	1944 – 2008
Hajník Václav	od r. 2008



čp. 23 „u Vachutů“ (také „u tesařů“)

Dům býval dříve roubený s doškovou střechou a nachází se v těsném sousedství kapličky. Objekt postupně prošel rekonstrukcí, aby nakonec v 80. letech 20. století celkově změnil svůj původní ráz. Starý

domek byl zdrojem inspirace pro malíře Jana Hálu, který jej zvěčnil na jedné ze svých kreseb. Karel Vachuta byl dlouholetým činovníkem obce.

Majitelé

Liška Josef	1798 – 1814
Vejšický Josef	1814 – 1835
Podhrázský Jan	1835 – 1859
Podhrázský Jan a Kateřina	1859 – 1906
Vachuta Václav a Anastázie	1906 – 1934
Vachuta Karel a Otýlie	1934 – 1972
Vachutová Otýlie a Ludmila	1972 – 1981
Vylita Jiří a Věra	od r. 1981



čp. 23 na kresbě Karla Vachuty

čp. 24

Domek slouží od 80. let jako rekreační. V 90. letech byla přikoupena část Dlabačova pole a změněna na zahradu. Objekt byl na přelomu tisíciletí častým terčem nájezdu zlodějů a byl několikrát vykraden. K domku patřila i stodola, kterou užívalo zemědělské družstvo, které ji později prodalo. Nový majitel pak stodolu přebudoval na bydlení.

Majitelé

Šorna Josef	1798 – 1814
Jána Martin	1835 – 1840
Jána Jan	1840 – 1881
Kořán František a Marie	1881 – 1930
Kořán Václav	1930 – 1931
Kořánová Marie	1931 – 1932
Srpová Marie roz. Kořánová	1937 - 1956
Srp Josef	1956
Srp Alois	1958
Levák Josef a Ludmila	1961 – 1968
Levák Josef	do r. 1977 (†)
Leváková Ludmila	1977 – 1979
Šindelářová L., Lišková M.	1979 – 1981
Kvěch Vladimír, Ing.	od r. 1981 (odkoupení)



čp. 25

Domek je prvním ve Skaličanech po pravé straně při příjezdu od Blatné. Za dob Rakousko-Uherska a v období první republiky zde provozoval Fr. Holub koloniál. V roce 1983 byl na zahradě (v místě zbořené stodoly) postaven dům nový a původní objekt dnes slouží jako hospodářský.

Majitelé

Koubek Václav	1798 – 1814
Říha Martin	1835 – 1889
Prokopec Jan a Marie	1889 – 1912
Holub František a Marie	1912 – 1924
Holubová Marie	1924 – 1932
Strejc Jaroslav a Bohuslava	1932 – 1972
Kvarda Bohumil a Marie	od r. 1973



čp. 26 „u Kopáčků“

Dům byl rekonstruován v roce 1985 a v roce 2010 byla vyměněna střešní krytina a okna. Na místě dnešního domu stávala dříve roubenka s doškovou střechou. Miloslav Kopáček byl dlouholetým činovníkem SDH Skaličany a až do 90. let 20. století vášnivým chovatelem koní.

Majitelé

Zelenka Martin	1814 – 1835
Liška Jan	1835 – 1854
Pavlík Matěj a Marie	1854 – 1882
Šurát František a Anna	1882 – 1908
Šurát Václav a Anna	1908 – 1914
Šurát Václav	1914 – 1918
Šurát Václav a Marie	1918 – 1924
Štván František	1924
Dříza Jan a Božena	od r. 1943
Kratochvíl Josef a Miluše	do r. 1954
Kopáček Miloslav a Miluše	1962 – 1966
Slezák Zdeněk a Milena	1979 – 2010
Slezák David	od r. 2010



čp. 27 „u Nováka“

Domek se zahradou, u kterého byla ve 20. letech na dvorku směrem k návsi postavena kůlna. V domě žil Jan Novák, činovník obce a zemědělského družstva v době kolektivizace zemědělství a socializace vesnice. K domu patřila stodola na protější straně návsi, dnes využívaná jako truhlárna.

Majitelé

Maroušek František	1835
Novák Blažej	1835 – 1880
Novák Martin a Kateřina	1880 – 1882
Novák František a Barbora	1882 – 1915
Novák František a Františka	1915 – 1963
Novák František	1963 – 1964 (†)
Novák Jan	1966 – 1997 (†)
Lecko Michal	od r. 1997
Panfil Serghei a Mariana	od r. 2006



čp. 28 „u Hrádků“

Dům býval dříve posledním ve vsi ve směru na Vyhlídku. Rekonstrukcí prošel patrně v roce 1936, o čemž svědčí tento letopočet umístěný zednickým mistrem ve štítě.

Majitelé

Hrádek Josef	1876 – 1910
Hrádek Václav a Marie	1910 – 1937
Hrádek Václav a Marie	1937 – 1991
Hrádková M., Marušová L.	1991 – 1992
Marušová Lidmila (dcera)	od r. 1992



čp. 29 „u Štolbů“

Dům je od roku 2010 pronajímán. V objektu žil během 2. poloviny 20. století malířský mistr Karel Štolba s manželkou Ludmilou roz. Vachudovou.

Majitelé

Vaněk Jan	1870
Vaněk Václav	1875 - 1900
Solar Jan a Josefa	1900 - 1911
Solar Jan	1911 - 1927
Vachuda František a Božena	1927 - 1951
Štolbová Ludmila	1951 - 2008
Rosenfelderová Milosl. (vnučka)	od r. 2008



čp. 30 „u Chlandů“

Objekt prošel v 80. letech rekonstrukcí s citlivou nástavbou. Někdejší majitel Jan Chlanda (roč. 1921) byl v období 2. světové války totálně nasazen na práci ve Velkoněmecké říši.

Majitelé

Chlanda Josef a Alžběta	1860 - 1878
Chlanda Josef a Josefa	1878 - 1921
Chlanda Jan a Marie	1921 - 1949
Chlanda Jan a Blažena	1949 - 1981
Chlanda Jiří a Jana	od r. 1981



čp. 31 „u Pazderníků“

Malý domeček, který od 80. let sloužil jako rekreační objekt. Od roku 2000 je opět určen k trvalému bydlení. Nový majitel provedl rozsáhlou rekonstrukci. V domě dříve bývala černá kuchyně. Dům obýval v 80. a 90. letech Jiří Palas, jemuž se přezdívalo „Sámoška“. Manželé Palasovi zemřeli v roce 1996 bez dědiců.

Majitelé

Ředina František	1876 - 1878
Příbová Anna	1878 - 1890
Příb Tomáš a Anna	1890 - 1918
Příb Tomáš	1918 - 1925
Pazderník Josef a Anna	1925 - 1980
Nuslová Anna	1980 - 1981 (prodej)
Palas Jiří a Jiřina	do r. 1996 († bez dědiců)
ČR - Okr. úřad Strakonice	do r. 2001
Riedl Břetislav	od r. 2001 (odkoupení od státu)



čp. 32 „hajnice velkostatku blatenského“

Hajnice při hranici katastrů Skaličany a Bezdědovice byla postavena v roce 1911 na základě projektu Františka Vydry, mistra zednického. Posledním hajným v éře státních lesů byl Karel Jaku-



Projekt hajnice z roku 1911

bec. V restitucích byl objekt vrácen rodině Germenisových, která hajnici pronajímá. V současné době jsou nájemci hájovny manželé Vlastimil a Alena Bílkovi s trvalým pobytem v naší obci.

čp. 33 „u Prošků“

V domě dříve bývala hospoda, ve které také zasedalo obecní zastupitelstvo. Její činnost byla ukončena kolem roku 1960. Štít domu s obytným prostorem je situován směrem do Trávníků. Před štítem hospodářské části stávala na návsi obecní pastouška. Na stodole je letopočet 1924, který naznačuje rok výstavby stodoly. Hospodářství v dávné minulosti i vyhořelo. Část stodoly prošla rekonstrukcí na truhlářskou dílnu, ve které provozují živnost Ota Synek (vnuk Marie Proškové) a Martin Solar z Blatné.

Majitelé

Proška Jan a Barbora	1890 – 1914
Proška Josef a Anastázie	1914 – 1924
Proška Josef a Marie	1923 – 1952
Proška Josef a Marie	1952 – 2004
Flanderová Hana (dcera)	od r. 2004



čp. 34 „u Šounů“

Dům na návrší tvoří společně s hospodářským objektem v čp. 3 počátek uliční části směrem na Paštiky. Stavba byla v roce 1958 rekonstruována. Prostor byl dříve pravděpodobně součástí gruntu čp. 2.

Majitelé

Šolle Jan a Josefa	1881 – 1896
Šolle Jan a Josefa	1896 – 1898
Šolle Josefa	1898 – 1923
Šoun Jaroslav a Růžena	1923 – 1978
Šoun Jaroslav a Marie	1978 – 2003
Bariová Marie, Ing. (dcera)	od r. 2004



čp. 34 - před rekonstrukcí, rok 1958

čp. 35

Domek v ulici ve směru na Paštiky. Plocha byla v dřívějších dobách (před výstavbou objektu) patrně součástí statku v čp. 2.

Majitelé

Říha Jan	1881 – 1911
Říha Jan a Anežka	1911 – 1925
Krejčí Josef a Marie	1925 – 1967
Krejčová Marie	1967 – 1973
Illés Josef	od r. 2006



čp. 36

Dům si zachoval typický štít a ráz, patrně již z doby své výstavby. Vyhotovení štítových „parád“ je podobné jako u čp. 17 a naznačuje na práci stejného mistra. Objekt byl v roce 1968 rekonstruován. V současnosti dům není trvale obydlen.

Majitelé

Kratochvíl Josef a Anna	1881 – 1910
Kratochvíl Jan a Marie	1910 – 1939
Kratochvíl Josef a Miluše	1939 – 1989
Kratochvíl Josef	1989 – 1992
Jitka Sladká	od r. 1992



čp. 37

Donedávna poslední objekt ve směru na Paštiky. V 70. letech byla realizována celková rekonstrukce a přestavba obytné části. Prostor dříve patřival ke gruntu čp. 2 a stával zde ovčín.

Majitelé

Koubek Jan	1886 – 1893
Labský Václav a Otilie	1893 – 1902
Labský Václav a Josefa	1902 – 1924
Solar František a Antonie	1924 – 1954
Solar Stanislav a Marie	1954 - 1989
Solar Stanislav	od r. 2003



čp. 37 v roce 1972

čp. 38

První dům po levé straně vsi při příjezdu od Blatné nabízí svému majiteli výhled na rybník Závist s ostrovem. V kronice je vedený jako domek. Ke stodole byl zbudován přístavek tzv. trucovna „baronem“ Václavem Bártíkem, který sloužil a slouží jako myslivna a společenská místnost, ve které se konají myslivecké schůze a schůze Zákupu. Domu se dříve údajně říkalo „u Klíňáků“.

Majitelé

Bártík Jan a Marie	1918 – 1952
Bártík Václav a Marie	1952 – 1980
Bártíková Marie	1955 - 2010
Jarošová M., Bártíková M.	od r. 2003
Jarošová Marie a Radek	od r. 2010



čp. 39

Domek byl postaven po odkoupení obecního trávníku v roce 1926. Již o rok dříve zde stála stodola, čehož důkazem jsou letopočty ve štítových stěnách objektů.

Majitelé

Říha Jan a Anežka	1926 – 1939
Říha Bohumil a Marie	1939 – 1994
Knížová Dagmar (dcera)	od r. 1994



čp. 40

Dům byl postaven Františkem a Růžnou Šípovými na obecních trávnících v roce 1932 a je dnes využíván jako rekreační. Od roku 1994 jsou majitelkami Věra Arnoštová a Růžena Noháčková, dcery manželů Šípových.

čp. 41

Objekt Milana Jebavého vznikl přestavbou stodoly v roce 1987. Zápraží domu s jižní dispozicí nabízí majiteli příjemný výhled do krajiny. Původní stodola dříve náležela k čp. 24 a současný majitel objekt odkoupil v roce 1983 od Aloise Srba (roč. 1911).

čp. 42

Obytný objekt vznikl adaptací stodoly u čp. 28 (Hrádkovi). Majitelkou je Marie Matyášová roz. Hrádková.



čp. 41



čp. 42



čp. 43

čp. 43

Novostavba rodinného domu manželů Františka a Dagmar Vítovcových byla dokončena v roce 1993. Dům obklopuje velký a vkusně upravený pozemek, jenž byl v roce 2009 obehnán zdí z betonových prefabrikátů.

čp. 44

Novostavba rodinného domu byla dokončena v roce 2003 na zahradě Fořtových. Majiteli jsou manželé Jaroslav a Jitka Fořtovi.



čp. 44



čp. 46



čp. 61

čp. 45

Dům dříve sloužil jako rekreační objekt, který byl vybudován v roce 1976. Od roku 2004 probíhala přestavba a přístavba, která byla dokončena v roce 2009 a v současné době slouží dům k trvalému bydlení. Majitelem je Petr Dlabáč.

čp. 46

Budova úřadovny, původně postavená jako sociální zázemí při výstavbě kravína v roce 1970, později opuštěná a zputlá byla v 90. letech svépomocí a formou brigád opravena a v roce 1997 odkoupena od ZOD Škvořetice za cenu ve výši 150.000,- Kč. Již dříve zde stál vážný objekt s mostní vahou postavený v roce 1962. Budova úřadovny je v současné době využívána ke schůzím osadního výboru, hasičského sboru a jako volební místnost. Pozemek pod stavbou a v bezprostřední blízkosti o celkové výměře 282 m² byl majetkově vypořádán až v roce 2009 odkoupením od Vladimíra Dlabáče z Klatov za cenu 98.700,- Kč. V roce 2010 byla vyměněna okna, pořízena nová podlaha (dlažba) v interiéru a vybudována část přístupového chodníku.

čp. 61

Novostavba Mgr. Dalibora Hanzlíčka a Ing. Evy Linhartové byla dokončena v roce 2006. Jedná se o první rodinný domek postavený v lokalitě pod Vyhliškou, která je celá určená k zástavbě.

čp. 68

Novostavba manželů Miloně a Ivany Dardových z Blatné na někdejší Liškové louce dokončená v roce 2010. Jedná se o montovanou dřevostavbu a dům postavený na klíč.

Hasičská zbrojnice

Půvabný objekt s malovaným nápisem ve štítě byl postaven záhy po založení hasičského sboru ve Skaličanech a to v roce 1901 na místě předchozí hasičské kůlny, je v majetku obce a značně trpí vysoce frekventovanou dopravou v obci. Po společenských změnách roku 1989 byl objekt opraven a obnoven nápis ve štítové části. Poslední rekonstrukce proběhla v roce 2006 .

Zahrádkářská kolonie

Zahrádkářská kolonie vznikla v roce 1981 na místě někdejší zahrady, která byla v majetku Dlabáčových a také na poli Šípových. V kolonii je zhruba 20 chatek. Rekreačními objekty jsou i bývalé družstevní drůbežárny, které byly postaveny v 60. letech 20. století.

Stodola na konci vsi

Poslední objekt při výjezdu z obce směrem na Vahlovice (po pravé straně) byl postaven v roce 1930 Josefem Peroutkou a patřil k čp. 13. V roce 1972 byla stodola prodána zemědělskému družstvu, které ji v roce 1995 prodalo Milanu Jebavému.

Truhlárna Vylitových

Někdejší stodola Nováků byla postavena na obecních trávnících v roce 1938. František Novák tehdy odkoupil pozemek pro stavbu za 2 Kč za 1 m². Stodolu v roce 1968 prodal Jan Novák (syn Františka) Čs. státu za 20 tisíc korun a tuto užívalo Meliorační družstvo v Blatné a ve druhé polovině 20. stol. také správa silnic. V roce 1994 byla odkoupena Vylitovými od společnosti Agrostav Strakonice. Po rekonstrukci zde majitelé zahájili provoz truhlářské dílny. V minulosti byl o odkoupení stavby zájem od více občanů vesnice a také ze strany hasičů, kteří zde měli v plánu vybudovat společenskou místnost.



Obecní váha

Obecní váha s nakládací rampou mezi domy čp. 14 a čp. 13, která byla dříve využívána k vážení dobytka, je stále ve funkčním stavu.



Rozestavěné domy

Na konci roku 2010 je ve Skaličanech bez přiděleného čísla popisného několik domů, které jsou před kolaudací a již se v nich bydlí. Jedná se o novostavbu domu Zdeňka Voborníka v lokalitě pod Vyhlídkou a o domy manželů Mazánkových (Lubomír a Jana rozená Cheníčková), Jiřího Vylity ml. a Jany Klejnové. Oba domy se nachází při cestě do Paštík. Ve stejné lokalitě je rozestavěn dům manželů Severinových a dům pana Lehečky s paní Mgr. Šperkovou.



Naše obec v umění

Každé místo, každá krajina má své kouzlo, něco samo v sobě ukrytého, něco tajemného až magického, něco, kvůli čemu se na to dané místo rádi vracíme. Nedokážeme říci přesně proč, ale víme, že to tak je. Poetiku zdejší přírody, ale i lidských sídel, starých alejí, cest, rybníků a lesů si zcela neodbytně a logicky oblíbila i celá řada umělců. Skaličany připomněl v díle *Země zamyšlená* i jihočeský patriot, básník a spisovatel Ladislav Stehlík na svých putováních krajinou jeho srdci blízkou. Cestu z Vahlovic a Skaličany samotné popisuje takto poeticky: „*Nafialovělé květy lupiny kvetou po obou stranách silniční serpentiny, tak nebezpečné automobilistům i cyklistům, a z nedalekého žulového lomu zaznívá tlukot kamenických kladívek i občasná střelba. Náhle se rozsvítí v sosnách, les vystřídává malinký rybníček, zarostlý šípatkami a žabníkem, zelenou clonou okřehku proplouvají potápky a do teplého večera zní táhlý žabí žalm. Kraj se rozevírá na blatenskou stranu a silnice nás zastaví na skaličanské návsi. Je překrásná. Obdivuji cit venkovských zedníků, který se tu projevil v radostné vynalézavosti jak terénního řešení jednotlivých statků a chalup, tak v ušlechtilé členitosti proporcí a fasád, které se neopakují, a přece v nich nalézáme jednotící styl. Všude je uplatněna rovnováha mezi vkusem a účelností. Je to projev lidové duše, který nás podmaňuje svou čistotou a líbezností. Všechno má svou míru a neomylný cit, typic-*



Rybník Pejcha na kresbě Milana Janáčka z roku 1983

ky český. Opravdu nezvyklá jména si tu vymysleli pro rybníky. Pejcha a Závist, proč zrovna jména dvou hlavních hříchů? Pejcha je rybníček docela skromný a Závist mu nemá věru co závidět. Na jeho hrázi pradlena máchá prádlo, na břehu se prochází čáp, krávy se pasou na pastvině a pasáči se šplouchají na kraji v mělké, teplé vodě. Babička veze na ručním vozíku jetel a cestář si sedl vedle kolce, odpočívá po celodenní práci. Na první pohled poznáte silnici, kterou má na starosti cestář



Skaličany od Okrouhlice na kresbě Karla Vachuty

vahlovický, je udržována s dojmavou pečlivostí. Věru přívětivý domov skromných a pracovitých lidí“.

Nejen básník vyjádřil a zachytil genius loci Skaličan. Okolí naší vsi a ves samotná se stala zdrojem malířské inspirace Jana Hály, Milana Janáčka, Ladislava Stehlíka nebo Jindřicha Krátkého. Inspirace zdejší krajinou však není pouze doménou těchto věhlasných jmen umělecké branže. Například sedlák Václav Proška z čp. 3 vzpomínal v ruském zajetí během 1. světové války s dojetím na svůj domov a do svého deníku zapsal báseň Rodná půda:“

„Rodná půdo, máti moje drahá,
v tobě tkvím já pevným kořenem,
zrosil jsem tě krví svou i potem,
i tebe já uhájím proti vrahům všem!“



Motiv od Vyhlídky, Milan Jebavý, 1986

Mezi místního umělce je nutné zařadit Milana Jebavého, jehož řezbářský cit a um přesahuje přinejmenším hranice naší vesnice, čehož důkazem je jeho obsáhlá domácí sbírka a četná díla vyvěšená v množství domácností. V minulosti se věnoval i kresbě, akvarelu. Svoji inspiraci nachází v přírodě a v lidových písničkách. Do lidové tvořivosti patří i díla Karla Vachuty z čp. 23, který namaloval několik obrazů s motivem Skaličan a byl též výborným dokumentačním fotografem. Mnoho

cenných fotografií z historie obce se dochovalo i od jiného autora, pana Jaroslava Šouna z čp. 34. Dochovaná kresba Skaličan se nachází i v domácnosti čp. 39 (Knížovi, dříve Říhovi) a pochází pravděpodobně z roku 1928. Skaličany byly v minulosti i místem, které se objevilo ve filmu.

Skaličany ve filmu

Zvláštní kapitolu v historii obce tvoří „účast“ skaličanské krajiny ve filmu. Je všeobecně známo, že dnes již legendární, avšak nestárnoucí pohádka režiséra Bořivoje Zemana **Šíleně smutná princezna** z roku 1968 byla natáčena z části v blatenském zámeckém parku a zámku samotném, přičemž tyto exteriéry byly stříhově mistrovsky propojeny se slovenským zámek Bojnice. Méně se již ví, že se jedna ze scén této pohádkové komedie s hudbou a písničkami, kdy se filmoví rádcové X a Y v podání Darka Vostřela a Josefa Kemra po předchozím bahenním souboji koupají v rybníce, odehrává ve skaličanské Závisti. Film měl premiéru 7. června 1968, trvá 89 minut a hrají v něm mimo jiných Václav Neckář, Helena Vondráčková, Bohuš Záhorský, Jaroslav Marvan a celá řada dalších známých herců. Ve filmu se objevili i občané Blatné a některých přílehlých obcí jako kompars v hromadných scénách. Druhým filmem, jehož několik záběrů je situováno k rybníku Závist je film **Na startu je delfín** z roku 1974. Dle dobových kritik se jedná o průměrný film pro mládež o délce 79 minut, který natočil režisér Jaromír Borek na základě literární předlohy Arno Krause. Ve filmu hrají např. Filip Renč, Vladimír Dlouhý, Jiří Vondráček či Vlastimil Třešňák. Dějová linka se odehrává kolem hlavní postavy filmu, patnáctiletého Honzy Kánského, který se ze všech sil snaží dosáhnout nominačního limitu pro mistrovství republiky v plavání. Nevhodný přístup trenéra způsobí, že roztrpčený mladík dočasně ztrácí motivaci a zájem o svoji sportovní zálibu. Filmaři pro účely scén odehrávajících se ve Skaličanech vytvořili na břehu Závisti písčnou pláž, která zde poté přetrvala další roky. Kritiky k tomuto filmu nejsou příliš lichotivé a mnohdy hovoří o nepříliš zajímavém příběhu, ale děj filmu je nutno posuzovat i s ohledem na dobu vzniku.



Skaličany na mapách

Člověk má od dávných dob jistou potřebu poznávat, objevovat a poté i zobrazovat své bezprostřední okolí, které jej obklopuje. Prvním svědkem jsou nástěnné jeskynní malby pravěkých lidí. Primitivní pokusy o zaznamenání krajiny můžeme vypočítat v sumerské či egyptské kultuře, později u Feničanů, Vikingů, v době římského impéria a pak v období velkých zeměpisných objevů. V průběhu dějin vznikaly postupně různé účelové mapy od jednoduchých zákresů po složitá kolorovaná díla. Prvním mapovým dílem v českých zemích byla mapa Mikoláše Klauďána z počátku 16. století. V dnešní době existuje mnoho druhů mapových děl.

Müllerova mapa Čech

Patrně první mapou, na které jsou Skaličany vyobrazeny, je Müllerova mapa Čech z roku 1720, která vznikla na základě mapování z let 1712 až 1717. Jedná se o první podrobné kartografické dílo. Vzhledem k době, kdy vznikla a vzhledem k nevelkému pokroku v oboru geodézie, je na některých místech i poněkud nepřesná, ale jedná se o obrovsky cenné mapové dílo pro studium krajiny Čech na počátku 18. století a je dokladem toho, jak se krajina vlivem člověka a přírodních podmínek měnila. Müllerova mapa je podrobným zmapováním Čech, které jsou zobrazeny celkem na 25 listech, na kterých je znázorněno 12 495 měst, včetně rybníků, lesů a administrativního členění státu. Na Müllerově mapě Čech jsou Skaličany zobrazeny na listě pro Prácheňský kraj. Na mapě je patrná kaskáda rybníků Pýcha – Dražský – Čížek – Buzický a lesní porost Nový Háj. Müllerova mapa sloužila později jako podklad pro další mapování.



I. vojenské mapování (tzv. Josefské)

První vojenské mapování probíhalo v letech 1764 - 1768 a 1780 - 1783. Podkladem pro toto mapování byla již zmíněná Müllerova mapa Čech. Pověření důstojníci vojenské topografické služby prováděli mapování po jízdě v krajině na koních a pozorováním v terénu. Jeden důstojník za léto zmapoval až 350 km². Silnice jsou na této mapě rozlišeny podle sýzdnosti, jednotlivé objekty a složky mapy byly kolorovány a z tohoto důvodu je mapa značně přehledná. Mapa znázorňuje kulturní barokní českou krajinu před nástupem průmyslové revoluce, která přinesla mnoho změn nejen z hlediska vzhledu okolí měst a vesnic. Vedle kresby mapy vznikl i písemný operát obsahující popis celého území, důležitý pro vojenské účely, např. informace o vodních tocích (šířky a hloubky), stavech silnic a cest, zásobovacích možnostech obcí a o počtu obyvatel a koní. Na této mapě jsou zakresleny rybníky Závist, Pýcha, Dražský, Krejčí, Starý, Vylímeč, Čížek či Buzický. Právě díky existenci Buzického rybníka můžeme zjistit, že ze Skaličan do Buzic vedla cesta „horem“, tzn., že se jezdilo směrem od sv. Jana k rybníku Vylímeč. Od těchto božích muk (či výklenkové kapličky) zároveň ještě nevedla silnice do Vahlovic. Do této obce se jezdilo směrem na Vyhliďku a poté po hrázi rybníka Brdský a dále lesem do Vahlovic. Zajímavostí je, že na mapě již figuruje rybníční soustava nad Slaným, která však byla vybudována až ve druhé polovině 19. století. Zřejmě se jedná o rybníky, které později zanikly a byly předchůdci rybníků současných. Rybníček se v této době nacházel i v lokalitě „V Loužku“, kde je dnes neobdělávaná louka s náletovými dřevinami a kamennými zbytky hrázičky. Na mapě je patrná i cesta od křížku na rozhraní katastru Skaličanského a tehdy Paštickeho směrem za rybník Kaneček a dále do Blatné. Vrch Vyhliďka je kupodivu zakreslen na protilehlé straně cesty, než kde je ve skutečnosti, což dokládá jisté nepřesnosti těchto mapových děl. Mapa byla vyhotovena v měřítku 1:28000. Mapování nařídila Marie Terezie a dokončeno bylo za Josefa II.



Mapa stabilního katastru z roku 1837

Vznik tzv. stabilního katastru byl spojen se snahou a potřebou habsburské vládnoucí monarchie zvýšit příjem z daňových odvodů. Stabilní katastr je proto tvořen několika částmi od ocenění pozemků a údajích o jednotlivých pozemcích, majitelích, výměrách, pěstovaných plodinách až po mapovou část tzv. povinné císařské otisky. Pozemky jsou barevně odlišené podle kultury a jsou již opatřeny parcelním číslem. Mapy mají sáhové měřítko 1:2880 a poskytují detailní informace o stavu krajiny a hospodářství v jednotlivých obcích. Vyhotoveny byly pro

každé katastrální území. Budovy jsou členěny na spalné (doškové a roubené stavby bez rozlišení jedná-li se o obytné či hospodářské stavby) a nespalné (zděné budovy). Ve Skaličanech bylo v té době 32 spalných objektů a 22 zděných. Na katastru obce se nacházelo 9 rybníků, přičemž chybí rybníční soustava nad rybníkem Slaný. Patrná je již cesta do Dvořetic, nová cesta do Vahlovic a také do Buzic, která vznikla v souvislosti se zrušením Velkého Buzického rybníka. Mapa stabilního katastru je hezkým výtvarným dílem. Pro Skaličany je vyhotovena na několika listech a vzhledem k tehdejší velikosti katastru obce (cca 920 hektarů) je značně rozsáhlá.

II. vojenské mapování (tzv. Františkovo)

Toto mapování probíhalo v letech 1836 – 1852 souběžně s tvorbou pozemkových map stabilního katastru, z něhož se také vycházelo, a byl zde doplňován vojenský polohopis. Oproti prvnímu vojenskému mapování vykazuje mapa vyšší přesnost. Vznik map je datován do doby nástupu průmyslové revoluce a v porovnání s předchozím mapováním můžeme pozorovat značné změny v krajině i díky změnám v zemědělském hospodaření a v důsledku faktu, že výměra orné půdy se za 100 let zvýšila o 50 % a lesní porosty dosáhly historicky nejnižších výměr. Na mapě jsou zakresleny cesty, zděné budovy, mosty, pole, louky, pastviny, lesy, rybníky, vodní toky a nadmořské výšky. Po stranách každého mapového listu byla uvedena tabulka s počtem domů, stájí a počtem možných ubytování mužů a koní pro každou obec (pro Skaličany to byla čísla 28-11-22-16). V mapě ještě nalezneme rybník Čížek, později zrušený, a již je zde zakreslen také buzický Nový dvůr. V zákresu je dobře patrná i vysázená alej z Buzic a nově zřízená cesta.



III. vojenské mapování

Mapování probíhalo v Čechách v letech 1877 – 1880. Výsledkem mapování byl soubor map v měřítku 1:25000 a 1:75000 a toto dílo bylo jediným uceleným topografickým mapovým dílem našeho státu používaným až do 50. let 20. století. Tyto mapy byly naší armádou využívány až do roku 1956. Na mapě najdeme tečkované označení hranic panství. Na této mapě již není rybník Čížek, na druhou stranu však již první náznak vrstevnic.



Vilímkovy mapy politických okresů

Vilímkovy Podrobné mapy politických okresů byly vydány tiskem v roce 1900 s několika reedicemi v době 1. republiky. Mapy kreslil Jan Srp. Hranice politického okresu byly zvýrazněny červeně, lesy jsou vytečkované a zelené. Zvláštní důraz byl kladen na cestní síť, samoty a sídla. Mapa politického okresu Blatenského je krásným uměleckým artefaktem.

Magická místa a staré názvy polí, luk a lesů

Každé místo v naší krajině má nějakou historii, svého ducha. Lidé si místa v krajině postupem času pojmenovávali právě podle událostí, které se tam odehrály, případně dle terénních podmínek nebo pověstí. Některé názvy se vryly do paměti a přenášejí se dál časem. I ve Skaličanech a okolí jsou místa mnohdy se zvláštními jmény. Lesnatému kopci u hajnice se říká Zloděják. Pověst traduje, že se zde skrývali lapkové, kteří odtud vyráželi přepadávat pocestné a sedláky ve vsi. Údajně by zde měl být zakopaný poklad. Ve Zlodějáku se nachází množství velkých balvanů, z nichž některé jako by byly seskupeny v jakési magické útvary. Lze si jen domýšlet, zda-li i zde třeba žili Keltové? Krásným místem je Studánka se svou průzračně čistou vodou, ze které se běžně pilo. Nedaleko studánky byl na rozcestí lesů obecních a panských umístěn svatý obrázek, do dnešních dob nedochovaný, stejně jako na hrušce při staré cestě do Paštík. Vyhlídka nám skutečně naskýtá výhled do širé krajiny, jak naznačuje název tohoto místa, není však nejvyšším bodem Skaličan. Tím je již zmíněný vrch Zloděják s výškou 502 m n.m. Zajímavým místem jsou „Čertovy schody“, stupňovitě řasené místo v obecním lese. Souvisí snad toto pojmenování s pověstmi



Les Roubovák, v popředí stodola v čp. 3

o čertech, na Blatensku tak četnými? Uháněl tudy snad čert s nehodným sedlákem, který propadl peklu? Můžeme jen domýšlet, stejně tak jako u ostatních místních názvů, s kterými se zde setkáváme. Jsou to například Soudná, Roubovák, Myť, Pískovna, Velce, Homole, Čížek, Trávníky, Okrouhlice, Vobůra, V Loužku, Chmeliště, Ostrov, Za Křem, Nové háje, U křížku, U svaté Anny, Dlabáčovic trávy, U skály, Draha, Paseka, Chobotská myť, U Huberta nebo U Ženatého dubu. Tento strom nalezneme na rozcestí



Ženatý dub na kresbě Pavla Štěrby z roku 2004



U křížku



silnice, která vede z Paštík do Chobota, při odbočce do osady Újezd u Skaličan. „Ženatý“ se dub údajně nazývá proto, že byl spjat s lipkou, která vedle něho roste. Lze jen spekulovat, kdo dub před staletími zasadil. Jednalo se snad o nešťastného chasníka, jež se nemohl oženit se svou vyvolenou? Proměnili se nešťastní milenci v dub a lípu? Jiná pověst vypráví, že dub stával na hranicích třech panství – blatenského, lnářského a drahenického a v dobách honů usedali jejich majitelé ve stínu mohutného stromu tak, že každý mohl sedět směrem do svého panství. Jiné vyprávění uvažuje o spjatosti dubu se sousedním smrkovým porostem. Pokud hovoříme o významných stromech nelze nezmínit věkovitou lípu rostoucí na

hranicích domků čp. 13 a čp. 24, nebo dub na vrchu Homole, jež roste na Chlandů pozemku a který byl ve Stromoknížce vydané Svazkem obcí Blatenska v roce 2008 nazván jako „dub samotář“. Tento strom lahodí oku a spatřit jej lze z mnoha míst v okolí vesnice. I od něho samotného se naskýtá oku lahodící výhled po krajině. Dub na Homoli byl již mnohokrát zdrojem malířské i fotografické inspirace. Co se stromů týká, za zmínku jistě stojí i prastaré buky rostoucí v lese nedaleko hajnice.



Demografie – vývoj počtu obyvatel

Zajímavá čísla naskýtá pohled do demografie obce. V roce 1869 bylo v obci evidováno 253 obyvatel, v roce 1900 pak jen 197, nicméně docházelo k postupnému nárůstu počtu příslušníků obce s domovským právem ve Skaličanech až na 236 obyvatel v roce 1921 a 329 v roce 1930. V roce 1950 bylo ve vsi již jen 154 obyvatel. Od této doby začalo postupné vylidňování vesnice, což byl v té době celonárodní trend.



Náves na snímku ze 17. 4. 1983

Celkem 107 obyvatel s trvalým pobytem bylo v obci evidováno ke konci roku 2008. V souvislosti s výstavbou nových rodinných domů a rekonstrukcemi rekreačních či nevyužívaných objektů na trvalé bydlení je očekávána mírná vzestupná tendence v počtu obyvatel. Na konci roku 2010 bylo ve Skaličanech hlášeno 123 obyvatel k trvalému pobytu. V roce 1869 bylo v obci evidováno celkem 32 domů, v roce 1930 celkem 39 domů a 43 domů na konci roku 2001. V roce 2007 se začaly stavět nové objekty směrem na Paštiky. Po jejich kolaudaci bude v obci více než 50 domů, což je historické maximum.

Rok	počet obyvatel	počet domů
1869	253	32
1880	226	33
1890	221	37
1900	197	37
1910	210	36
1921	236	38
1930	329	39
1950	154	40

Rok	počet obyvatel	počet domů
1961	145	37
1970	113	36
1980	114	33
1991	103	39
2001	100	43
2008	107	45
2010	123	48

Katastrální data

Výměra katastrálního území Skaličany činí 673,48 hektarů. V dřívějších dobách dosahovala více než 920 hektarů. Skaličany však přišly o část plochy svého katastru v důsledku osamostatnění osady Chobot společně s osadou Újezd u Skaličan. Více než polovinu výměry plochy současného katastru obce tvoří lesní porosty (58 % plochy), orná půda se rozkládá na 25 % území, travní porosty tvoří 9,4 % výměry katastru, vodní plochy 3,42 %, silnice a ostatní komunikace 1,8 %. Zbytek jsou pozemky jako manipulač-

ní plochy, neplodná půda, dobývací prostor a jiné plochy. Zastavěné plochy se nachází na 0,53 % plochy katastrálního území. Ke dni 31. 12. 2010 bylo ve Skaličanech evidováno v katastru nemovitostí celkem 48 budov s číslem popisným, 1 budova s číslem evidenčním, 3 budovy rozestavěné a celkem 32 objektů bez čísla popisného či evidenčního. Zajímavá čísla uvádí soupisy hodnot pozemků z let 1845 a 1948. Pro doplnění jsou uvedeny údaje z roku 2010.



Druhy pozemků	rok 1845	rok 1948	rok 2010	
role	264,2100 ha	277,3139 ha	orná půda	168,5656 ha
louky	97,7077 ha	62,2831 ha	travní porosty	63,1789 ha
zahrady	2,3296 ha	3,7604 ha	zahrady	3,5021 ha
pastviny	73,2534 ha	24,6363 ha	-	
močály, rybníky	25,0122 ha	25,6539 ha	vodní plochy	22,6485 ha
lesy	468,8156 ha	507,4649 ha	lesy	387,6954 ha
neplodná půda	2,0753 ha	0,4935 ha	neplodná půda	3,0004 ha
silnice a cesty	15,1092 ha	15,9734 ha	silnice, kom.	12,3175 ha
zastavěné plochy	2,8108 ha	4,9658 ha	zast. plochy	3,5865 ha
celkem výměra k.ú.	921,3238 ha	922,5452 ha		673,4821 ha

Změny výměr jednotlivých druhů pozemků svědčí o vývoji krajiny v našem katastru, markantní jsou zejména v období mezi roky 1845 a 1948. Porovnání s rokem 2010 již není s předchozími lety adekvátní z důvodu změny uspořádání katastrálního území naší obce v důsledku odtržení Chobota a Újezda u Skaličan. Bylo by zajímavé získat porovnání stavu a výměr jednotlivých kultur z 50. let 20. století se stavem v současné době, neboť kolektivizací zemědělství zanikly meze a množství luk, včetně drobné zeleně v krajině. V roce 2011 proběhla digitalizace katastrálního operátu, díky níž se v katastrální mapě zobrazily staré vlastnické hranice pozemků, které již v terénu nejsou znatelné.

Slovo závěrem

Prapůvodní myšlenka vydat tuto publikaci se zrodila někdy v roce 1991, kdy jsem si položil otázku, co vlastně vím o vesnici, ve které žiji, o vesnici, ve které se narodili moji předkové, o vsi, ve které chci i nadále žít. Historické souvislosti, týkající se způsobu života ve zdejším kraji, jsem získával od dětských let z vyprávění prarodičů, rodičů. Později, když jsem si poprvé přečetl obecní a hasičskou kroniku a zápis v zemědělském deníku mého dědy a také válečný deník Václava Prošky, jsem došel k závěru, že jednou tuto knihu napíšu. Původní záměr byl takový, že by mohla vyjít v roce 1999, v roce 100. výročí založení hasičského sboru ve Skaličanech, ale vzhledem k faktu, že jsem v té době ještě zdaleka neměl tolik podkladů, z kterých bych mohl čerpat, odložil jsem záměr vydání této brožury na později. Impulsem pro intenzivní činnost na sběru dat a dokumentů jsem zahájil na jaře roku 2008, kdy jsem jako kronikář obce dal podnět k výrobě a instalaci pamětní desky padlým vojínům naší obce v 1. světové válce. Stalo se tak v roce 90. výročí vzniku Československé republiky. Dnes držíte v ruce výsledek mé práce, ve které možná naleznete některé nepřesnosti a naopak zde možná nenaleznete to, co jste čekali, ale já i přesto doufám, že tato brožura alespoň malou měrou přispěje k povědomí o naší vesnici. Při práci na tomto skromném díle jsem řešil otázku, co do něho všechno zařadit a co ne. Jistě by si naše obec zasloužila i zaznamenání různých příběhů, které se zde udály, ale to by bylo na celou samostatnou knihu. Přeji všem našim občanům, aby se jim ve Skaličanech dobře žilo a přespólním, rodákům či odrodilcům, aby se k nám rádi vraceli.

Epilog

Doufejme, že budoucnost obce bude bohatá na obnovený kulturní život, doufejme, že se dočkáme hospůdky, ve které by se mohli občané sejít a nad douškem lahodného moku debatovat o tom, co je třeba v obci udělat a tito mluvčí by pak i sami byli těmi tahouny, kteří přiloží ruku k dílu. Přejme si opravené cesty, bezpečí na silnicích a klid v domácnostech. Přejme si, aby dříve tak bohatá spolková život ožila, aby hodnoty duchovní převážily nad hodnotami materiálními, aby byl shon současného žití vystřídán pohodou a laskavostí a aby vztahy mezi lidmi byly méně napjaté. Doufejme a věřme v to, že se v naší obci bude každému dobře dařit, že zde budou naši občané žít spokojeně, v harmonii a v souladu s Božím řádem. Přejme všem občanům pevného zdraví, veselou mysl a spokojené žití v naší obci.

O autorovi

Václav Cheníček se narodil v roce 1975. Jeho domovem byly vždy Skaličany. Fakt, že pochází ze starého gruntu a tradiční selské rodiny, se odrážel v jeho zájmech. Prostředí, ve kterém vyrůstal, jej předurčilo ke studiu na Střední zemědělské škole v Březnici, kterou dokončil se zootechnickou specializací. V roce 1998 úspěšně završil vysokoškolské vzdělání na Zemědělské fakultě Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích, kde poté ještě další dva roky působil. V roce 2000 se vrátil do „rodného“ podniku ZOD Škvořetice, ve kterém pracoval jako zootechnik a člen představenstva. V červnu roku 2002 nastoupil na blatenskou radnici do správy obecního majetku. Autor má za sebou publikační činnost v oblasti zemědělství, lesnictví, regionálních periodických a příležitostných tiscích. Byl činný také v poezii a podílel se též na oponentuře diplomových prací, výzkumu v oblasti lesnictví a zemědělství, mimo jiné je spoluautorem publikace „820 let Bezdědovic“. V letech 2003 až 2006 působil v redakční radě Blatenských listů, stál u zrodu časopisu „SOBáček“, je členem Spolku divadelních ochotníků v Blatné, byl členem školských rad ZŠ Holečkova, SOU Blatná a členem správní rady Obecně prospěšné společnosti M.A.S. Svazku obcí Blatenska. Od roku 2007 je kronikářem Skaličan a od roku 2011 předsedou Osadního výboru Skaličany. V minulosti se spolupodílel na organizaci výstav o přírodě Blatenska a na vydávání propagačních regionálních turistických materiálů. Autor je vášnivým amatérským a laickým fotografem s několika realizovanými veřejnými produkcemi.

Poděkování

Vydání této publikace by se neobešlo bez spolupráce s různými jednotlivci a institucemi, bez poskytnutí mnoha dat a podkladů od skaličanských rodin a občanů a ani bez podpory Města Blatná, které poskytlo finanční prostředky na vydání této brožury. Chtěl bych tímto vyslovit poděkování všem, kteří se jakoukoliv měrou spolupodíleli na realizaci tohoto díla s plným vědomím toho, že zdaleka nemohu vyjmenovat všechny. Tato kniha nechť je i vzpomínkou na ty, kteří v naší obci žili, či s ní byli jinak spojeni a nejsou již mezi námi.

Poděkování patří mimo jiné i níže uvedeným: Město Blatná, Městský úřad Blatná, Osadní výbor Skaličany, Mgr. Karel Petrán, Městské muzeum v Blatné, Mgr. Jan Olejník in memoriam, Ing. Vladimír Brůna (Laborať geoinformatiky, Fakulta životního prostředí Univerzity Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem), Mgr. Vladimír Červenka (Tvrz Lnáře), Ing. Martin Vacke (Automatické zpracování grafických a numerických dat, Horažďovice), Jiří Michal a Pavel Kopáček (Blatenská tiskárna s.r.o.), Státní okresní archiv Strakonice, Katastrální pracoviště Strakonice (Marie Čadková) a Luboš Hajna in memoriam.

Autorem kapitoly „Osídlení Blatenska“ je Mgr. Karel Petrán, autorem pojednání „Byšičtí z Byšic na Skaličanech“ a přepisu historické listiny ze 17. století je Mgr. Vladimír Červenka. Spoluautorem kapitoly „Skaličanské památky“ je Mgr. Karel Petrán a je zde čerpáno ze seriálu Drobné památky Blatenska, který vycházel ve čtrnáctideníku Blatenské listy. V kapitole „Zemědělství a jeho kolektivizace“ je (s laskavým svolením autora) použita pasáž z článku Vladimíra Šavrdu, který vyšel v Blatenských listech v rámci cyklu „Kapitoly psané perem rudého temna“.

Za spolupráci při tvorbě této brožury, za poskytnuté fotografické materiály, kresby a rady děkuji rodinám Mičkovým, Dlabáčovým ze Skaličan, Klatov a Plzně, Cheníčkovým, Marušovým, Solarovým, Šurátovým, Žižkovým, Arnoštovým, Fořtovým, Šípovým, Ing. Marii Bariové, Marii Říhové, Petru Dlabáčovi, Radku Jarošovi, Ing. Miloslavě Rosenfelderové a Ludmile Štolbové, Růženě Koubové a Stanislavě Vonáškové, Zdeňku Voborníkovi, MUDr. Václavu Bartošovi, Karlu Rážovi, Dagmar Knížové, Marii Lehečkové, Janě Sojkové, Josefu Maňhalovi, p. Zelenkovi, Jindřichu Krátkému, Ing. Pavlu Štěřbovi, Petru Štěpánovi, Milanu Janáčkovi, Městskému muzeu v Blatné, PhDr. Blance Stehlíkové, Jaroslavu Blovskému, Josefu Maňhalovi, Václavu Tuháčkovi, Petru Jahodovi a redakční radě Blatenských listů. Fotografie ze současnosti archiv autora.

Zvláštní poděkování patří mým rodičům, mé rodině a mým přátelům za trpělivost a neutuchající podporu ve všech mých činnostech a Mgr. Bohumile Hermannové za jazykové korektury a cenné rady.

Použití mapových děl s laskavým svolením (chráněná značka):

- © 1st (2nd) Military Survey, Austrian State Archive/Military Archive, Vienna
- © Laborať geoinformatiky Univerzita J.E. Purkyně - <http://www.geolab.cz>
- © Ministerstvo životního prostředí ČR - <http://www.env.cz>
- © Historický ústav AV ČR - <http://www.hiu.cas.cz>
- © Zeměměřický úřad - <http://www.cuzk.cz>

Letecké snímky s laskavým svolením: AMIDO – letecké snímky, s.r.o. (poskytlo Město Blatná), JAS AIR CZ, spol. s r.o. (poskytlo Město Blatná), Luděk Mička, Ing. Oskar Širl, mapová aplikace CENIA (Vojenský geografický a hydrometeorologický úřad - VGHMÚř Dobruška , GEODIS BRNO, spol. s r.o.).

Tuto knihu věnuji památce Václava Cheníčka (1920 – 1991).

Seznam použité literatury

- Berrová P.: Nejstarší celozemské soupisy obyvatelstva a identifikace osob, časopis Veřejná správa č. 20/2010
- Bumba J.: České katastry od 11. do 21. století, Grada Publishing, a.s., Praha, 2007
- Dreslerová D., Stejskal A., Beneš J.: Historie krajiny severního Prácheňska, Prácheňské nakladatelství, Písek, 2003
- Fibich O., Řandová I.: Nebe studánek I., Nakladatelství Hrad Strakonice, 2009
- Haas A.: Berní rula, sv. 28, Kraj Prácheňský, Státní pedagogické nakladatelství Praha, 1954
- Jech K.: Kolektivizace a vyhánění sedláků z půdy, Nakladatelství Vyšehrad, Praha, 2008
- Kolektiv: 700 let obce Škvořetice, OÚ Škvořetice, 1999
- Kolektiv: Buzice, Prácheňská obchodní společnost POSPOL k.s., 1994
- Kolektiv: Čimelice – regionální historie, Obec Čimelice, 2000
- Kolektiv: Krajina v České republice, Consult Praha, 2007
- Kolektiv: Obecní a okresní samospráva Blatenska a Březnicka, 1932
- Kolektiv: Sborník k 750. výročí Blatné, sborník vlastivědných prací, MěNV Blatná a Městské muzeum Blatná, 1985
- Kolektiv: Stromoknížka, Svazek obcí Blatenska, 2008
- Kolektiv: Svaz měst a obcí očima staletí, Svaz měst a obcí ČR, Praha, 2007
- Olejník J.: 130 let Dobrovolného hasičského sboru Blatná (1879 – 2009), SDH v Blatné, 2009
- Olejník J.: První světová válka a vyhlášení samostatnosti v Blatné r. 1918, Blatná, 2008
- Pešta J.: Encyklopedie českých vesnic, díl II. jižní Čechy, Nakladatelství Libri, Praha, 2004
- Profous A.: Místní jména v Čechách, jejich vznik, původní význam a změny, Nakladatelství ČSAV, díl IV., Praha, 1954
- Robek A., Vařeka J. a kol.: Jihočeská vlastivěda – Národopis, Jihočeské nakladatelství, České Budějovice, 1987
- Růžková J., Škrabal J. a kol.: Historický lexikon obcí České republiky 1869 – 2005, Český statistický úřad v Praze, Praha, 2006
- Sekera J.: Buzice, Obec Buzice, 2010
- Sekera J.: Rybníky na Blatensku, Blatná, 2000
- Siblík J. a kol.: Blatensko a Březnicko, Blatná, 1915
- Siblík J.: Blatná a její nejbližší okolí, zvláštní výtisk Turistického obzoru, kolem roku 1926
- Stehlík L., Marco J.: Jihočeským krajem, Pressfoto. Nakladatelství ČTK, Praha, 1972
- Stehlík L.: Země zamyšlená, Československý spisovatel, Praha, 1986
- Toufar P.: Od Blatné k Otavě, Nakladatelství Start, Benešov, 2006
- Vrána M.: Město Blatná, obraz prehistorický, historický, kulturní, sociální a národohospodářský, Blatná, 1926
- Vrána M.: Z paměti města Blatné 1914- 1933, Blatná, 1935

Obsah

Skaličany – „ves lidu bydlicího na skále“	☒	5
Pravěké osídlení Blatenska	☒	6
První písemná zmínka o obci	☒	6
Doba poddanská	☒	7
Skaličany jako obec	☒	8
Jak šel čas aneb Skaličany v datech	“	9
Byšičtí z Byšic na Skaličanech	☒	10
Kronika obce	☒	41
Domovské právo	☒	42
Komunikace, silnice, cesty	☒	42
Válečný deník Václava Prošky		45
Skaličanská Závist a Pýcha	☒	47
Elektrifikace obce	☒	50
Zemědělství a jeho kolektivizace	☒	51
Myslivost	☒	57
Tradice a zvyky	☒	59
Knihovna	☒	62
Skaličanské památky		62
Skaličanští svatí	☒	66
Sbor dobrovolných hasičů	☒	66
Československý červený kříž		72
Skaličanské domy	☒	72
čp. 1 „u Šenkýřů“	j	73
čp. 2 „u Vadlejchů“	e	73
čp. 3 „u Cheníčků“ (dříve také u Prošků)	l	74
čp. 4 „u Lišků“ (také u Volfů)	,	74
čp. 5 „u Chlandů“	☒	75
čp. 6 „u Koubků“	9	75
čp. 7	☒	76
čp. 8 Jiřincovi		76
čp. 9 „Dlabačův statek“	o	77
čp. 10	^	77
čp. 11 „u Šolů“		78
čp. 12	☒	78
čp. 13 „u Přechů“	☒	79
čp. 14 „u Srbů“	☒	79
čp. 15 „u Šurátů“	9	80
čp. 16 „u kovářů“	Y	80
čp. 17 „u Petříků“	☒	81
čp. 18	☒	81
čp. 19 „u Bártíčků“	☒	81
čp. 20 „u Koubů“	9	82
čp. 21		82
čp. 22 „u Machů“	l	82
čp. 23 „u Vachutů“	☒	82
čp. 24		83
čp. 25		83
čp. 26 „u Kopáčků“	☒	84
čp. 27 „u Nováka“	☒	84
čp. 28 „u Hrádků“	☒	84
čp. 29 „u Štolbů“	☒	85
čp. 30 „u Chlandů“	☒	85
čp. 31 „u Pazderníků“	☒	85
čp. 32 „hajnice velkostatku blatenského“	“	85
čp. 33 „u Prošků“	l	86
čp. 34 „u Šounů“	☒	86
čp. 35	☒	86
čp. 36	n	86
čp. 37		87
čp. 38		87
čp. 39	r	87

čp. 40	n	88
čp. 41	☒	88
čp. 42		88
čp. 43	h	88
čp. 44		88
čp. 45		88
čp. 46		89
čp. 61	n	89
čp. 68	n	89
Hasičská zbrojnice	☒	89
Zahradkářská kolonie		89
Stodola na konci vsi	☒	89
Truhlárna Vylitových	☒	89
Obecní váha	☒	90
Rozestavěné domy	☒	90
Naše obec v umění	☒	90
Skaličany ve filmu	☒	92
Skaličany na mapách	☒	92
Magická místa a staré názvy polí, luk a lesů	☒	95
Demografie – vývoj počtu obyvatel		96
Katastrální data	%	96
Slovo závěrem		98
Epilog	%	98
O autorovi		98
Poděkování	☒	99
Seznam použité literatury	☒	100
Obsah		101
Obrazová příloha	☒	103

OBRAZOVÁ PŘÍLOHA



Stodola v čp. 4





Stodola v čp. 4 kolem roku 1965



Zbytky stodoly v roce 1991



Na statku u Cheníčků (čp. 3), kolem roku 1919

Dětský den v roce 1987





U Petříků, kolem roku 1918, zleva: Josef Petřík, Emil Petřík, služebná, Marie Petříková, Josef Petřík, sluha



U Šurátů, kolem roku 1925, na fotografii jsou Anastázie Šurátová roz. Vejšická se svými syny Františkem (roč. 1917) a Václavem (roč. 1913), v pozadí Václav Šurát (roč. 1874)



Skaličanští ochotníci, kolem roku 1940



Stíhač tanků Jagtpanzer Hetzer – vojenská technika zanechaná u rybníka Závist v květu roku 1945, na kanonu sedí Ludmila Vylitová roz. Vachutová



Po honu v roce 1968



Motiv z Vyhlídky, Jan Hála, rok 1909



Hospodářská budova u Chentů čp. 3, Ladislav Stehlík, rok 1968



Veselka u Vachudů – svatba Karla a Ludmily Štolbové z roku 1946



Miloslava Švejdová (roz. Štolbová) a František Vachuda



U Štolbů



Stodola u Cheničků vyhořelá při bouři v roce 1973



Fotbalový turnaj o zlatou kosu, spodní řada zleva: Václav Bártík, Jaroslav Šoun, Milouš Arnošt, Jan Chlanda, Stanislav Cheníček, Václav Cheníček, Josef Šurát, Jiří Vachuda, Jiří Kníže, v horní řadě stojí vlevo v bílé košili Jaroslav Bierhanzl, organizační tahoun fotbalových klání a také bezdědovičtí hráči Scheinherr, Burian, Jícha, Šimsa, Tintěra, Kupar a další.



Plakát ze zápasu v Březnici



Skaličanská návěs, kolem roku 1975



V hospodě u Dlabačů, kolem roku 1973, zleva: Václav Cheníček, hajný Karel Jakubec, Karel Dlabač, Jan Novák a Jan Levák



Jan Novák a Václav Bártík



Štando Stanislava Cheníčka v hospodě u Dlabačů v roce 1974, zleva Václav Vadlejch, Josef Hrouda, Karel Jakubec, Václav Bártík, v pozadí Václav Cheníček



čp. 2 a čp. 34 v 70. letech 20. století



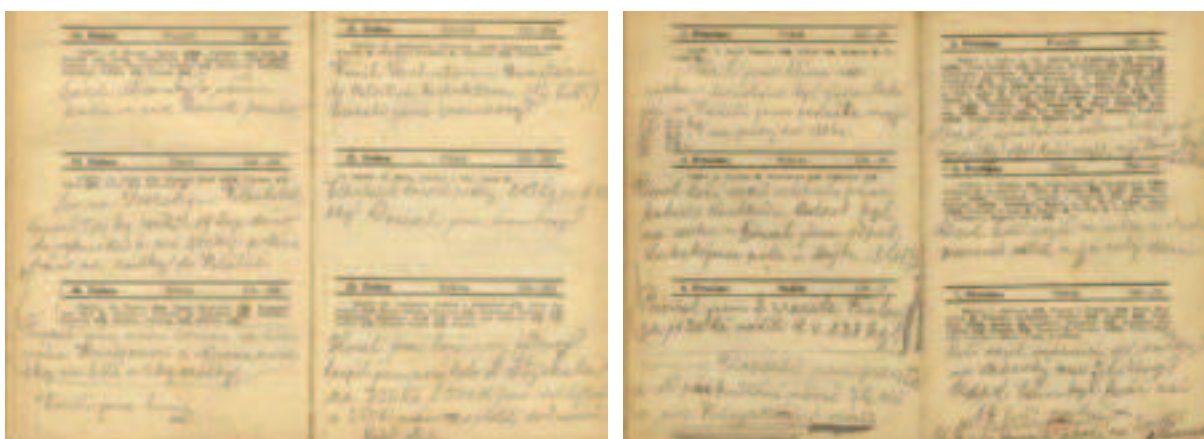
Na pastvě



Rodina Šounových na silnici na hrázi rybníka Pejcha, cestou na blatenskou pouť v roce 1958



Skalčianská náves kolem roku 1965



Ze zemědělského deníku Václava Cheníčka, rok 1932



Pohled na vesnici od Homole, kolem roku 1964 a v roce 2010



Velikonoční rachtání kolem roku 1963, horní řada zleva Josef Illés, Jan Chlanda, Josef Kratochvíl, Jaroslav Šoun, Stanislav Cheníček, spodní řada zleva Karel Dlabač, Karel Jiřinec, Miroslav Vylita, Václav Bártík a Jiří Vylita



Velikonoční rachtání kolem roku 1960, zleva Karel Dlabač, Jiří Vylita, Jaroslav Šoun, Josef Kratochvíl, Václav Cheníček, Josef Vejšický, Stanislav Cheníček, Jiří Chlanda a Jan Chlanda



Zástupci skaličanských hasičů a červeného kříže doprovázejí Karla Vachutu při jeho poslední cestě na hřbitov v Paštíkách (Jarmila Illésová a Václav Cheníček, Marie Bártíková a Jan Chlanda)



Bourání májky, kolem roku 1969



Pohřeb Karla Vachuty, salutuje Miloslav Kopáček, čestnou stráž stojí Josef Kratochvíl, Josef Proška a Stanislav Solar



Zleva: Václav Cheníček (v traktoru), Josef Kratochvíl, Jaroslav Vonášek, Josef Proška



Pouť ve Skalčanech, rok 1966



Zimní radovánky na návsi, 40. léta 20. století



Pohled na vesnici od Okrouhlice, 60. léta 20. století



U Bártíků, kolem roku 1983, zleva Václav Bártík, Václav Jaroš, Marie Bártíová a Radek Jaroš



Fotografováno od Šounů, kolem roku 1967



Parcelace zahrádek, 1971



Polní práce – Marie a Růžena Šounových, 50. léta 20. století



Skaličanští branci Josef Illés, Stanislav Cheníček a Jaroslav Šoun, sedící Josef Levák (předseda MNV), rok 1969



Emil a Josef Petřík, kolem roku 1914



Václav a Stanislav Cheníček, rok 1955



Hajný Karel Jakubec a Jan Levák, rok 1976



Rybník Závist, Milan Janáček, 1983



Cestou od Blatné, Milan Janáček, 1983



Sv. Anna v 60. letech 20. století



Při rekonstrukci domu čp. 34 (u Šounů) před hospodářskou stavbou čp. 3, cesta směrem na Paštiky, rok 1958



U Šounů v roce 1976



Skaličanská náves kolem roku 1966



Od Okrouhlice, kolem roku 1969



Hokej v roce 1964, dole Milouš Arnošt a Josef Kratochvíl, nahoře zleva Václav Cheníček, Stanislav Cheníček, Josef Vejšický a Jiří Kníže



„Zatahování“ při svatbě v roce 1972



Zimní náves v roce 1976



Pohled od Závisti, kolem roku 1978



Závist, pohled „od kamenů“, kolem roku 1960



Jiří Vylita, v pozadí kovárna, kolem roku 1963



Před čp. 16



Dětský ples, kolem roku 1965



Zprava Václav Bártík, Milena Kopáčková (provd. Slezáková), Marie Jiřincová (provd. Slezáková), Jitka Kopáčková (provd. Lehečková), Dagmar Říhová a ?



dole zleva Miroslav Dlabač, Dagmar Říhová a Václav Bártík, nahore zleva Karel Dlabač, ?, Marie Bártíková (provd. Jarošová)



Zimní radovánky před hospodou, spodní řada zleva Miroslav Vylita, Josef Kratochvíl, Karel Dlabač, Miroslav Dlabač, Jiří Vylita, nahore Anna Vylitová a Míloslava Arnoštová (provd. Fořtová)



Letní radovánky na Závosti,, kolorovaná fotografie Jaroslava Šouna, kolem roku 1968



Diamantová svatba (60 let od svatby) manželů Milady a Milouše Arnoštových, oslavená v roce 2010



Zlatá svatba (50 let od svatby) manželů Miluše a Miloslava Kopáčkových, oslavená v roce 2008



Dub na Homoli



Zamrzlá Závist



Rybník Pejcha



Doteky podzimu na rybníce Dražský



U Prošků



Skaličanské střechy



Na příjezdu do Skaličan



Skaličany pohledem z „Ruska“



Podzim na rybníce Pejcha



Dražský po výlovu



Motiv z Dražského



Novodobá kaplička ukrývající elektroměrný pilíř



Jarní tání



Podzim na Závisti



Sv. Anna ve stínu velikána



Duboví sourozenci



U rybníčka



Někdejší Petříkův stodola v roce 2010



Skaličany z ptačí perspektivy, foto Ing. Oskar Širl, 2006



Územní plán Skaličan



Mapa okresu blatenského z roku 1872



Skalicany na mapě katastru nemovitostí v roce 2010



Motiv od Pejchy - „pfko“ města Blatná z roku 2010 (foto Luboš Hajna)



Letecký snímek z roku 1951



Letecký snímek z roku 2006

Velikonoce ve Skaličanech



Sraz na rachtání býval tradičně u kapličky, rok 1980



Velikonoční rachtání kolem roku 1963, horní řada zleva Josef Illés, Jan Chlanda, Josef Kratochvíl, Jaroslav Šoun, Stanislav Cheniček, spodní řada zleva Karel Dlabač, Karel Jiřinec, Miroslav Vylita, Václav Bártík a Jiří Vylita



Velikonoční rachtání, rok 1979, zleva Petr Dlabač, Antonín Synek, Bohumil Kvarda, Michal Žižka, Luděk Mička, Milan Počta, Václav Cheniček, Václav Hajník, Ladislav Maruš



Velikonoce, kolem roku 1963



Velikonoce, rok 2009

Proměny domu čp. 23



30. léta 20. století



80. léta 20. století



70. léta 20. století



Počátek 21. století

Hasičská slavnost v roce 1972



Oprava kaple v roce 1983



Pohled z kapličky na horní část vesnice



Luděk Mička



Karel Štolba

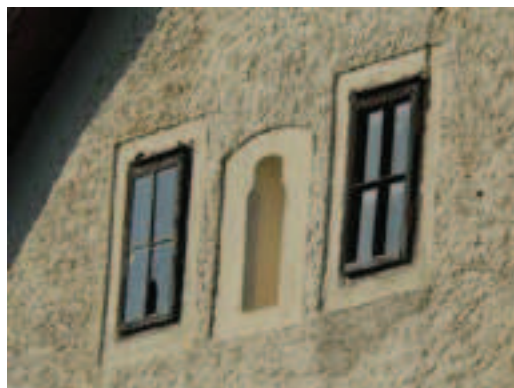


Miroslav Soukup

Štíty skaličanských domů



Stodola v čp. 1



Štítová část objektu čp. 22



čp. 40



Bývalá stodola u Petříků



Stodola u Prošků, čp. 33



Stodola v čp. 14



Stodola v čp. 39



Hospodářská část objektu čp. 4

Skaličany na pohlednicích



Pohlednice z roku 1905



Pohlednice z roku 1930



Pohlednice z roku 1950



Pohlednice z roku 1998



Pohlednice z roku 2004

Dětský den v roce 2010



Obecní, osadní a společenské instituce na razítkách



Řezbářská tvorba Milana Jebavého





Václav Cheníček
Skaličany 600 let

Pro Město Blatná vydala Blatenská tiskárna s.r.o. v roce 2011
1. vydání
Náklad: 500 ks
Sazba a tisk: Blatenská tiskárna s.r.o., Blatná



Letecký snímek Skaličan z roku 2006 – AMIDO - letecké snímky s.r.o.

Na první straně obálky kresba J. Krátký

ISBN

čárový kod